Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebete - Cod. Aug. pap. 93

Lob, Konrad

[Reichenau ?], 1451-1455

Sermones

urn:nbn:de:bsz:31-93603

Visual Library

208
V.
27.

Nolite me vocare noemi · i · pulch//
ram · s vocate me mariam · i · amara · q valde me
repleuit amaritudine omps · Ruth · i° · Audita hystor//
ia huius verbi potes nosse q̄lis amaritudinis sit · Nostis q̄ fi//
lius meus declinato capite tradidit spm · Inter dolores illos maiores
multos habui detractatores nullos consolatores preter creaturas insensi//
biles · Nam sol obscuratus e · et petre scisse sunt · Ipsa vero virgo
valde mortua ante crucem iacebat ita q non loqui · nec suspirare po//
tuit · Magdalena si volebat ea consolare adprimum verbum irruebat in
ea dolor cordis · et exuehementi dolore cum eiulatu et lacrimis
cadebat in terra ita q eius consolacio fiebat doloris augmentum · Ibi
erat Johanna uxor procuratoris herodis · et quedam alie que simul
ascenderant de galilea quas non adeo vis doloris invasit q sic
potuerunt xpi matrem consolari intendebant · quibus ipsa pro aliquali sui recep//
cione dicebat · O · dilectissime sorores respicite quis dolor est vi//
dere dei filium · et meum pendere in cruce cuius gladius et prophecia Symeo//
nis animam meam transfixit · Quo dicto iterum in terra cecidit · et quasi spm
exalauit · Cumque per magnam horam sic iacuisset · Ecce Joseph · et Ni//
chodemus volentes deponere corpus Jhesu de cruce quos cum vidisset
beata maria resumpto aliqualiter spiritu dixit · O · Joseph tu vis de//
ponere corpus filii mei · ideo rogo te ut in ipsum mestissime tradas
ut saltem meum valeam habere · Cum deposito corpore q ipsa ex bona
parte sustentabat quasi ad corpus dicens · O caro munda · caro pro//
pheta mortua · caro sine peccato · in me suscepta · Irruens super corpus
dolorosa vagitu amplexabatur · et osculabatur · totum os sanguine re//
plebat · q omnia videbat super dolorem innouatur · et d · Ubi credebam
fili mi in te tua videre · est posuisse deste gaudii · O · Vos omnes
qui transitis aspicite meum dilectum filium prout tractatur · Videte quis accidit
videte quo advenit · Videte quo cecidit sol iusticie · Rex pauper · Rex
angelorum qui facta miseria · quem totus mundus heri venerabatur · hodie
ab omnibus despicitur · Cumque ita diceret · Illi volebant ligare in lin//
theo corpus Jhesu · Ipsa cum una parte corporis ligasset · et a//
lia ligare vellet · mox se prosternebat ad alias plagas qui liga//
te erant · et iterum amplexando osculabatur · et inter ipsam omnes
stabat clamantes · Et propter magistrum que ut potuerunt cum ea do//
lore condolebat · Post hec cum fletu et ceteris sepelierunt

G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

illud in sepulcro. Joseph novo quod exciderat de petra. Voluit autem sepe-
liri in sepulcro novo et lintheo mundo involutum quod quidem debent recipe-
re cum corde mundo quod est cibus mentis et non ventris. Ut dicit Augustinus
debet esse mundus et renovatus. Voluit sepeliri in petra et non in
terra propter conformitatem quia ipsum Christum in se recipe. In terra autem no-
luit sepeliri quia corpus illud nunquam peccato obnoxium. Non debuit dari
corruptioni et putredini terre. Psalmus Non dabis sanctum tuum videre cor-
ruptionem. Et quia deus terre maledixit ideo corpus tam benedictum
non debuit in ipsa poni. Cum Christus sepultus esset virgo reducta est
domum non valens sustinere. Sed beatus Johannes ex una parte sustentabat et
alii ex altera inde. Que cum domum reducta esset et filium non vi-
deret corruit in terram cepit quod amariter cum lacrimis suspirare recor-
dando se ad memoriam quod prius habuerit et quo carebat. Sic
sciunt homines qui de gaudio venerunt ad miseriam. Boetius. Infeli-
cissimum genus infortunii fuisse felicem. Dicebat ergo O angele
Gabriel tu dixisti mihi Ave etc. Et ecce sum plena omni ve-
ritudinis et doloris. Tu dixisti dominus tecum. Et ecce longe factus
est a me ita ut ipsum videre non possum. Tu dixisti benedictus fruc-
tus ventris tui. Et ecce ab omnibus est maledictus. Elyzabeth
dixit benedicta tu in mulieribus. Et ecce infelicissima sum inter omnes
mulieres. Inhoc magdalena volens virginem consolari incedebat. Suos
fletus abscondens sed singultus non poterat occultare et cum ea dulciter
alloqueretur. Concedebat una unda doloris quemadmodum unda maris
eos qui tempestatibus obruuntur. Et sic cadebat in terra exquo amplius
omnis dolor innovabat. Ita quod timebat ne anima virginis de corpore
expiraret. Solum spes quam habebat de resurrectione filii cito futura.

Dubium.

Descendit ad inferos; Dicitur destinatio Christi. Et ut dicitur anima Christi que fuerat quam de corpore exivit. De-
lectis fere quasi ad inferos descendit ut qui super terram illuminat sic
sol quando recedit a nobis illuminat subterra. Et quia multiplex est infernus
scilicet dampnatorum qui est infra omnes purgatorium qui est super eum ignis
apta inferi limbus puerorum est super omnes et ibi morabantur
sancti patres. Descendit autem Christus solum ad ipsum ut inde educeret
sanctos patres ubi stabant. Augustinus omelia ammisit. Et si non habuerunt
penam ignis habuerunt obscuritate tenebrarum quia ibi erat ma-
xima obscuritas. Intravit autem Christus limbum cum magna clari-
tate et statim omnes demones fugierunt quia lucem dei sustinere
non potuerunt. Nam omnis qui male agit odit lucem. Johannes tertio. Contra-
riis autem contigit qui ibi erat eo quod nullus cum luce illuc ire consueverat

Ecce Adam qui tot annis fuerat ibi dormiens genu flexit coram eo et
dixit. Congaudete mecum quia hic est qui me de terra formavit et
me sanguine suo redemit. Quod audiens Johannes baptista cepit
ad eum currere dicens. Hic est quem baptizavi cuius presentiam fui atque digito de||
monstravi statim quod confusio et consolacione. Et exclamavit Ysaias
Hec est lux patris et filius dei sicut predixi vivens. Populus qui ambulabat in
tenebris lux orta est eis. Et Symeon exclamavit. Iste est quem
de sancto natum manibus suscepi in templo et compulsus spiritu sancto. Dixi Nunc dimittis etc.
Et Adversarius cum impiis ac tartari legiones mirare ceperunt.
dicentes. Quis est iste qui sic intrepidus nobis minas dat et non nobis
dicentes. Quis est iste qui sic intrepidus nos minas dat et non nos
neque sumere tormenta supplicia vereatur. Eum et alios absolvit
de vinculis nostris. Ecce ipsi qui sub terris solebant suspirare tormentis
tis insultant nobis deprecacione salutis et non solum eam nobis nos venientis
sed et nobis desuper minatur. Numquam hic sic erant mortui nec aliquando
sic potuerunt esse laeti captivi. Et quid huc ipsum adducere voluisti
O princeps noster perit omnis leticia tua convertit gaudium tuum
Dum Christum suspendis in ligno ignoras quanta dampna sustineas in inferno
Post ipsos cedalia vocans infernalium adipium dum omnes ferrei
infracti sunt. Et ecce innumerabilis populus pedibus provoluti lacrimabili vo||
ce deprecando dicunt. Advenisti redemptor mundi. Advenisti quem de||
siderantes cottidie expectabamus. Advenisti desiderabilis cunctis
sedentibus sedatibus in umbra mortis. Descendisti pro nobis ad inferos
Noli nobis deesse cum reversus fueris ad superos. Ostende domine Jhesu
inferno spoliato et auctore mortis suis vinculis irretito redde
leticiam mundo. Quare inquiunt ea sive extinguere penas
et miserando resolve captivos dum hic es. Sanctus Augustinus. Ewangelium
Nichodemi. Karinus et Leuncius filii Symeonis qui simul
cum Christo surrexerunt et Anna et Cayphas et Nichodemus et Jo||
seph abaramathia et Gamaliel apparuerunt et ab eis adiurati quod viderunt
apud inferos confessi sunt. Cum essemus cum omnibus patribus nostris in cali||
gine tenebrarum. Mox ut Christus Jhesus vidit ad inferos descendit
et subito factus aureus solis calor purpureaque regalis lux magna
et decora in nos que numquam plus fuit visa neque audita dicens nobis illu||
minavit nos. Statimque Adam ut dictum est super et exultaver||
unt patres magna exultacione. Tunc advenit Sathan princeps
et dux mortis dixit ad infernum Prepara te suscipere Jhesum qui se
gloriatur filium dei esse et homo est timens mortem. Sic Christus a cena in vespere ad etc.

Et multos qui seu cecos et claudos sanauit. Respondit inferus
et dixit. Si potens es tu qualis est ille homo ihesus qui times mor
tem potencie tue aduersatur. Ita dicit se timere mortem. capere te vult
et vae tibi erit in sempiterna secula. Cui sathan. Ego illum temp
taui et populum aduersus eum excitaui. Ita lanceam acuaui fel et
acetum et lignum crucis ei paraui et appropinquare mortem eius vt per
ducam eum ad te. Cui inferus adiuro te per virtutes tuas et me
as ne perducas illum ad me. Ipse est qui suscitauit lazarum quem tene
bam. Ego non cum audiui imperium eius contremui nec eum lazarum tenere
potui. Sed excuciens se vt aquila super omnem agilitatem saliens exiuit
a nobis. Et cum loqueretur facta est vox vt tonitruum dicens. Tolli
te portas principes vestras. Audita voce accurrerunt demones et ho
stia enea cum vectis ferreis clauserunt. Tunc dauid dixit.
Nonne ego prophetaui dicens. Confiteantur domino misericordie eius. Quia contriuit
portas ereas et vectes confregit. Et iterum vox magna
dei. Tollite portas principes vestras etc. Videns autem inferus quod duabus vicibus
clamauerat quasi ignorans. Quis est iste rex glorie. Cui dauid. Dominus
fortis et potens etc. Tunc glorie super venit et portas inferi pede confre
git et tenebras eternas illustrauit et extendens manum et ten
ens dexteram ade et dixit. Pax tibi cum omnibus filiis tuis iu
stis meis et ascendit dominus ab inferis et omnes sancti secuti sunt eum.
Dominus autem tenens manum ade tradidit michaheli archangelo et duxit
eos in paradisum. Quibus occurrerunt duo viri venusti dierum
et interrogati sunt sancti a eis. Qui estis vos qui nobiscum in inferno
mortui non fuistis et in paradiso corporaliter collocati estis. Et respon
dens vnus eorum. Ego sum enoch qui translatus est. Et hic est helyas
qui hic curru igneo assumptus est et adhuc mortem non gustauimus sed nos
in aduentum antichristi reseruati sumus et cum eo preliaturi et ab eo
occidendi et post tres dies et dimidium iterum in nubibus assumendi. Et
cum dicerent hec ecce venit alius vir portans in humeris signum crucis
qui interrogatus quis esset dixit. Ego sum latro cum christo hic crucifixus
et credidi ipsum esse creatorem et saluatorem mundi et exoraui eum dicens.
Memento mei etc. et dixit michi. Amen dico tibi hodie mecum etc. et de
dit hoc signum crucis dicens hoc portans ambula in paradisum et si non dimi
serit te ingredi angelus paradisi custos ostende illi signum crucis et
dicas adeum. Et christus qui nunc crucifixus est transmisit me huc et cum
hec dixisse angelo statim aperiens introduxit me et ad dexteram
paradisi collocauit me etc. postquam christum mortuus fuit. Ut apertius confre
geret eius curam etc. post tribus diebus in paradisum et cum hec karinus
et leucius locuti fuissent subito transfigurati sunt et amplius

no fit Visi . Vsodo de xpo no e plg dicend. Vsq addie tra// f. Rat f. 2m posse nemi respondeo
sima. Q q m nra adhuc e desolata gsolem ca
n. q m aliqs tribulaty consitat. eig dolor multu alleviatur
Est n. dolor q quda pondg q laug ptat qm cu multis dividitur
. Vos ig mam ad doloribg suis corda odis omib. nra metib pon//
amg & ea alloqndo qut possumg gsolem. Na cito filig resurre//
Ipa n. exhortat adnos gsolandu oblacionibg mrib erit maris sol
licita & tanq gaudia resurrectois nobiscu ptiapabit. facit Noe
Archam iuxo ptepta dm de legend laugatis i. politis & qdrat
Longitudo ccc. cubitor latitudine lo. jnaltitudine. xxx. i. admo//
f. huam corpis. longitudo e maior sexcies latitudine & decies
maior altitudine. & altitudo aplanta pedis usq advertice. latitu//
do acrato lateris usq adcrate. Altitudo adorso usq adventre q
ty multi de corpe xpi ec ty dcm volut. Nz sit lc. mgsido
q huam ~~...~~ corpis cstar ondit mg xpo appuit. . De maioribus
doloribg marie. lc. n. Q quda scs pr rapty ... audiuit quer//
ete filiu amre q fuissent sui maiori dolores inmundo & illa v.e
fuit maiores celis. Prima cu simeon te occidend pphetavit. Scdg
cu te perdidi trib diebg. Tercig cu te captu audivi. Qrtg cu te cru//
cifixi & cruciforn vidi. Quinty cu te vidi positu i sepulcro. Cui
xpus ait q me adtua primu dolore cu uno pr nr. & te cu una//
Ave maria salutavit omi die dabo ei gtrione depctis suis. Sci
ad scm tot facit dabo ei remissione om pctor. Qui adm red//
da ei virtutes qs ipam pdidit. Sci adg tu dabo ei omne bonum
graz & cibabo eu an morte tu corpe meo. Qui ady tu appe//
bo ei i morte & rapia i vita eterna. Post oblacione seb//
seq gaudiu. Unde sciend q septe gaudia h bta virgo maria
luidas quo Arnolso pspsata e here. Primu e q splendor eius pland//do
mea pcellit om eciam scor. Scdm e q sic dies a sole sic tota
curia amea homibg illustrata iocundatur. Tercm e q omes cives
celesti curie m obediut & me tanq matrem sui regis vener//
at. Qrtu e q sume maiestati & mea e una voluntas et
omibg quicq placuit volui tu suma trinus benigno favore gsetit
Qntu e q mee volutatis arbitriu in servientibg mihi seclo &
i scdo retribua. Sextu e q sup omes choros angelor exaltata
prima sed tunitate. Septm e q secura su q gloria mea nunqs decre//
scit nec minuetur. Rogamus o maria etc.

Tribus diebus, diebus et tribus noctibus insepultus fuisse d[icitu]r. S[ecundu]m Aug[ustinum] p[er] sinodochen ut prima dies accipiat[ur] s[ecundu]m p[ar]te[m] sui postrema, s[ecun]da dies s[ecundu]m se tota et integra, t[er]cia s[ecundu]m p[ar]te[m] sui p[ri]ma[m] et sic erunt tres dies. Et q[uo]l[i]b[et] hor[um] dier[um] sua nocte h[ab]uit precedente[m]. Et ut a[it] s[ecundu]m Beda, mutatus e[st] ordo et cursus dier[um] ac noctium. Antea n[am] dies precedebat et noctes seq[ue]bant[ur]. P[os]t passione[m] v[er]o ordo mutatus e[st], ita q[uod] noctes precedu[n]t et dies seq[ua]nt[ur]. Et h[oc] mi[ste]rio [con]g[ru]it, quia h[om]o p[ri]mo de die dedis gr[ati]e cecidit in nocte culpe. P[er] x[risti] aut[em] passione[m] et resurrectione[m] de nocte culpe redijt ad diem gr[ati]e [illegible].

Ut sit de s[an]c[t]i [illegible] ita d[icitu]r, vespere aut[em] sabbati q[ue] lucescit i[n] p[ri]ma sabbati, venit [illegible] ut [illegible] vespe aut[em] sabbati [illegible] sabbato dies venit [illegible] nocte q[ue] lucescit i[n] p[ri]ma sabbati, p[ri]ma dies p[os]t sabbat[um] [illegible] iudeos q[ue] a d[omi]nica [illegible] dominica venit.

Po[pul]o

Vespere autem sabbati

Vespere autem sabbati venit videre sepulcru[m] [illegible]. Colo, heri sero i[d est] post vesp[er]as fuit sepult[us] d[omi]n[u]s n[oste]r et s[ecundu]m Crisost[omum] vespe[re] sabbati et iacuit insepulc[r]o tota nocte precedenti et ho[die] p[er] tota[m] nocte[m] et die[m] et nocte seq[ue]nti usq[ue] ad mediu[m] qua hora resurrexit ita q[uod] sunt 40 hore. S[ecundu]m Aug[ustinum] sunt q[uadraginta] de passione et xxiiij de sabbato et 12 de nocte d[omi]nica et p[ro]pt[er] h[oc] offi[ci]um ecc[lesi]e nocte p[er]acta et ho[die] no[n] solu[m] e[st] de sepultura s[ed] et de resurrectio[n]e q[uod] h[oc] ho[die] facta no[n] e[st]. Ad hoc [dicitur] q[uod] missa q[ue] ho[die] celebrat[ur] no[n] e[st] de sepultura aut de morte x[risti] q[uia] de hoc fieri no[n] posset s[ed] et de r[ati]o[n]e q[uia] licet ho[die] facta no[n] sit h[oc] ecc[lesi]a p[ro]pt[er] gaudiu[m] r[esu]rr[ecti]onis p[re]venit nocte illa et incipit ea[m] tu[m] hora [illegible] huius diei ut posset tempestive gaudia d[omi]nice r[esu]rr[ecti]onis celebrare. Venie[n]s igit[ur] Crisost[omus] loq[ui]t[ur] de r[ati]o[n]e sepultur[e] domini q[ui] usq[ue] ho[die] [illegible] durat et de r[ati]o[n]e ei[us] q[ue] inicia[n]ta [illegible] s[ed] deles [illegible]. Ad iat[ur] Crisost[omus] vespe[re] sabbati i[d est] i[n] nocte q[ue] e[st] int[er] sabbatu[m] et d[omi]nica[m] Maria Magd[alena] v[e]na cu[m] sorore [illegible] q[ue] et vocabat[ur] Maria. Et q[uod] fuerut due sorores eiusd[em] no[m]i[n]is et sic sunt tres Marie q[ue] iter arripuerut de celis ut venirent ad videndu[m] sepulcru[m] d[omi]ni i[d est] ut viderent q[uo]modo possent sine i[m]pedime[n]to custodu[m] accede[re] ad eu[m] ut posset vide[re] et [illegible] [illegible] corp[us] d[omi]ni. Et p[er]venerut illuc cu[m] ia[m] dies aliq[ua]l[ite]r i[n]cip[er]et clarescere, p[ar]auerut eu[m] sacru[m] ungu[n]ta p[re]ciosa ad corp[us] d[omi]ni [con]s[er]ved[um] s[ecundu]m more[m] iudeor[um] ne[c] ide[m] fetor s[ed] odor ut sic posset diu stare i[d est] sine tedio et florescere. Iste bone mulieres no[n] du[m] erat [illegible] p[er]fecte, putabat aut[em] eu[m] adhuc mortuu[m] i[n] sepulc[r]o iace[re] q[ue] debebat eode[m] a mortuis resurrexisse h[oc] in [illegible] eas devocio [con]me[n]dat[ur]. P[ri]mo q[uod] de d[omi]no suo mortuo tanta sollicitudine h[ab]uerut ut p[ro]p[ter] eo ungendo tu[m] diligent[er] ungenta paret t[ame]n tempestive venire[n]t. S[ecun]do q[uod] venien[tes] ad sepulcru[m] no[n] solu[m] cupiebat d[omi]n[u]m ungere s[ed] et tangere et sup[er] eu[m] flere de ip[s]o admirez et ad discip[u]los bonu[m] nu[n]ciu[m] p[or]tare. T[er]cio q[uod] videntes hostiu[m] monume[n]ti tam grandi lapi[de] clausu[m] no[n] recurrerut ad auxiliu[m] hostiu[m] s[ed] levaverut oc[u]los ad deu[m] ab ip[s]o auxiliu[m] postulantes. Nota. Quare d[omi]n[u]s voluit corp[us] suu[m] i[n] sepulc[r]o reponi cu[m] t[er]cia die debebat resurgere et no[n] potius ordinavit q[uod] p[or]taret[ur] ad domu[m] matris et[c].

No[ta] bona

discipulos et postea coram eis resurgeret Ut sic tanquam presentes essent
veri resurrectionis testes. Dicendum. Quod dominus magis more alior|| Ps.
um sepeliri quam inhumatus usque ad horam resurrectionis custodire voluit
Hoc fecit. Primo quod sic probavit se esse verum hominem mortalem moriendo||
Nam sic voluit mortem suam premissam et visitatam mortuorum cum
sepultura. Secundo quod nullus articulus fidei tam antiquorum quam modernorum
est de morte et sepultura eius nisi unus. Unde si non fuisset mo||
re mortuorum sepultus manifeste videretur ille fidei articulus. Tercio quia
maius est probata veritas eius a mortuis resurgendo de sepulcro clau||
so et signato ac custodia armatorum. Et non quod sic mors eius
fuit nobis remedium sic sepultura maximum. Quarto quod sicut est cum mir||
ra habundancia et unguentorum fragrancia insignem quam in morte an||
te sepeliamur. Denique esse involuti primo quam primitus itaque tales
nos exhibere coram omnibus. Ut post sepulturam remaneat apud
viventes odor bone fame et bone vite perfecte. Illi non qui in||
peccatis vivunt et mala vita similiter sic coram deo et hominibus
sicut in vita fetidi sic morientes relinquent post mortem fetorem.||
Quinto quod sic fecit a morte et ab istis viris scilicet Joseph et Nicode||
mo sic corpus Christi debemus libenter dare religionis viris sic fuit
viri virtuosi vel et aromata condolentes. Sexto quod sicut per sepulturam
dominus fuit a ceteris sepultis ita resurgendo dedit nobis intelli||
gere quod qui cum eo sepulti sunt primas resurgent cum eo perfectas. Sequitur
Cum autem mulieres venisset ad sepulturam terre motus factus
est magnus id est iam factus erat domino resurgente. Et angelus
domini descendit de celo et revolvit lapidem sepulcri et sedebat super
eum. Erat autem aspectus id est vultus eius sicut fulgur. Et vestimenta eius
sicut nix. Custodes autem sepulcri positi per iudeos in adventu et
aspectu angeli sunt exterriti sicut quod ceciderunt in terra et sta||
bant vel iacuerunt velud mortui. Isti quoque angelum viderunt
et dominum resurrexisse sciverunt tamen corrupti pecunia a principibus
sacerdotum dixerunt quod discipuli eius furtive dormientibus furati
Nota fuerunt corpus domini. Et sic non defecit testibus quod veritatem dederunt
per peccatis contractabilis. Mulieres vero ex aspectu angeli non
ceciderunt sed conversacio et verecundia vultus declinaverunt
in terra. Hic sunt multa notabilia. Primum est. Quod quis accedit ad||
corpus Christi sumendum debet ire una sabbati id est in pace pectoris
et debet esse maria id est tradatus prima et debet habere aromata
id est bona opera et fama bona. Alioquin indigne accedit.
Notandum quod exemplo earum debemus in spiritualibus rebus dubiis in||

Dolor earum augmentabatur. Primo quod dulcissima doctrina Christi non plus audiebat neque sperabat
deinceps audire. Secundo quod iocundissima et amantissima facie Christi nunquam deinceps sperabat videre.
Tercio quod errabant in fide quia crediderunt Christum esse mortuum et iacere insepultum. Et ideo spes fer||
ebant unguenta.

tribulationibus magnis non est nobis humanum auxilium implorare di-
uinum auxilium. Nat. Sed ignoramus et cetera. Tertium est quod sacerdotibus
de nuntiatibus verbum dei et hominibus religiosis debemus multa re-
uerentia exhibere monita eorum libenter audire et cum deuotione
suarum orationum suffragia implorare. Quartum est quod locum ubi corpus xpi
conditur et reponitur et conficitur scilicet ecclesiam debemus libenter visitare
Hec per angelum confortans mulieres. Dixit nolite timere vos quasi dicit
Illi timeant apud coram xpo et angelis eius qui eum offendunt sicut isti
custodes. Vos autem qui ipsum cum pietate queritis ne timeatis. Racion.
quia ihesum qui crucifixus est queritis surrexit sicut dixit vobis. Non est
hic. Circa verba dixit angelus. Primum est quod ihesum
queritis qui crucifixus est. Non sufficit angelo dicere queritis sed addidit
qui crucifixus est quasi dicit. Exh. ipse est saluator quia crucifixus est et sp
materialiter timeatis quia per crucifixionem est saluti et inde est quod etiam
inter gaudia resurrectionis sic facit memoriam passionis. Voluit
enim xpus vestigia passionis sue specie ante oculos cordis nostri.
Unde adhuc tria memorialia reliquit. Primum est missa quod nichil
aliud est quam representatio passionis et mortis xpi. Secundum est signum
crucis cum ymagine crucifixi quod sic ponitur in medio ecclesie ut intrantes
sic recolant se morte xpi redemptos et debito vestigio ei gra-
tias agant. Tertium est caritas omne quod fideles in corpore portant pro
xpi nomine. Gal. Ego stigmata domini nostri ihesu xpi in corpore
meo porto. Secundum verbum angeli fuit quod precedit discipulos in galilea
quasi dicit. Sic dixit vobis ibit post resurrectionem suam in galileam.
quia non multum distabat a ierusalem et ibi expectabit vos in monte
de quo dixit vobis videbitis in terra in corpore mortuo et loquetur
vobiscum de hiis que facturi eratis. Mira bonitas saluatoris qui
in tunc discipulos expectabat hodie peccatores ad animam misericor-
diter expectat. Tertium est quod ibi id est in galilea eum videbitis
No. Galilea transmigratio dicitur quia quod vocatur xpm vide de dadum
Xpi. eius aduentum transmigrare. Queritur quare dominus voluit e-
ducere discipulos de ierusalem in galileam. Rn. de hoc. Nota hoc factum fuit
propter duo. Primo ad affirmandum discipulos de sua resurrectione, ipsi non
reliquias viderant eum in ierusalem et tamen dubitabant utrum ipse es-
set an spiritus in persona eius loqueretur et ideo duxit eos in gali-
leam ubi multa miracula fecerat coram eis et ubi longo
tempore fuerat conuersatus cum eis ut ex recordatione eorum que ibi fecerat
de sua resurrectione amplius non dubitaret. Secundo ad nos instruen-

Vos Ut si eu queritis Vide in mote galilee a multitudine filia
Primo sermo omelia in pace et dolorem sine dubio tribuimus ad
montem celestem patrie ubi clara et manifesta est visio xpi
Verba angeli est surrexit non est hic. Que tripliciter
exponit. Primo sit non est hic s. corporaliter. Cum non sacerdotem
quere corpus dominum Ut aut in celis veniet et videbitis locum ubi
Secundo exponit sic Non est hic in monumento quia non habitat in
ter mortuos morte spirituali. Ut sunt viventes spiritus Vel inmor
te infernali ubi sunt dampnati Sed habitat inter viventes vita
spirituali Ut sunt penitentes et vita celesti ubi sunt regnantes.
Tertio Non est hic s. in monumento q. d. Non tamen querendus hora
mortis. Cum non hoc venit Et eum quere. Et sic eum examinet
aut eu difficultate surrexit Et sic dixit suos. Et discipulis
tertia die resurget in quantum homo ex quo cito debemus resurgere
expecto. Postquam angelus nunciavit mulieribus resurrectionem dominicam
Misit eas ad discipulos. Dicite discipulis
et Petro. Misit eas ad discipulos. Et sic ipse mu
eis quod surrexit ... et ... sic ipse mu
lieres debuerunt dicere ... de his ex parte angeli. Primu
Volunt angelus sit bonus nuncius ... re
e quod surrexit dominus. Voluit angelus sit bonus nuntius
surrectionis dominice non solum nunciare mulieribus sed et discipulis
et omnibus amicis. Ut ea que ad honorem dei sunt libenter audire et
aliis dicere debemus. Queritur quare xpus non expectavit
aliis dicere debemus. Queritur quare xpus non exspectavit
generalem resurrectionem Ut cum aliis resurgeret. Resp. ... tra
Primo Ut resurgens et mox ascendens aperiret fidelibus
portam paradisi nisi ipse resurrexisset et ascendisset clauditur per
dosi ... Unde expediens fuit hoc quod erat in lim
bo ... Ut cito resurgeret. Secundo quia sicut ipse est ca
put ecclesie et dominus omnium debuit resurgere ante omnes. Tertio
.n. cito resurrexisset ... sua resurrectionem et graciam credat. Nam
prius nostram probat. Ut dicit Apostolus. Quarto si corpus tam longo
tempore iacuisset in sepulcro omnes xpiani voluissent ire ad illud
videndum et visitandum ex quo contingere poterat magnum dispendium rei
familiaris et periculum tante peregrinationis tam mulieribus quam viris. Amen. Maria etc.

No.

Resp.

In die pasche

Maria magdalena maria Jacobi et
salome et marci ultimo hodie cele
bramus resurrectionem domini nostri ihesu christi que fuit
et est tam letitia hominibus et angelis et ideo mulier
es et angeli simul convenerunt ad monumentum ut
simul conferret de resurrectione domini et mulieres nunciaver
unt discipulis. Hec plene scripta sunt in marco ultimo. Unde videamus
hystoria. Dicit in evangelio. Iste mulieres scilicet Maria magdalena et
videntes dominum esse sepultum in die veneris emerunt aroma
ta et fecerunt unguenta. Ut exinde ungerent corpus ihesu in
monumento et parata unguenta quieverunt sabbato hora scilicet ut manda
tum legis et hodie ante diem arripuerunt iter eundi ad sepulcrum
et pervenerunt illuc orto iam sole sicut dicit evangelium id est die clarifica
te claresce. Quod dicitur: hic ipse volebat ungere corpus
ihesu in monumento. Dicit. Vide ipse propter dolorem quem habebat de
morte eius oblita sunt de resurrectione eius quam sepe predicavit. Cre
dentes eum esse sepultum et si eum diu iacere unguentis eum secundum
consuetudinem iudeorum voluerunt. Ut nullus inde fetor exalet
et posset diu servare sine tedio et fetore et sic et tan
tam et valde mirum quod tam dulciter amabant. Quia fuit eam con
cio in fidelis imperfecta. Unde christus propter eas devocionem et puri
amore quem gerebant ad eum apparuit eis et reduxit eas ad fidem
ut dicitur. Quomodo ipse mulieres consultis diligo irregistis
lamis. Ferret cum homines auxilio sic fortit clausum ad monumentum
sic munitum custodibus venerunt ad monumentum. Dicendum quod ardens
amor quem erat ecclesias ita absorbuit eas quod nescierunt sibi
consulere et solum reputabant sic magnum esse apud christum amore
suum. sive vivum. sive mortuum. Ut dicitur. Unde hoc p
possit quod ille mulieres tamen erant tres et omnes unum non habebant
et omnes unum officium intenderunt. Dicit. Et paratum est di
vinitus ipsam. Cui quod volunt invenire ihesum id est salvatorem
suum. scilicet salutem suam. Et ad maria id est quod habere non marie
in amaritudine peccati. Et consistit ibi scilicet in corde contricione.
oris confessione. et operis satisfactione et ipsa ad omne officium in
tendit. scilicet ad mariam et cetera consequenda. Dicit. Et valde mane
una sabbatorum venerunt ad monumentum. Ecce mirabile quod tam pura
hec peregrinacio mulierum que fuit magne devocionis hodie totum
implevit mundum ut ex omni parte inde sumant homines pe
regrinacione eundi ad sepulcrum ihesu non quod ibi sit corpus ihesu

p q i fuit . Wz grat. que Voluit sepeliri inpet. et non
interra deq prima ho factus e . et mq prima ho sepultus e i qua
xpus mortuus e . Iudeo xpus noluit interra sepeliri propter
tria . Primo q corpus q nullu fuit obnoxium peti no debuit dari
corrupcioni at putredini terre . pro . No dabis scm tuu videre
corrupcione . Scdo q res suā no potuiss ita clare ondi post
posicione terre et remocione sic per lapidis euolucione et se
pulcri vacui ostensione . Tercio q maledixerat terre pt homine . Eo
noluit qesce interra q maledixerat . Voluit aut sepeliri inpet .
ppt tria . Primo ppt conformitate q pet. erat xpus . Scdo ppt signi
ficacione q q xpm in se volt recipe d ee pet. psoliditatem
fidei et dilectione . Tercio ppt petre preciositate . Nichil n preciosius
e scrinia sicut q pet. et n pciosiis corpe xpi . Ro . q sca mu
lieres euntes admonimentu dixerut adinvice qs revoluit nob
lapide q . R . Nulla nra pse pt n omes simul possimus
custodes no iuvabit nos . s impediunt . nullu nobis e au
xiliu n dei et sic deus misit angelu suu q impleuit desider
iu earu et h q nobis dicitu q peccator ita e clausus i sepulcro
peti q duricia cordis sui no pt rmoue pse n pauxiliu ho
minu n assit angelus i gra dei q hoc faciat . Tam q dei ad
iutores sumus . Cor . homie n apponate manu bone volu
deus gra sua pficit . Eande mulieres accedetes admonimen
tu viderut revolutu lapide et angelu i spe homis sen
iuvenis sedente sr lapide q depandit cu magno terre mo
tu . candido appatu et rfulgenti aspectu ita q exterriti st cu
stodes et facti st velud mortui et mulieres timuerunt .
Primo h q gre mulieres volebat appinqre cu nulla
spem derelucione lapidis haberut . Scdo . q credebat corpus
xpi adhuc i ee . Vnde dicebat et si no possimus tange
monimetu et i se et eu associare . Ecce mirabilis devo
cio et ardentissima dilectio mulierum cu mortuu suu . Sed heu
ho apud multos pit memoria mortuorum cu sonitu . s . mor
tis . Ho . multi facti st porci q ad clamore unius porci ppt
morte ruentis currit et cu vidint eu pom valuas sa
tis rcedut et obliviscunt eius adapta . sic . fecit . Scdo gr
gre ex aspectu angeli et splendoris ~~mulieres~~ sic timuer (milites)
et mulieres no . Sed dicend q fecit fuit xpi . q i iudicio
blandus appabit iustis et bonis et terribilis malis et tn unus erit

a peccatis sicut in contra. Solum undique abhorret reg̃ sz nunc
eos delectat. ut glo. gentes qre terre motus factus ē in morte
dni. Vt ho. factus ē. Vt ab re dm mutat habitatores ter
re i. peccatores tremeat & a peccato resurgat ne terra eos ad
inferos trahat. Et respondens angelus dixit mulieri
bus. Scio q ihesum queritis nazarenum crucifixum. Notandum q an
gelus sex vba dixit per ordine mulieribus. Primum ē scio
q ihesum quer. Mirum ē q angelus potuit scire eas desi
deriu. R. q dns inspirauit ei vnde potuit scire et eis
dne. Angelus sum q porto orones vras ante deum q misit
me ad custodiendum sepulcrum dni ihesu & ostendens vob
sepulcrum vacuum io reuolui vob lapide a monumento & an
nuncio vob resurrectione dni. Ecce testis fidelis q venit
de celo instructus a deo. loquens vba q audiuit a deo & testis
tus de dei filio. Dm vm ē ihesum querit nazarenum cru
cifixum vis ostendit angelus q iohus querendus ē qui ta
ls. Primo q s. ihesus ē saluator. Alioqn no debet 3 qt.
Dne salua nos perim. R. q nazarenus ē i. floridus
i. delectabilis ad amplectendus. ut ho. dt aplus. desiderium
habemus dissolui & ee cu xpo. Tco q crucifixus licet n. resurrex
it tn retinuit signum crucis q. sunt signa mei amoris. Sn sic
amore mro crucifixus ē ita no dormit. vt accusius. Gal.
. Qui xpi sunt carne sua crucifixerunt. Dm vm ē sur
rexit i. porta in mortale q. ad ē cecidit p morte tpalem.
Surrexit cu corpe glorioso q iacuit in sepulcro. Surrexit
i. se erexit. vt appeat voltu dei patris pnos q sedt in
cena cu dilis. q. d. Angelus. Nolite timere vos flentes q
deus nr q acternus sedt i. cecidit & iacuit nc gloriose surr
exit. No ē hic insepulcro. Vn scm ad. exm dt. Angelus
Qd queritis viuentem cu mortuis q. d. xpus q ē vita et lar
gitor vite tpalis et etne no habitat in sepulcro vro. q no
habitat vita cu mortuis. Vnde no debemt n anima
Nuq narrabit aliqs in sepulcro. miaz tua. Sextum vbum
ē venite & videte locum. s. monumentum mq vo mon
nos adduc. s. ad morte xpi gtinue memoranda & ad mor
te nraz ee assidue gsiderandam. Valz n gsideracio mor
tis nre ad ta lia peccatum vitandum. Eccli. memorare nouissima
tua. Et ad carnis desideria refrenanda. Aplus. Si q m
carne vixitis moriemini. Et ad nitu multiplicand. Vt.
Vigilate i. bonis opibus insudate q nescitis diem neq horam.

mort̃ postq̃ apari no lig; : Et sexta dicitur e : ite dicite di[scipu]lis
eius et petro q[uia] surrexit et precedet vos i[n] galilea . Ecce angel[us]
q[ui] a xp̃o deo mittit[ur] mulieres ambasiatrices d[omi]nice r[esurrecti]o[n]is
ad ho[m]i[n]es . Vnde gr[egorius] q[ue]rit[ur] q[ua]re no[n] annu[n]ciat ip̃se dilis s[ed] m[ulie]res
sit mulieres . Videt[ur] e du[plex] ca[usa] : P[ri]ma e q[uia] disc[i]p[u]li fuer[un]t
sut debiliores mulierib[us] et ai[n] fugientib[us] ip̃se steterut usq[ue]
[ad] c[ru]cem et illis in domo ppt metu iudeor[um] [con]clusis . ip̃se spreto
om[n]i timore iuerut [ad] [con]dendu d[omi]n[u]m io digne fuerut [con]sti[tu]te
amb[asiatr]icib[us] q[ui] [con]fide fuit d[is]c[ipu]lis sep[ar]ati . It 2ª ca e q[uia] an[gelus]
g[abrie]l missus erat ad instruend[um] salu[ti]s q[ue] xp̃m q[ue]rit[ur] et dic[it] nec[essar]ie
lig[a]tes erat io adlig[a]tib[us] [con]sti[tut]i debuerut . Vt 3ª q[ue]ritur
q[ua]re xp̃s voluit r[esurrecti]o[n]em sua[m] prius feis ondere q[uam] viris . D[icitur]
q[uo]d h[oc] fecit ppt tria : P[ri]mo ppt usq[ue] equitate vt femina q[ue] fuit
viro [con]ventrix culpe eet nu[n]ciatrix viris vite . S[ecund]o ppter
r[esurrecti]o[n]is velociore manifestacione . mulier eni[m] q[uasi] mollens
aer nescit tene[re] silenciu[m] . T[erci]o ppt meri[tu]s sue honorem
vt ppt ea salte[m] p[er] hoc femine honoret[ur] . It 4ª q[ue]r[itur] q[ua]re addi
dit pet[r]o p[er] alios discipulos . d[icitur] q[uia] petrus ppt negacione de
se[n]t ee discipl[u]s et adhuc no[n] erat etia[m] cetrue eet r[e]stitut[us] ad
gra[tia]m . Vn[de] si no[n] fuiss[et] noi[n]at[us] r[e]mansiss[et] [con]fus[us] et forte de
sp[er]ass[et] de venia et io vt sciret q[uo]d p[er] pe[c]c[at]u[m] fuat s[ib]i p[er]ccatu[m]
dimissu[m] et erat r[e]stitut[us] ad d[isc]ip[u]lat[us] off[iciu]m . fuit noiat[us] ppo
noie . Ita q[uo]d angel[us] dixit mulierib[us] dicite . Ite vice dixit
s[ed] q[uo]d surrexit d[omi]n[u]s q[uia] d[icitu]r : Cui fidei fuit iudicat[us] . vt fuus
cruciat[us] vt reg[i]s et sepult[us] vt mortuus ino surrexit . vt
d[omi]n[u]s et ve do[m]i[nu]s . s[ed] [con]fiss[us] q[uia] clauso sepulc[r]o exiuit illesus .
It d[omi]n[u]s potes q[uia] infernu[m] expoliauit . It d[omi]n[u]s sempiternu[m]
d[omi]n[u]m dnator e [con]generacione et [con]fnacione v[e]l [con]sempitern
um . Vt a anchonomat[ic]e d[icitu]r d[omi]n[u]s q[uia] dolore mitigas s[ed]
[con]pctoris r[e]missione : It dans munus [con]c[e]ssione et glie collacio[n]e
Vt d[icitu]r : Gra[tia]m et gl[ori]a[m] dabit d[omi]n[u]s . It 2ª e p[re]cedet vos
i[n] galilea h[oc] eni[m] voluit d[omi]n[u]s q[uo]d angel[us] diceret di[scipu]lis ad ma[ior]e[m]
[con]firmacione . Audierat n[am] sepe . di[scipu]li a xp̃o h[oc] v[erbu]m
s[ed] p[ost]q[uam] surrex[er]o p[re]cedam vos i[n] galilea n[on] credebat ad alios
divulgata . Vnde firmit[er] potuerut cre[dere] q[uod] angel[us] hui[us] a xp̃o
et q[uo]d vera eet r[esurrecti]o et annu[n]ciacio . Et mis[tice] videt[ur] q[uo]d di[scipu]li
no[n] statim arripuerut it[er] eundi i[n] galilea cu[m] sit eent [con]firmati

xpo · adiuvandu · Q fecerunt hoc & displicuit xpo duo · Primo
s. q no credebat mulierib q testimoniu mulieris no hz rapit
fortis eo q ms faciles st ad credendu · sz ei dr · Luc ult
ultio dr · Q va eos videbant cora discipulis q deliratu · It
2o · q adhuc erat vtato timore q no audebat exire domu
Sz expectabat maiore certitudine & maiore securitate & sic
expectabat xpus eos dic eis apparuit · Unde mora fuit eis
utit valde · Precedet vos in galilea · q interptat transmi
gracio & signt pmaz mu ho migrat deculpa ad gram · Ubi hat
xps nos precessit q prius pro nob fecit pmaz & exm pmo no
bis reliq · Unde debemus eu sequi sic pastore oues sic di
scipuli mgrm · sic filij prem · sic milites duce · sic paupes larga
benefactore & ibi videbit · q penitentes expectat & scit q sua
uis & dulcis e dns · s · ad mundificandu & recolendu nos sibi seruu
end · Ut dm e ibi eu videbitis sic dixit vob · Qz ipses erat
venere s · dm · Voluit angelus eos certificare no solm de ronc
sz & de leij delectabile visione ibi eu videbitis q s · vos elegit
hoc ee eius secretarij in humane redemptois officio eius ut
carij pq sui recessu de mundo ut ee eius gmensales
ı celo · ut assessores iudicio · ibi eu videbitis q sic dilat
dilexistis · ut eu q sic ee debatis · O bta visio in q delecta
t angeli · ut pet · in q desiderant inspi · ps · Ostende · Q in venia & ap
pebo an faciem dm · et q saluat · inps · ps · Ostende nob
dne faciem tuam & salui erimus · ut e marc · & c ·

Duo ex discipulis ibant in Feria secunda

Castellu ut · luc ultio · dns volens in die resurrec
tionis suis discipulis appe · Fecit sic magnus & bonus
dns q primisit ad eos mulieres q̄bz appuit ad annu
ciandu eis q ipse resurrexisset & eet pat ad suscipiendu eu
alacter cu veniret ad eos · Deinde apparuit petro ut primisit
eo sed & pmisit eu · Sz q testimoniu mulieris no erat
acceptu cora eis · & testio petri no validu q erat sim
plicis · Voluit dns adhuc duobus discipulis appe q de visu eius
testimoniu phiberent & rogea ante eis & sic factu e & sic
gmemorat merito hodierno · Videamus q historia dt · Sm
ordinem · Q duo ex discipulis s · ihu · quos longus vocabat

Cleophas. Ut mystice habetur alius dicitur fuisse Lucas evangelista propter
quod nomen suum tacuit q. i. lxxij. erat castellum cum vndecim. Audien
tes mulieres dicentes se vidisse visionem angelorum et monumen
tum vacuum et dominum non vidisse. Antequam mulieres. Luce. redirent quod
dixerunt eum vidisse. Et antequam petrus sibi eum apparuisse diceret
arripuerunt iter eidem castellum Emaus nullam spem habentes am
plius eum videndi ea die et dum iret caput loquebatur de domino suo
longum prelabat et alius respondebat. O bona societas nullus loquebatur
nisi de domino Jhesu. Heu heu quam pauci hodie loquuntur vel tractant de domino
Jhesu et salute anime. Apud multos non dum surrexit adhuc mortuus
est. quia tamquam mortuus est, periit apud eos memoria eius. Narrantibus sic
loquentibus dominus ihesus apparuit eis et appropinquans ibat cum illis. Au
di quam bonus est deus hiis qui recto sunt corde. quia appropinquat et coa
dit eum hominibus qui de ipso loquuntur. Hoc dicitur quod oculi eorum tenebantur ne
eum agnoscerent. Nullus tenebat eos nisi quia fiebat eis et fa
ciebat quod non agnoscerent eum exterius quia non cognoscebat eum interius.
Mirande cum Christo diu auscultasset eos dicit. Qui sunt hii sermones
quos quos confertis adinvicem et estis tristes. Dicitur erat tristes in corde
eos quos confertis adinvicem et estis tristes. Dilecti erat tristes in corde
desiderio suo quia perdiderant nec recuperare sperabant. Unde ostende
bat quam bonus dominus qui tristes as
bat tristicia consolacione et consolacione. O quam bonus dominus qui tristes as
sociat et consolatur. Ubi iste tristicia est de peccatis ibi ihesus omnes
sociat et consolatur. Ubi est tristicia et de peccatis ibi ihesus omnes
et consolacio eius. Psalmus. Secundum multitudinem dolorum meorum etc.
Re. quod dicitur mirabatur super eo quod videbat. ignorare quod to
cius. Respondit. quod dicitur mirabatur super eo quod videbatur ignorare quod to
ciuitas sciebat. quod turbati dixerunt. Tu solus peregrinus es etc. quod
ciuitas sciebat quod turbati dixerunt. Tu solus peregrinus es etc. quod
de. Nam omnes sunt et ciues et peregrini et tu solus ignoras propter
sunt peregrini in mundo. quia solo corpore deo habitauit quia et delatus
sunt peregrini in mundo. quia solo corpore deo habitauit quia et dilatata
tum sunt acomitatus sui corporibus et quam magestatis vero sunt hospicio
recepti et ad ducatum adiudicandus deelitus e abominus. Et
hospitiis et hospes et peregrinus recognitus apparuit recepit. Hospi
cio cordis. Ostendit autem suo exemplo quod omnis homo dehet vita esse pe
regrinus sed vnusquisque tendit vel celi aliquis infernum et signa ita dispo
sunt superbia quia homo se erigit contra deum nolens dependens penitere
et. apparere absconditis signum est finalis peregrinacionis. Humilitas
autem penitencia signum est electorum sic dicit. Ore. Respondit. quod
Jhesus. qui fuit quod dicta erat vir leuita vt ex verbis eos arguat
eos de ignorancia et de dubitacione sua vt reducat eos ad agnos
cionem suam et fidem. Unde dixerunt de Jhesu Nazareno quod.

fuit. Vir propheta potens in opere et sermone coram deo et omni popu-
lo. Tria dicuntur de ihesu ad meditacionem digna. Quod sit mirabilis quia eos
... quod fuit vir propheta potens in opere. Et quod debebat tercia die resur-
gere. Cogitis verbis dominus consultat quod eos. O stulti et tardi corde. Luc. ult.
Stultos vocat eos propter tria. Primo quia cum fuisset cum illis pluribus
annis et sepe hanc suam lectionem docuisset eos scilicet tercia die resur-
gere adhuc non intelligebant eam. Sed 2o consitendo quod Christus erat pro-
pheta et non credebant ei. Sed 3o dicebat eum potentem in miraculis
et virtutibus non tamen credebant eum aliquid contra se posse exercere contra se
secundum carnem alios et ideo stulti erant. Contra hanc stultorum insipientiam
... Nos stulti ... qui non cognoscit deum. Sed pecti sunt pi-
... Sed fallacie mundi. Et vite brevitate. Sed sui ipsius debilitate.
Primo utilitate hac stulticia conducit penitentiam et non credit ab ho-
mine si pius credat penitentiam. Luce ult. Nonne sic oportuit pati
Christum et ita intrare gloriam suam. Et vere oportuit ut scilicet scriptu-
ras propheticas compleret. Et oportuit non solum pro nobis scilicet ut plane
sua nos a peccato originali et potestate dyaboli redimeret. Sed ut
nos qui eramus inimici deo reconciliaret. Sed ut nos ad amorem
suum nos accenderet. Sed ut nos porta paradisi aperiret penas
... adeo illatas ... ab hominibus irrogatas sive a nobis assump-
tas sic exemplo docet pacienter ferre. Hebr. Recogitate eum qui talem
sustinuit passionem etc. Hec beneficia sunt ex passione Christi consecuti
que non haberemus si Christus non fuisset passus. Sed oportuit Christum
intrare gloriam suam ut corda nostra attraheremus ad celi desiderandum
et diligendum levaret. Col. Que sursum sunt querite etc. Sed ut
pro nobis preces postularet. Jo. Ego rogabo patrem meum. Sed
ut nos ad accipiendam gloriam paradisi certificaret. quia ubi est caput
ibi et erunt membra ... ubi fuit corpus congregabuntur et aquile. Item
ut spiritum sanctum ad manendum nobiscum in eternum transmitteret. Joh. 16.
Si non abiero paraclitus non veniet ad vos. si autem abiero etc. Deinde
inde cepit ihesus exponere scripturas eis que de passione et resurrectione
loquebatur. Ut sic per auctoritate scripturarum reduceret eos ad fidem
et spem resurrectionis tercia Christi quod intre ... quod scripture sacre et
exposiciones earum diligenter sunt audiende et predicacionibus
cum reverencia sunt tractanda ... exercis ... devocionibus
que sunt necessaria et utilia ad salutem. Luc. ult. Et appropinquassent ca-
stello quo ibant et ipse finxit se longius ire. Non ...

q[ui]a fuit t[ib]i[s] fictio ad desiderandu[m] [pre]s[en]tiam. Primo fuit vilitatis s[cilicet] distancia eius a cor//
dib[us] eor[um] p[ro]pt[er] fidei defectu[m]. Que s[unt] n[ost]ri sermones. Mane
nobiscu[m] d[omi]ne etc. Que fuerunt cause q[ue] induxerunt discipulos
ut dicerent. Mane nobiscu[m] d[omi]ne etc. Una fuit miseracionis
q[ui]a putabat eu[m] peregrinu[m] et pauperem et n[on] solu[m] rogauer//
unt eu[m] s[ed] et trahendo coegerunt eu[m] intrare cu[m] eis. Alia
fuit deuocionis q[ui]a ex v[er]bis eius q[ue] audierunt in via q[ue] soluta fu//
erunt de x[rist]i passione. r[ati]one et gl[or]ia et honore ita q[uod] fu//
erunt [com]plati q[uod] nolebant ab eo separi s[ed] sperantes ab eo adhuc mai//
ora et dulciora audire. Et exhort[atio] d[ic]it monet nos ex[em]p[l]o
s[cilicet] ad op[er]a pietatis q[uia] q[ua]m deo placeat. hominib[us] valeat co[n]tra
resistat demones confundat, q[uo]d hic sat[is] scripta plane inuenies.
Ad desiderandam p[re]senciam saluatoris ut dicamus mane nobi//
sc[um]. q[ui]a ip[s]e e[st] consolator in tribulacionib[us]. Cor. Qui consolator
nos etc. Adiutor in opportunitatib[us] in temptacionib[us] quib[us] assidue
impugnamur. Gen. Noli time[re] abraha[m] ego su[m] protector tu[us].
Prudens defensor. defendes nos ab errore. ubi ip[s]o consola//
tore o[mn]is ho[mo] errat. Eccl. Errat q[ui] opat[ur] m[a]l[u]m. Est d[omi]n[u]s
ihesus nobiscu[m] p[er] gr[aci]a[m] anima[m] et gra[cia]m s[ed] si fuimus cu[m] eo p[er] carita[tem]
dilectione[m] intima[m] deuocione[m] fide volunt[ati]s obseruacione. Et
Et factu[m] e[st] cu[m] recumbe[re]nt. Hic videt[ur] q[ui] ipsi adhuc
putantes d[omi]n[u]m e[ss]e peregrinu[m] posuerunt eu[m] in medio mense. Et hoc q[uod]
factu[m] e[st] diuinit[us] p[ro]pt[er] duo. s[cilicet] Primo ut ex[em]plo eor[um] peregrini
et honeste p[er]sone et o[mn]es pauperes benigne et caritatiue tractare
sciu[n]taret[ur]. Et ut d[omi]n[u]s more solito. benedicendo et frangendo
pane[m] cognosceret[ur] ab eis. Cognoverunt n[on] d[omi]n[u]s comedens cu[m] disc[ipu]lis
suis benedice[re] et frange[re] pane[m] et s[ed] acuisio cultello videtur.
Vn[de] exhort[atio] signo cognouerunt eu[m] et e[st] argumentu[m] q[uo]d q[ui] vere
deu[m] cognoscit q[uod] libent[er] pane[m] suu[m] pauperib[us] frangit. Et aut[em]
d[omi]n[u]s euanuit i[n] subito inuisibilis recessit ab eis. p[er]acio fuit
v[er]e r[ati]o[n]is q[ui]a corp[or]a p[ost] resurrectione[m] erunt angelis. Et sic an//
geli agili. Et d[ix]e[runt] ad i[n]uice[m] dixerunt. Nonne cor
n[ost]r[u]m ardens erat in nob[is] etc. Hic q[ua]nt[a] q[uo]que via p[re]dicatoris ho[m]i//
n[i]s inflamat sic via x[rist]i maioris cu[m] ip[s]a et. Vos n[on] estis
q[ui] loquimini etc. Et q[ui]a Vn[de] x[rist]i exibat inmediate ab ore x[rist]i

Verbu pdicatoris no . & id oz p gra . d . pficiat q ho no
sufficiat . Sc . q dili ead hora egressi st . virtm . O . bti ser
ui q cotempnetes ceria & labora vite ptita . s magis q frater
venerut mudaire aptis gaudia dni sui . Sc . fac & tu homo
s magis tu pdicator . Con frequet . mucaies aplos ea q st futa q . ad honore dei
Sc . q venerut . Noi . gessitos & eos q ab ipis erat . dic gau
dia visionu suaru

Cum ieiunatis etc. Math. 6. Hodie cinerum
Quia omne opus bonum

et virtuose debz exercari. Regula racionis que admi
venit principium modum et virtute. Io. hodie. De capite ieiunii
salvator noster nos regulat qualiter sit ieiunandum. Quia dicit sic in
hodierni ewangelio. Hodierni Ieiunii. Primo ergo premittit laudem ieiu
nandi modus quod est quod sit ad leticiam. Secundum quod sit ad voluptate exo
quatur intus et deintus. Tertium quod sit ad delectacione quod sit ra
cione virtutis. Unde dicit Sapiens. Quod signum habitus virtuo
si est operari ad delectacione. Quia cum ieiunium sit ad leticiam ho
mines primo cognoscere facit. Et diuturnitate divinaque gratia ... quod ... spes
gaudes florida facit etate. Et propter hoc dicit. Cum ieiunatis etc.
Sciendum quod tempus quadragesime quod hodie incipit est tempus ie
iunii et abstinencie et tempus faciende ... Hoc in celo ... re || thesaurum
ponimus de quo ... eternum vivimus. Et de hiis duobus agitur in e
vangelio hodierno. Quia in principio dicit dominus gloria dicit ... ie
iunium. Secundo ut in celo ponamus ... quod sit paciencia et opa || thesaurum
... Math. Vade et vende omnia que habes et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo. Dicit ergo sic in ewangelio quod dominus ...
ens discipulos ... dicit. Cum ieiunatis i. quando venit tempus
... Vos et alii ... mei ieiunabitis. Nolite fieri i. appa
tere ... voltu et ... corde sic faciunt ypocrite qui exterminat
facies suas. Signa ostendendo quia non lavant voltum non radunt
barba non componunt capillos. Sed permittunt ... eos sare
facies ... adtera que omnia sunt signa tristicie. Ut phi.
... ab hominibus iciunantes se deceptetes et ... appareat
et terrena contempnentes. Dico vobis quod ... receperunt mercede
sua i. quod ieiunaverunt propter sua laude non propter dei honor||
em et ut solum hominibus placerent non deo et ... ||
de accipient a deo. Sed solum ab hominibus qui eos laudabunt. Et ...
hoc ... est quod ipsi de suo ieiunio nichil aliud querunt. O miseria||
biles et ... sapientes viri qui de suis ieiuniis et aliis operibus bonis
possent parare eternam gloriam ... contempnunt ... laude
transitoria. Tu autem cum ieiunas ... i. ieiu||
at ... Et autem ... ieiunatis ... Primum est
debilitacio ... que est fomes peccati qui regnat in membris
nostris ... hoc ... per subtractionem ciborum Romanos 28. Cum defecerint

extinxerit ignis. Hoc exemplum habetur in collacione prima ubi
dixit abbas Johannes. Si voluit aliquis rex civitatem obtinere
aliquam pluribus annis tenet et cives eorum qui sunt in civitate ut fame perdi-
tati subiciant ei. Ita est de passionibus vicios si ieiunio et fame
cruciantur omnes dimittit eius quod sollicitat animam confirmat. Et nondum
quod subtraccio ciborum dat modum habere. Ita debemus nos habere sicut
ad hostem et gravem etc. Quintum est sanacio pestis. Ita quia gravis egros
curatur piccon aut intuitu precium gule hic etc. remedium est
est remedium et abstinencia. Sextum est elevacio mentis per ieiunium
non subtilisatur intellectus et ad contemplacionem dei presumpcione re-
reddit. Sic videmus in natalibus. Celer non sublevacionem
nebulas et vapores obscurat. Et sol claritas nos occultat.
Sic presumpcione multas escarum fit multa evaporacio ad-
scilicet intellectus obcecacio etc. quod homines non sunt aut admittes
licendis per cibum. unde Gregorius. Qui corporali ieiunio vicia comprimit
mente elevat etc. Quartum est conservacio cordis in corde n-
mente. Vita autem principalis consistit. Vita aut laborum moderancia conservatur.
Et sic conservatur vita principalis. Et sit crapu-
lacio. Q. firmitas apud nos decrevit infirmitas. Et sit crapu-
la multi perierunt. Qui autem abstinens addiciet vitam. Exemplum huius habetur
in collacione prima. Ubi dicit abbas Theodorus. Precepit homines sanctu-
lares per consuetudinem deliciorum abstinere multo magis pro columnitate
anime debemus abstinere ut possit ad paradisi delicias et celesti-
um regnum etiam provenire. Ut autem sicut literas precedamus. Cum
autem tu ieiunas etc. Cum hoc dominus docuit quod ieiunas non eis
sicut illi. Sed unge caput tuum et faciem tuam lava ne videaris ho-
ieiunans. Hoc est noli palliare signum sive faciei sive vocis appa-
rere placere hominibus ut ab eis lauderis. Sed solum patri tuo celesti
qui est in abscondito invisibilis et est presens in abscondito cordis tui.
Et ille in celo reddet tibi mercedem ieiunii tui. Ut et aliter
dicit qui ieiunas. Sed qui ieiunare intendis lava prius men-
tem et conscienciam aqua penitencie. Ysaias. Lava a malicia cor tuum Ierusalem
et unge caput tuum id est Christum. Ephesios. Ipsum scilicet Christum dedit
deus caput super omnem ecclesiam. Unge ergo unccione sancte quar-
tacionis devocionis sine compassionis. Et sic ieiunium tuum erit
deo acceptum et tibi meritorium. Quid ergo volt dominus in verbis
suis ut ieiunium nostrum sit sanctum et meritorium. Ad hoc sit si ha-
buerit quatuor condiciones. Prima est quod ab omnibus sit id est per prenam
sanctificatus sicut Johel. Sanctificate ieiunium etc. Unde non ieiunii

sive alter sacrificium factum absque quod est in peccato mortali. Vita e//
tiam non meretur. Quinto caritas prima et precedens ieiunium. Beda
quod sit verum et non simulatum id est bona intencione factum scilicet dei
honore. peccatorum remissione. carnalis cupiditatis refrenacione//
em et eterna [illegible] retribucione. nunquam tamen propter humanum fa//
vore vel propter dare elemosinam. Primum est quod sit perfectum non
diminutum. Qui eciam in ieiunio volens potens servare sua volunta//
te minuit id quod sibi ad magnam retribucionem provenire potuit per
sua minuacione destruit et perdit. Sextum quod sit bene associatum
scilicet oracione et elemosina. Oracio facit hominem deo devotum. Elemosina
facit deo acceptum. Et sic ieiunium cum istis associatum et coniunctum
tum ita sit sanum quod ieiunium ieiunitate sanctificat et in bono confirmat. Septimum
quod sit separatum quod Christus in verbis suis nos instruit. Et
ieiunium nostrum sit a favore hominum separatum et nobis fructuosum.

Tenuitur Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra et
cetera. Hic ordinat appetitum nostrum et est tamen conveniens//
super furatur. Hic ordinat appetitum nostrum... Vult ergo Christus dicere omnium//
sic habitis ieiunium sive virtutes. Non Vult ergo Christus dicere
quod nullo modo ponatis fiduciam in rebus terrenis cito
labentibus. Nullo modo ponatis fiduciam ... deficiat. Gregorius. Nam la//
pituros. quod quia confidit in eis cum eis deficiat. Unde. Divicie si affluant no//
lenti dicat cum labenti labitur. Nec in eis ponatis amorem. Unde per deum
libet cor apponere. Nec ... ponatis amorem ...
saciatis thesaurum. Et hoc propter duo. Primo quia talis thesaurus aliquando per//
se corrumpitur. aliquando a furibus diripitur. Secundo quia in sit cito amor//
te dimittitur. Nos adormierunt sompnum suum et nichil invenerunt. Et
sepe contingit quod possessor talis thesauri propter ipsum perimitur. Hom//
sepe contingit quod possessor ... Mors ista et ... pecunias ...
desine quod dicit. Nolite diligere mundum quia mundus transit
diminutus. Unde dicit dominus. Nolite diligere mundum quia mundus transit//
et concupiscencia eius. Johannes. 2o. Quia talis amor in cordibus hominum amor//
em dei non solum minuit. Immo sepe ex toto tollit. Et sic
hic coram deo nullius valoris existat. Amor enim dei est tota
caritas hominis. amor sicut in homine magnus hoc erit cor//
am deo magnus. si parvus parvus. si nullus nullus. Septimum col//
ligitur quod in terra congregare et conservare thesaurum diviciarum et illo por//
ere amorem suum non solum inutile est et vanum sed et anime
et corpori valde periculosum et idcirco bonum est consilium ... Ideo//
libet thesauri vobis thesaurus in terra et cetera. Sed. thesaurizate vobis
thesaurum in celo ubi neque erugo et cetera. Sapiencia ondit dominus quod thesaurus
in terra non est congregandus nec conservandus sed super hoc sit plus et cetera ///

tiones assignate. Isto audite. Ubi gaudendum sit et dicit. mcc
lo. Omnia enim bona que facimus contra penitentie. puta elie
a oraciones et ieiunia etc de celo reponimus tamquam thesaurum de quo
semper victuri sumus. Qui ergo thesaurum maiorem facit maiorem in
celo eciam habebit. Ergo dum tempus habemus quod modicum est et in hoc mo
dicum dictum est non cessemus bonum operari ut acquiramus nobis thesaurum
celeste qui est super omnia diligendus. Et racione securitatis quia illuc ad
usuras nullus ascendit. ... bonorum habundanciam preterius ma
los tenere oblato. Durabilitatis nunquam corrumpitur numquam min
uitur sed semper integre habetur et possidetur. Et hoc est quod dicit.
Thesaurizate vobis thesaurum illum nec erugo neque tinea demolitur id est destruit.
neque fures diripiunt. quod scilicet celestis thesaurus sic reponitur sic sine di
minucione sine sollicitudine sine fine conservatur et habetur. Quod non
accidit de terreno thesauro ymmo cum labore acquiritur cum ti
more custoditur cum dolore amittitur vel diminuitur. Ratione
preciositatis quia licet dictum sit supra quod opera nostra bona reponenda sit
velud thesaurus celestis tamen non aliud sit quam precium illius celestis thesauri
qui non ... quantitate ... precio habetur. Consistit autem thesaurus iste in visione
videi visione in angelorum et sanctorum societate et corporis et
anime glorificacione preterea dominus facit conclusionem dicens Ubi
est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. Si cor tuum est in temporalibus
congregandis in terra posuisti cor tuum et ideo in respectu quasi pro nichilo
habes celum. Et sic in terra vivificat eloquium tuum ideo the
te re ... Si vero prima ... pecuniis divicias
acquirendis non est dubium quin thesaurum tuum in celo habebis et ideo
ibi erit cor tuum. Tu autem cum ieiunas faciem tuam lava Xpo
cum ... mundo sicut et prudentes quia xpiani maxime isto
tempore excedunt debitis et potibus ... causantur dissoluciones
et levitates sicut apparet hiis ... diebus. Numeri .32. Sedit
populus manducare et bibere et surrexerunt ludere. Dicit quomodo dissolu
ciones huius temporis sunt quasi ... adrestenandas ... tales
ordinat isto tempore ieiunium. Et quia aliquando multa ordinat et pauca
servat faciunt de alieno corio longa corrigia facit et ieiun
ia xl diebus sine aliquo cibo ieiunavit et ideo quidam gaudiosa
addidit sibi quod ieiunium non valet. Tu autem cum ieiunas non
... corporale quia ... non ... dicatur ... sic
preteritum. Exemplum de Comitissa regina Francie.

Ut clara facie aie gturpis expecto reddit̃. Sic Ihesus
exmacla. Et dyabolꝰ pꝰ cõm pctm factꝰ e ita turpis sic
dicit Crisos. q. ij. Laudat aut ipa facies ꝯfessione. Lauren
ag. Omia ꝯfessione lauat̃. Et ipa lauacione aliqꝫ ipedit
dyalꝰ duꝰsis mois. Aliqꝫ suadendo longa vita. vt dicit
Ezech. Vasa e velud attenuata vita mea. ij. In subito veni
mors ꝫ ꝯsperata ꝑ q sit viuendꝰ e qª ꝑ mediari. Ut
dt Seneca. Hac debet qlibꝫ xpianꝰ se gallere podis. Hom
de iohane elecario. Et Ihac dicit dt. Ecca. Quamcito homo.
ꝙ. tmis ee ij. Aliqꝫ dyabolꝰ ipedit ꝑponedo turpitudim pcti
verecundia. Aliqꝫ dicaendo timore adrecedmaꝫ. Co(m)ia
h: taqꝫ dyali. vecca sc ꝛpudianda ꝗ ꝗfo accellerada q
mora sola ihit pctm. Et q pctm desrialis dicia ꝛcedit sic
macla depauo. Qui diu ꝯ patit. Et q suo pond̃e mox ad
tarul. Ut dt. Greg. Et q ꝑt mora maiore pena rapit. Hoc et maria. ll.

Cum intrasset Ihesus in ca Feria quinta

Feria quinta

Capharnaum accessit adeu centurio ij. Mt. 8.
Hoc ewangelium expositum e dominica 3ª. post epiphaniam
ubi agit de leproso. Legit̃ aut ꝗdl̃a ꝗ e tpg
penitenciale q ꝯ ondit̃. subiecti palitaci qta sit mia salua
toris ꝯ sita senacioe. Et qꝫ habundas sit misia pctoris
qbꝫ ꝯsidati pctor adpmiaꝫ inducat̃. Cnaug ewangelii seria ad
nram edificacione ꝑponit̃. q. x. Primo cau(s)tanc pctoris
ꝯ pul meg ij. Scdo reuerencia salutatoris ꝯ dne no sit ij.
IIIᵒ. Glorificacia centurionis ꝯ. Amen dico vob no ine
ni si. in isrl. Quarto. Clemencia saluatoris ꝯ Ego veniã ꝫ curabo eu.
Cum domine nonꝫ. e q pctm q ꝑuim designat. q. or. ma
la innob opat. Primo qda tollit puilegiu io dt. pri mag.
Et sum ad exerꝫ dei seruus. Cu n. ho factꝰ eet dns om
creaturaꝫ. Ps. in .8. Omia subiecisti sb pedibꝫ eiꝰ. Ita cle
meta ꝫ elemetata ei subiecta erat. Ps. 2. Ut essit pi
scibꝫ maris. Angli q omes sc amistratorij spc. Celi cu
omibꝫ astis. Qui obediens fuit suo supiori oibꝫ suis
ꝯferioribꝫ factꝰ e seruus. Et q deo factꝰ sumt e pctm hac
nobilitate pdidit ꝗ silis factꝰ e aiali bruto. Ps. Homo cu
honore esset no itellexit ij. Unde a q sm q ho addiuisa

peccata afficit diversis animalibus comparatur. Ut dicit Boecius. Homo de pro-
fundito. Quarto peccatum tollit exercitium ut dicit iacet in domo sua le-
Nono. quia peccatum mortale opponitur amore spirituali et eo perdit
pedes anime. Sicut enim homo per pedes movetur et ambulat de loco
ad locum ita anima movetur per amorem in deum et deus in eam. Unde
videlicet quod quando aliquis homo aliquid diligit et super illo cogitat. Dicitur esse ibi.
Augustinus. Amor meus pondus meum eo feror quocumque feror. Sicut de-
siccat radices destructa aut radice arbor cadit. Et destructo
fundamento domus corruit. Caritas autem est fundamentum et ra-
dix. Ephe. 3. In caritate radicati et fundati. Sed peccatum destruit
caritatem que caritas est fundamentum quoddam spirituale et motus bone
operacionis eo quod caritate remota cessat omnis operacio bona eo dicitur quod
incidit. Quinto tollit sensitivum sicut paraliticus. Cum enim paralisim omnes
meatus clauduntur per quos calor naturalis et spiritus a cerebro et ad
membra debebat transire sicut membra insensitiva hic exemplum
apparet in pedes dormitat eo quod spiritus non possunt transire et similiter
quo modo impeditur sensus spiritualis peccatum. Et audit visu
Na luada videntur et tenebrosa et ergo similiter in visu. Ve
vos qui dicitis bonum malum. Sic auditum. Claudit enim peccatori
sicut aspidi surde obturantis aures ne audiat vocem incan-
tacionis que est predicator incantans peccatores verbo predicacionis. Be-
ipi aures obturat ne audiat. Ps. Ro audiemus va dm.
Sic tollit olfactum quia fetida videntur peccatori odoramenta
Trenorum. 4o. Qui nutriebantur in croceis amplexabantur ster-
cora. Quia delectatur in peccato quod est fetidum. Sic corrumpit gu-
stum quia amaris videtur eis dulce et e contra. Jere. 2. Vide quia
malum et amarum est reliquisse dominum deum tuum. Sic corrumpit
tactum quia durum videtur molle. Peccatum enim spinosum valde est
et acutum quia non solum pungit sed et dividit. Osee 10. Divisum
est cor eorum nunc interibunt et tamen videtur eis valde molle.
quia sicut dicit Job. Esse sub sentibus delicias computabant. Sexto tol-
lit solacium hic. Et male torquetur. Statim enim cum homo peccatum mortale
committit a societate dei dampnatur et ab amicis et consanguineis
separatur ab angelis tristis cum quibus deberet habere solacium et sic
eos bonis expoliatur id est virtutibus et bonis operibus et animus de-
lectacionibus privatur. Ideo debemus peccata libenter dimittere quod sit
ipsius nunc ad nos tempus est deputatum ne tot mala incurramus
et tot bonis privemur. Rogemus etc.   Sancta maria. Dies

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

no dixisset. Tercio respondet: Bone xpus dilexit in-
micos. Bone e magnu signu dilectionis cu quis se et sua
dat inimicis q facit xpus cum se peccatoribus dedit. Dedit quidem
se in presepio. in patibulo. in mundo. sua quia omnia subiecit sub pedibus
suos angelos in misteria peccatoris. Bone ergo volens ondere
sic esse qualis debemus esse. Dicit ego aut dico vobis diligite
inimicos vestros. Tria ponit per ordinem notabilia pertinentia. Diligere
hoc e non solum iniurias dimittere. sed et bonis inimicos gau-
dere et tribulationibus suis compati. Subvenire scilicet in paupertate in necessitate cum
expedit subvenire. orare. scilicet in genere et in speciali. Vel sic quia
preceptum e diligere inimicos sic e intelligendum. Vt scilicet quis non latere
ad adversis inimici. non teneatur. ipsis aut non timet: eis aperta
specialia bona quia hoc solum e perfectorum. Subvenire eciam
quomodo certe si esset in casu necessitatis. Orate quia sic etc omnibus
tenetur orare ipse et petat et propiamus. Et nullus communibus
orationibus debet comprehendere inimicum. Unde scilicet dicit. Deus misere-
atur omnium preter inimicos meos hic non esset in statu salutis. Tria
aut sunt contra peccatores scilicet cordis. Vt odium oris. Vt detractio. Operis
Vt rapere aliena. Contra que tria dominus docet satisfacere. Contra primum
cum dicit. diligite. i. tanta debet esse dilectio quod potius odio Vt non solum
extendatur ad amicos. sed et ad inimicos. Odium periculosum e retinere
Quare quia periculum e retinere odium in corde propter tria. Primo quia
e sicut ignis quod quanto plus quam materia de qua nutritur consumit sic odium
etiam et mittentem ad nichilum redigit. Secundo sic tinea que sic vestem
corrodit et consumit de qua nascitur sic odium omnia merita que sunt in
anima consumit. Vall. yo. Ut sic vrica mordet et comedet. Vi-
dete ne invicem consumamini. Tertio quia e sicut apis dum aliquem pungit
aculeum dimittit et ultra mellificare non potest immo ultra vivere non potest. non potest
Sic et cor aculeo odii aliquem pungens et sic fratrem dei perdit
et se ipsum occidit. Joh. Qui odit fratrem suum homicida e et sui
ipsius. Contra secundum dicit orate i. non solum debet quis non blasphe-
mare aut detrahere inimicis. sed et pro eis orare. Detractio multa e.
Est n detractio peior quam comedere vel bibere prohibita. Vt ca-
pitulum et ova dicimus eciam Hug. dicit. Immo quod gravius e omnibus illis
quod inducit quosdam ut comedant non solum comedant prohibita dicimus.
Sed et quia comedat homines vivos per detractionem. Ait quidam
quod inhiberit dyal. adhuc quod nullus sanior potest in crudis carnibus

hoim et sanguine. Voraciores sunt tales multis lupis, lupus
n voracissimus satiat. Qualibus diebus ipsi aut saciari nequeunt
nec decoribus nec debilibus porcis parcunt nec depositibus. Ut hij de quibus
dicitur Actuum 20° dicit Paulus. Ego scio quod intrabunt post discessionem
sionem meam lupi rapaces non parcentes gregi parvuli. Crudeles
occasione volentes homines comedere per detractionem. Ezechielis 9°.
Devorabunt a dextris et a sinistris omnes populos maxime. Nunc
religiosos. nunc seculares. nunc laycos nunc viros. nunc feminas.
malos et bonos et clericos. Ezechielis. Didicit homines devorare
Audiant religiosi quod clericum et laycum hanc artem hij didicerunt
et sciant. Et audiant quod dicit dominus Jeremie 4°. Omnes qui devor
ant eum derelinquent mala veniet super eos. Sicut enim ipsi mor
dent et devorant ita et dyaboli tunc eos mordebunt et devora
bunt in inferno. Ysaie. Devorabunt israel toto ore. Hec est mensa
demonum. Corinthios 10°. Non potestis mense dei participes esse et mense
demoniorum. Turpissime esset in mensa comedere simul hominum
more porcorum. Et tales qui huiusmodi comedunt in mensa convenit hor
rendi. Unde dicit Glossa. Cum detractoribus ne miscearis quia hos
dyabolus suscepit hos vesci. Cuius mensa hanc mensam indignam
dicit esse. Inde detrahere vel detrahentem audire quod horum
dampnabilius sit non facile dixerim. Quia si non esset auditor non de
tractor. Dicit aliquis Invito audio. Ieronimus vero. Nemo invito auditori
libenter narrat. Contra pravum dicitur Infacie id est non solum aliena
non sunt rapienda sed et nostra inimicis sunt danda. Ecclesiastici 12°. Ut
sitis perfecti sicut pater vester celestis perfectus est qui solem suum facit oriri
super bonos et malos etc. Ideo. Ideo pater vester beneficia sua
solis et lune pluvie et huiusmodi ministrat bonis et malis id
est et iustis id est amicis et inimicis. Si ergo premium eternum imitatores
fuitis. Vere filii dei eritis. Ephesios. Imitatores dei estote
sicut filii carissimi. Et addidit alia racione dominus. Si diligitis eos qui vos
diligunt quam mercedem habetis. Et si salutaveritis fratres vestros
tantum quid amplius facietis. Scilicet quam ethnici et infideles. Diligunt enim di
ligentes se. Vos ergo fideles filii christi habentes sicut perfecti in fide
et spiritu in caritate veraciter dei et proximi. Glossa. Grecis vero
iste qui est perfectus vocavit benignitas. Et sic expositum est simul vir
dum quod fuit de proximi dilectione. Reformacio de delectacione
largicione cum dicit. Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus

bus Ut videamini ab eis . i . opa stitatis et pnie . Nolite
hat intenacione cora hominibus facere . Ut eis tm placeatis
vt ab eis laudemini . . qr ph'o apud prem celeste mercede
vras pdetis . Postea sbdit . Cu g'o facis elicas noli tu
ba cane ante te sic ypocrite faciut i synagogis et vicis vt
honorentur ab hominibus . Amen dico vob receperunt mercedem
sua . s . laude humana q' sola qrebat et io no hebunt etnas
q' amore illius mercedis no dabat . O magna demencia
p'p'a digno vita eterna q'rit laude tm transitoria . Postea sbdit
iungit dns . Te aut faciete elica nesciat sinistra tua q' fa
ciat dextera tua . Ut elia tua sit i abscondito et pr tuus q'
e i abscondito reddet t' . Dextra e elia et omis bona opacio
sinistra e manis gla q' no dz scire elia . s stat i abscondito
s . i pura et recta intencione . Ut solu intuetur honor et
glia dei et vanis glia ea vide no possit . Et pr vr q'
videt i abscondito i . approbat opa tl'r facta reddet t' mercede
s . no transitoria s eterna . Et licz omi tpe elia sit facie
da tm mo maxe in p'mas i'nia dei grit . q' acquiring popa
i'nia glis est elia . Debebat aut here quor gdiciones .
Primo q' sit iusta i . de iusto et licite acquisito sita no de vsur
is aut rapinis . ffau . Honora dnm de tua sba . Cesarius co
lome scribit sic . Usurarius qda gpuctus et gfessus dixit sacerdo
ti q' omnia sua bona erogaret . Cui sacerdos i'mo de bonis
bus tuis elia ita q' ex eis cista impleas claudas q' ea quo
ito alia die cista tu apperuit q' i' ponit elias tot inea re
pit bufones et serpentes et ranas . s et ome genus horrid
visu pauendu auditu vsu . Ibi erant elia illa q' omia vs
sa i'sibilos capita ptendebat et i datore suu deuorare gcu
piebat . Hoc ius ille claudit denuo ariit ivruit ad sacerdo
te r'fert factu grit gsiliu . Et sacerdos ait q' ondit deus q'
lis . . tua mereat . . Et ipse materia pg hac vita querat . .
Si vis mo acqiesce m' gsiliu capies et mihi etnos illos
et morsus eor infinitos ipe no sine eis euadis . O . q' libent . .
exclamat ille q' dixit hac nocte int' vermes istos nudus
iaceas mira gtao licz ille cu horrore tm nudus se sup ver
mes iactauit . Sacdos vo ~~[illegible]~~ clausit et abijt q' die
septi apperuit nl' . pt homis ebus invenit ossa q' ip'u ger

eius sepulta tota devorata .. ac urbs. Et usque hodie nullus
bestia aut serpens vivus terminos eius intrare possit. Hec
est habitacione. Secunda quod sit equa .i. secundum equalitatem
divinitatis facta ut qui multum habet multum tribuat et qui parum
et illud libenter. Ut ait Thobias. Tercia est quod sit discre=
ta .i. tribuenda sit discretio ut scilicet detur indigenti et ma=
gis indigenti et non totum uni set pluribus subveniat. Ambrosius.
Malo est districtio ipso pauperis dato ad mensura tenetur.
Quarta est quod sit sancta .i. bona et recta intencione facta. scilicet
est solum propter amorem dei et compassionem proximi et retribucion=
em eterni premii. Non propter aut temporalem mercedem temporalis aut laude
laudis sive alicuius vanitatis. Sequitur Tm. Vm
dum quod est de oracione sit ad oratum. Nolite fieri sicut ypocrite
qui exterminant facies suas ut videantur. dicit libri orare bonum sit
in oracione vitanda est vanis efficia et contencio malorum. Et
in ista oraciones. nota quod oracio v. habet excellencias. Primo
quia opus homo quia qui orat cum deo loquitur cum deo delectatur
et ad amorem dei provocatur. Si magna est gloria sequi deum
quanta maior est ad eo loqui solacium et ad amorem eius accendi.
Secundo quia est opus facillimum quia in oracione nichil expenditur
labor corporis non requiritur. sed solum devocio cordis attenditur
et exigitur. Tercia est quia est opus necessarium quia non tribulaciones et
pericula vite corporalis non cessant et quia temptaciones carnis
mundi dyaboli nos assidue impugnant non cessant recurrendum
est ad adiutorium dei sine quo vel illa temptacionibus
et periculis resistere non possumus. propter quod dicit dominus. Oportet semper or=
are et non deficere. Quarta quia est opus utilissimum quia per oraciones
devotas et sanctas amplius mundamur. gracia dei acquirimus devo=
cio erga deum in nobis crescit. mundus cum delectacionibus suis vi=
lescit. caritas in nobis accenditur orans assidue familiaris et do=
mesticus dei efficitur. Ephe. Vos estis cives sanctorum et do=
mestici dei. Quinta quia est opus efficacissimum oracio enim habet effica=
ciam in celo sicut legitur Josue. Qui fecit stare solem oracionibus suis.
Et habet efficaciam in elementis per se digna. Secundum Regum primo. Item
in aere. Secundum de Elya. qui oravit ut plueret. Et magis Secundum
Danielis. Quibus oratibus commotus est leo. Et habet efficaciam in
inferno. ut de filio vidue resuscitato ab Elya. Et habet efficaciam

q. demonum potencia. Cum demone qui mittebat Julian
us apostata q detentus est pluribus diebus cum hemo orombus augdam
heremite. Ista istorum quod opus oracionis vendicat. Beacior q bene conplauit
sed beatissimus qui usque ad mortem continuauit. Et est sciendum quod oracio
bene disposita est deo grata et oranti fructuosa si habet 4or condi
ciones. Prima est quod sit deuota hoc est quod fiat cum vera
mentis attencione ut quod lingwa loquitur cor intelligat. Apostolus
Orabo spiritu. orabo et mente. Secunda quod sit fidelis ut nichil du
bitet de impetracione siue aduotu siue vtilitate. Jacobus. Postu
let autem in fide nichil hesitans. Qui orat deum nec credit ipsum bene
bonitatis quod velit ipsum exaudire videtur deum irridere et ideo talis
oracio est inutilis. Tercia quod sit humilis hoc est ut orans coram deo sic
se humiliet ut non credat se suis meritis exaudiri sed sola dei boni
tate. Oracio humiliantis se nubes penetrat. Sic faciebat Abraham
Genesis. Loquar ad deum meum cum sim puluis et cinis. Quarta est quod sit
iusta ut. scilicet nullius morte petat. nimia vindicta quod hoc
est contra diuinum preceptum. Nec prosperitas terrena quod hoc est in
cidit grande periculum. Gregorius. Prosperitas stultos perdet eos. Nec
vmquam fiat propter vanam gloriam quod tunc orans perdet meritum nec oracio ha
bet effectum. Nam ut est iusta ut solum pro hiis fiat. scilicet prima
lis siue corporalibus siue spiritualibus bonis obtinendis
scilicet gracia. vita. paciencia et huiusmodi conpotentibus eternis adipiscendis.
Primum querite regnum dei et iusticiam eius et hec omnia
adicientur vobis quod est opus honorificum quod qui orat cum
deo loquitur cum deo delectatur et ad amorem eius prouocat. Si enim
magna est gloria seculi deum quanto maior est cum deo loqui. cum eo so
laciari et ad amorem eius accendi facillimum quod oracione nil ex
poscit labor corporis non exigit sed solum deuocio cordis attendit.
Necessarium quod quidem vita corporalis non cessat et temptaciones carnis
et mundi diaboli assidua inpugnant ideo cessant recurrendum
est ad adiutorium dei sine quo in tribulacionibus deficimus. propterea dicit dominus
Orate ne intretis in temptacionem. Utilissimum quod per oracionem a peccatis mun
damur. dei graciam acquirimus et deuociores fimus. Item non. deus
te oracionis. Quia est fauor deo sit per Ezechielem. sicut aug
ciones deus mutauit sentenciam et inuenimus quod fauor sola quod licet
sit magne virtutis tamen quod Josue orauit. Sol non mouearis. vir
tute illius oracionis steterunt sol et luna et stelle. Nam ut phylosophus.

Virtute stellarum generatur pluvie et venti. ergo que est signum maioris
virtutis. Sed ora[ti]o demonum esse maioris. Secundum illud Iaco. v. Helyas ho[mo]
erat et ... oravit etc. Et fortior est demone. Exemplum de sancto Hila[rione]
...ta oratione et demone qui misit iulianus apostata et de sancto qui
... eos de obsessis corporibus expellebat. Et omnis cause. Nul[la]
... n. creatura virtute sua potest transformari in creatore. Sed virtute orationis
hoc fit ut patet in corpore Christi. Qua igitur oratio tales virtutes est ideo li[be]
benter debemus orare. Rogemus o maria etc.

Cum sero factum esset etc. Feria sexta

Post ... in hoc ewangelio agitur de Christi benignitate qui
amicos suos in maximis angustiis positos et tribulacionibus
suis visitat et confortat et liberat miseracione et pietate qua omnes
infirmos sibi presentatos tam magnos quam parvos plenissime sanat
... vel penitentes ... consolatur
... eos in omni tribulacione eorum. Ysa. lxvi. Ecce ipse consolabor vos preter
... firmat fiduciam et audaciam recurrendi ad Christum qui sanat omnes
... corde. Cui non fuit parva adhibenda sanitate corporis multo
... erit addenda sanitate ... qui se presentaverint coram
vicario suo et infirmitate ... ut ... defectus ergo. Dicit
... hoc ewangelium. Quod dominus in quadam vice refecit v.
... panibus et duobus piscibus iuxta mare Ga[li]
lilee. Et post refectionem ... descendat precepit discipulis
ut ascenderent navem et transeuntes ad litus et ... expectarent eum
ut ipse interim licenciaret populum. Erat autem mare latum forte
ad ... miliaria. Discipuli vero Christo obedientes ascenderunt navem
navigare ceperunt et dominus licenciato populo. Ascendit in montem
solus orare. Iste mons est in quo Christus sermonem facit ad ... milia
distat huius refectionis locus ... mensa ... refectione sua
... pisces assi. Et ... cum sero esset factum na[vis]
... discipulos erat in medio maris ... valde longe ... discipuli
laborant in remigando. Sed ... non valebat quia ventu[s]
habebant contrarium et magis ... timebant ... submergi timebant
et quomodo possent evadere nesciebant. Dominus autem stans in litore et
videns laborem timorem et afflictionem eorum compassus est eis et circa
... vigilia noctis id est ... media nocte venit ad eos ambulans super
mare ... videtur quod dominus dimisit discipulos quos misit ante se ...

admonens pridem et insurgens vel labores timores et tribulationes
ad ostendit ei familiaritatis et amicitie et insuper nec solum obedientes
sunt. Dicendum quod fecit propter duo. Primo ut exprimento quod occasione
ista facta volebat discipulos in fide sua amplius firmare. Quia illi
adhuc erant infirmi et debiles in fide unde magis et novis miraculis
indigebant confirmari. Secundo ut daret intelligi quod sepe deus
suos permittit incidere afflictiones et varias temptationes
et tribulationes ut se examinent et cognoscant an deum valeant
diligere. quia ut dicit Gregorius. Ille deum veraciter diligit qui in adversitate et
tribulacione positus in ipsum non murmurat sed magis gratias agens
in omnibus comprobat. Et ut haberet occasionem recurrendi ad ipsum
et petendi eius suffragium. Sequitur. quod dominus super mare
ambulans et navi discipulos appropinquans omnes ex modo audiendi procel||
let ipsorum navem subire vel perire. Discipuli autem propter noctem
eum non cognoscebant sed videntes hominem super fluctus ambulantem
quod super terra solida ambulare putaverunt fantasma esse. id est aliquem
spiritum sive bonum sive malum qui in forma hominis se ostendat eis magis
ad deludendum et nocendum vel adiuvandum eos ex quo dicto quia erant
ex visione illius hominis amplius territi clamaverunt fortiter. Et
quod dixerunt. Textus non dicit. Puto tamen quod dixerunt. Deus adiuva nos.
Dominus autem volens eos non solum a pavidis sed ab omni tribulacione eripere
locutus est eis ut voce et loquela cognoscant eum esse magis||
trem suum. Et ait confidite ego sum nolite timere. quasi dicat. Ego sum qui
liberabo vos. Volebat quod ipsi ita clare audirent eos cognoscere quod
ipse esset presens omnibus invocantibus eum. Postea extendit manum et
statim ventus cessavit in mare quievit et sedata est tempestas et
facta est magna tranquillitas. Discipuli obliti laboris et timoris
repleti sunt gaudio tamen mirantes potentiam domini sui. tamen propter evasionem
periculi. tamen propter evidentiam tam novi miraculi. Quia mare se calca||
bile pedibus Christi prebuit. fluctus adeo impetu cessat et ventus
ad volentem eius quievit. Contra res. Creature insensibiles suo
obediunt creatori. Et homo rationalis ei obedire contempnit. Audiat
autem ex eo quod discipuli huius miraculis visis etiam Christi potentiam ob||
stupuerunt. Et dicit quia cor eorum obcecatum erat non intelligebat id est non
recordabatur de miraculo panum quod fecerat precedenti die. sed hoc po||
tuit esse causa timoris. quia timor multum inducit oblivionem. Nota quod
navis Christi est penitentia que tristis in mare huius mundi quod sepe venien||
tis tribulacionibus et fluctibus temptationum quassatur et ab hiis affligitur.

existetes in ea q no debet time q peccat. corde ore & ope dnt
adden clamare q quicumq invocauit nome dni saluus erit. Hui
nauis gubernator & rector e xpus sme q no pt adptu rducia.
Vt ps hic. Duo st remiges s. amor & timor. Et hij st q prmas
ordinat alto eos desiderte pnte nauis submergit. O bona na
uis inq e xpus scag & gubernator potentissimg q omes ds
pseuerates pduat adptu salutis q cito psat dia sua & educit
de pictis mortis. Qui & submersos i mari rapit & saluat i qua
& peccat deg mittit nob dona sua s. gram virtutes & gsolaciones spus
q no dant n existentib i nauim. Et sta nauis fuit ducta ad
terra genesareth q e i galilea i q dns discipulis suis alias fu
lat s. qn demones intrauerut porcos expulsos de duob ob
sessis. Et no [illegible] miraculm. Illa nauis q erat i med mari
stati immomento venit ad terra adq ire volebat. Et clarescente
die habitatores illig terre cognouerut xpm. Alij ex facie q for
te pluies eu viderant. Aliqui ex fama ma de ipo magna audier
ant. Et eo cognito stati gcgregauerut omes ifirmos & no so in
suos. s. & currerut p vniuersa regione illa guocates homines.
Vt suos infirmos ad xpm ducent q omes saluandi erant. & sic
facty e magng gcursg popl ducentiu ifirmos suos. Aliqb eos
lectis portantib. Alijs ducentibs. Alijs i brachijs & in eos diuer
sas ifirmitates. Et gcessit eu cu omib ifirmis. ipe tam
pg p cis gpaciens sanauit eos omes. q. facto recessit ab eis
& i ambat ciuitates villas & castella & vbicumq audiebatur
ee s. portabant omes ifirm & qq eu tangebat sanus fiebat.
Vtina e de homib q st solliciti st de corpis sanit qi
to moriti dedicas salute q inanu vruut n curat. Si n
alicubi eet medicg adeq tactu omes ifirm sanaret. Non
e dubiu qn ille medicu omes ifirmi tangerent & hi xpm
medicu aiar tangere negligut. Qui si tangeret corde ptd
gtcom & gfom [illegible]. Ore i. perom graru actionem
pctorg gfom. ope i. operaz ma & guersacione bona no e
qn ipe sanaret omes sic sanauit magdalenam luc vii q dns ad
tactu suu sanauit. Hac ipe cottidie tangit corda pctorg pinspira
cione pdicacom & gtie i plsansiom & hi pauca st q im pdicto
tangat cu ipe ad nos veniat q solg pt ihesus xpus. Ame. o maria
s. e.

Ductus est Jhesus in desertum / dominica prima quadragesime

Dum assumpsit spiritus voluntatis est. Mt. .4. & ho.m lect.
in vitas patrum quod sanctus macharius vidit sathan tran
seunte in homine habente veste linea lacerata paucis
foraminibus. In omni foramine pendebat ampula. Quem interrogans quo iret
et. Vado pocionare fratres. Rursum interrogans ait tot ampul
las portas. Dixit. Quia fratribus porto si unum aliquod non placet
alii offeram ei reliqua. Item ampulle et pociones que ampul
lis plene erant Ut ibidem dicitur.. temptaciones dyaboli sunt quibus potat
et debriat homines huius mundi. Et quod hodie dicitur de Christo expo
nimus in ipso et in membris ipsius. Apparet in domino Jhesu
Christo quod tria temptacione assultus est. scilicet gula et vana gloriam
et avaricia. Ut dicit marcus hodierno. Et sic quod tres Vol. me
est prima unde ho pungnat. scilicet desidia corporis sui. scilicet delectabilia
mundi et temptaciones dyaboli. Est et tempus abstinencie in quo
ieiunando non solum abstinet aliquam refectione que est bona. sed et
a licitis cibis et adeo grossis. devocionis et oracionis continue quasi
aut.. abstinencia quia oro et abstinencia sunt sorores nec una sine
alia laudabilis est. Et tamen hic se non exaltat bonum Christianum. sed
cum non tamen ne ipsi afficiat. pusillo dico aut sufficiat. te
dico lectio evangelii principio vol. me in quo agitur de Christo. prima. abstin
encia. oracione. et contemplacione devota. quod Christus dominum exemplum fecit.
quod omnis vita eius et accio nostra est instructio. Videat evangelium quod
tus est Jhesus in desertum quod est inter ierusalem et iericho. scilicet. ibi. Greg. Dubi
quod nulla contractio omnes accipit.. Ut dicit sanctus ductus in deser
tum creditur. sicut notat. Christus tuus longe deducet te in terra
recta. in desertum quod inter ierusalem et iericho. Lucas lapide quarentena
quod quarentena dicitur.. sequitur quarentena sicut rivulus fons quod sanavit
helisaeus et sicut primas ut ... loca agitate ... sic de deserto illo in
tratur ierusalem terrestre sic de prima ierusalem celeste. Et non quod Christus
hoc deserto dura facit primas quod ibi habuit dura terra et nuda
pro lecto. celum pro tecto nullo prorsus usus est cibo et caruit humano
solacio. Deus meus si ipse quod peccatum non fecit. Et quod peccata hominum re
laxare venit tam dura primas facit. Cur homo peccator primas dura

non facit. Aut autem non erubescit si mundicia non viuit. Certe
qui mundicia non est. de familia xpi non est. Hall. Qui xpi sunt
carnem suam crucifixerunt cum vicijs et concupiscencijs. Sequitur.
Ut temptaretur a dyabolo. hoc dico ut per omnia videatur conservative non
castitive. De hoc in sequentibus est quod dyabolus ex hoc sumpsit occasionem
temptandi eum ut dicit Ieronimus. Qua propter permisit ei dei filius
propter tria. Primo ut ostenderet se verum hominem et secundum naturam
assumptam se esse fratrem illorum qui assidue temptantur. Et quod cottidie
dicit. Et ne nos inducas in temptacionem. i. induci permittas.
Secundo ut dyabolus qui temptando devicit primum hominem vinceretur ab
homine iterum temptando novum hominem. Tercio ut ostendit quod dyaboli temp
taciones timende non sunt quia ipse violenciam nulli inferre potest. De
bilis est hostis qui non potest vincere nisi volentem. ut dicit Ieronimus. Et
et quod filius dei qui temptatus fuit paratus est adiuuare temptatos. Et
cum ieiunasset xl diebus et xl noctibus postea esuriit. Noc
tes addidit ut non putaretur nocte comedisse quod multos quibus non
sufficit dies et maiori tempore. Quod autem tot dies ieiunare potuit
et non esurire deitatis fuit. Nec mirum cum ipse moyses hoc gessis
sit. Quod vero finito ieiunio esuriit humanitatis fuit nec mirum. Ubi
sunt due questiones. Prima quare xpus ieiunare voluit qui nullum
ieiunium obligatus cum non peccatum originale contraxit nec actuale com
misit quorum occasione ieiunium est introductum. Ad quod dicendum quod ipse ieiun
avit propter tria. Primo ut suo ieiunio nostrum ieiunium commendaret.
Sic enim primo baptizatus est et postea instituit baptismum. Et post
probos primos fecit et postea predicavit. Unde post suo postea exemplo
et verbo ad ieiunandum nos induxit. Secundo. Ut nos doceret vincere
temptaciones ieiunio sicut ipse ieiunando devicit. Tercio ut daret
intelligi quod et ieiunantes temptantur. ipse enim ieiunando temptatus
est. Unde quando ille qui ieiunat temptatur recurrat ad xpm qui adiu
vat ieiunantes. Secunda questio est. quare tot dies ieiunare voluit.
dicendum. propter tria. Primo ne putaretur inferior aut infirmior
moyse et helye qui in signum sui ieiunij tot diebus ieiunaverunt.
Secundo. Ut suo ieiunio nobis xlme ieiunium consecraret et hoc est sicut p est
capitulo tamen quare quilibet xpianus debet libencius xlam ieiunare quia xpus
eam propter ieiunavit. Tercio. Quia miser est homo qui exemplo sui salvatoris ieiunare

contempnit. milites militare cristo ad bellum accinxit. Et ideo apte
nobiles sunt nobilium expectant scilicet relandi et seculi et volun
et huius multo magis christiani christo christi. Primo ut daret
intellegi quod sit quadragenarius numerus consurgit ex x et iiii or
Ita illi qui ieiunant solam debet servare legem et quatuor
evangelia papiuit. Et quod propter hoc ieiunium esurgit ideo dyabolus
adeum temptandum statim accessit. Unde sequitur. Et
accedens temptator scilicet dyabolus cuius proprie humanae cuius officium est
temptare et hic et vosus temptandi. Ut sit dicere generis
Prima est quare dyabolus non primo non in medio ieiunii sed in fine
accessit ad temptandum eum. Dicendum est quod expectavit donec
et esurigit ut cuius ei consentiret sic et quando nos facit. quia non
peccator quibit non statim temptat eum sed expectat quando eum videat
vanum tribulatione sive oportunitate peccandi. Et ideo amnaus
vaque tribulone sue oportunitate peccandi. Et ideo diaboli
dassep dicit esse multo quia dyaboli temptationes sunt et devotis
orationibus sunt meditationibus ieiuniis et elemosinis assiduar borda
cione dolore passionis proprie mortis et eterne retributionis. Secunda
quo quis fuit ille temptator et in qua forma ei apparuit. Et dicendum
quod fuit ille qui temptavit Adam et Evam post quos temptationem
reclusus est in infernum et creditur fuisse lucifer. Et quia
propter venit redimere Adam et filios eius voluit aliquod demonem
temptari. Ut quod hominem vincat ab homine vincetur. Recepit
aut forma hominis ut corpus comodius posset traducere et ad
eo loqui et ut minus suspectus esset sua malicia habetur. Et invenit
addesertum ad corpus esurientem et forte se preparante ad aliunde
ut comederet. Et habens barba prolixa vultu promissu ad terram
et habitu religioso pretendebat exterius sanitate homo loquendi multam
prudenciam et maturitatem. Et quod videbatur quod venisset causa ...
spectandi et consolandi eum. Et sic ei allocutus est. Si tu fili
us dei es quasi dicat dubium amplius quod tu es filius dei et vita sanctus
et aspectu et loquela. Hoc bene indicat quod ego libenter scire si
verum esset. Illa aute verum et libencius hoc scire quia miraculum
quod promittit. Modo hic est magna causa miraculi faciendi quod multo tempore

consumatur.

...io pulit.

Supp(er)bia i. superbia vel superbus vel fortis q(ue)r(e) de ...

ieiunasti et (con)fractus multum es attenuatus imp(ri)m(a) app(ar)es debili
tatis et credo q(uod) multum famescis et in(tu)eri lapides (et)c. Igitur iube
igitur eos guttur (con)panes ut comedis et fomentas debilitati
tue et ex hoc vera scia te filium dei esse. Ista temptacio
non videtur mala sup(er)ficialiter q(ui)a gut(t)ur lapides miraculose (con)panes
non est malum et homini indigenti panem comedere non est peccatum. Ideo
dubitandum est. Quomodo temptacio non videatur. Hec (con)tencio dyaboli
erat q(ui)a cum deo erat. Primo q(uia) volebat scire p(er) miraculum et
curiositatem an esset filius dei et sic impedire passionem eius
et redempcionem nostram. Et unde potuit hoc scire nisi
p(er) cantum angelorum adventum magorum p(er) sermonem iohannis. Ecce
agnus dei et p(er) vocem patris in baptismo. qui dixit hic filius meus et
(cetera). Et propterea aliquo modo credidit. Sed videns postea infirmitatem
esuriem famis superbie non discernebat et ideo volebat p(er) hoc
miraculum certificari. Et si fecisset panes volebat suggere avi
ditatem comedendi p(er) comestionis sup(er)fluitatem. Et ideo (Christus) cogno
scens (con)tencionem eius ad facere noluit facere et si bonum opus fuisset
fecisset. Unde qui non cognoscebat eum audivit dicens. Scrip
tum est enim. Non in solo pane vivit homo (et)c. q. d. Tu audis te
sapientem et p(ro)ficuum. Sed ego audio te q(uod) tu non es sapiens nec
fuis ut te audis et simulas. Ita dicere debet q(uod) ipse homo
nutritur non solum cibo corporali q(ui) (est) panis intellectualis. Sed et spirituali
q(ui) intellectualis verbum dei. Unde cum anima nobilior sit q(uam) corpus.
Debuisti p(ro)pter loqui de cibo anime et ideo non audiendus. Unde (con)tem
nunt q(uod) (con)pluri religiosi ut (et) sacerdotes viri adaliqui declinat. Et ante
omnes actum ad debes loqui. Exemplum de ep(iscop)o. iudicio et sacerdote. q(ui)
nouit ei (con)fessionem (con)fessio pape. Tunc dyabolus videns se vic
tum nihil respondit sed cogitavit apud se. Ego temptavi primum ho
minem et vici eum et primo de gula et modo vincere non potes modo
volo recurrere ad vanam gloriam. Deinde secundo loco temptavit Adam

Unde sequitur. Tunc assumpsit eum in brachiis. Alij
dicunt q(uod) eum duxit p(er) manum dyabolus in figura. i. p(ro)pter (con)fusionem
ipsius civitatis. scilicet ierusalem. q(ue) dicitur sancta et q(uia) p(ro)pter angelorum habitacionem
et q(uia) p(ro)pter patrum dedicacionem et q(uia) p(ro)pter (Christi) sacros assumpcionem. Et
q(uia) templum domini ibi fuit et cultus ipsius ibi viguit. Et est sic
dicere dyabolus dixit (Christo). O debilis es et non fuis in deserto. q(uia)

nullus posset scire vel invenire. Sed eamus de civitate et ego
adiuvabo te. Apodia te quasi super me. Vel ascende super me
scilicet super scapulas meas. Xpistus autem occultare se faciebat. quia
ille dixit ascendit super eum. ut dicit Crisostomus. Et quando ei dyabolus
vellet unde se quia quando esset volebat esse hominum multitudo. quia
Xpistus magnus. Xpistus amplius delusit ipsum. quia eum hic gravabat
et ita faciebat quasi anime videbatur. Et introduxit eum dyabolus
templum vadens per medium civitatis et ubi erat copiosa multitudo quia
voluit super hanc temptacionem apparere. Nec mireris de hoc
quia cotidie ducit homines et mulieres ad ecclesias. ad festa. ad
predicaciones propter vanam gloriam. vana spectacula vel alterius rei
ta. Et duxit eum super pinnaculum templi i. super deambulatorium
templi in quo erat quedam apodiatoria locus eminens admodum publica.
unde Xpistus predicabat. Et cum magna multitudo esset in templo
dixit ei. Mitte te deorsum. q. d. Voluisti facere in deserto
ubi nullus erat et hic facere quasi fuisset quasi predictum. Debet enim mira
cula fieri ubi copiosi Vel deus honoretur. Et dum sic ageret quasi
anime videbatur. dixit ei fiica iste te deorsum quia scriptum est.
quod deus mittet angelos suos et tollent te in manibus ne forte of
fendas etc. Et ex hoc habebis magnam gloriam et ubique predicaberis.
Xpistus vero considerans quod ille scripturas deducat cum et male
voluit et ipse scriptura ostendit ei quod male dicebat. Et ait
illi scriptum est. non temptabis deum tuum hoc est dico. Cum ego
habeo humanum auxilium. quod possum per gradus descendere. si expon
erem me periculo. Nec deus iuvaret me si vellet ego temptare
deum quod esset contra preceptum domini. Nota quod bona exhortacio tua est.
Cum dyabolus videns se confusum dicitur sit temptacione. Invit re
cursum ad illas quibus temptavit adam. scilicet Avaricia. Hec enim prima est cum
libus hominis ut cum superat bona temptacione recurrat ad alia. Et
secundum Crisostomum. Quod demonis dicitur. sed superantur. amplius non temp
tat eum. atque avaricia est. Et duxit eum dyabolus extra civitatem
Et dicitur quod portavit eum sicut in brachiis. quia debile
super montem magnum. Ut vallet eum illud consolari et ipsa temp
tacio facilius prosternat. Iste mons est secundum Iuvlario agrem
cana contra Galilea dehat dictum est super. Et ondit ei omnia
regna mundi i. solas ... terrae ... non unumquodque regnum

Apodiare
i. declinare

positu erat. Designando et demonstrando ptes. Per quas
sit grecia i' provincie et in quibus homo habundat. Sic n. aliqs
sup montem positus dicat. Ecce i' Roma. non ea ostendens
s. pte terre in qua sita e. Similr francia. lombardia et ali
as terre. sic dt. Crisos. Vel verbalit ondit ei. sm Rabanum.
quomodo dicerent ptoteu. p vanitate pompe mundane. pp recet
i mundo q sit delectabil et speciosa. Vel sm glo. ondit qua
regnabat i mundo p diusa vicia. Puta i aliquib plurima. In
aliquib pauca vicia. vt ex o. multitudinis posset adsenciend fa
cilius inclinari. Et ostendit eis i. diuicias delicias et honores.
Cu aut ondisset omia addicit mendacium omia sua esse. nec
crebuit mentiri. q ab inicio mendax e. et pr eis i. inventor
mendacij. Sic n. prez ordinis sci Augustini dicimus quam
sm actum. q ipm ordine dicit. Dum quicunq libenter mentitur
vel est assuetus mendacijs et no corrigit. e filius dyali. Et
addidit commendacium hec omia possum dare cui volo. poterat
n. xps rndisse si voluisset sunt tua sunt omia et eos tue potencie
quomodo tuque servus et vilis hic me ptasti. Et ubi sunt famuli
tui q e tibi no qui solo e visibilium dei. Insup si tradis in oia
tu qui hic videris paup remanebis et sin eis. Sed omia tacuit xpt
ut dictum suum pficeret qui multos qui ubidicendo alios no expectat.
Et subiunxit dyabolus. Hec omia tibi dabo si cadens adoraveris me
si adpedes meos. Cogitavit dyabolus si filius dei e ita dignabit
contra me q apte gesnosta eu. Si vero purus homo e forte inclina
bit adauaricia et sic deicia eu. Sed xpt dacius mendacijs no
curauit. Sed de plasphemia adoracionis que directe erat contra deu.
Sm q iratus dixit. Vade sathanas i. aduersator humani generis. Scpta
e n. Dnm deu tuu adorabis et illi soli servias. In alijs temp
tacoib xps paciens fuit. Sed hic ondit se iratum. Et vt dicit
Crisos. Iniuri as ee quempia paciente e laudabile. Iniurias vero
dei dissimulare impium e. Rò. q dyalus tunc i. post respon
siona videns se supatum ia no inveniens q ageret relinq eu pro
curans deinde iudeos occidi eu. Et ecce angli qui alonge re
spiciebat agone dni sui. post recessu dyali accesserunt vt sup dicitur
q ondatur et vt glia temptatoris noret. Ita ita faciunt victori
bus. Et ministrabat ei i. qd placuerit ei manducare quod no dr
q quod fuit credendum e q seba cibu assupsit. Et dyalus i pas
sione xpi redijt. Et stetit sup brachium crucis q expectans cuis

eius per Christum. Sicut in cruce affixit tormento. Et ligavit eum in
inferno usque ad tempora antichristi. Tunc enim exsolvetur ... ex ... ... Et
... ut ... temptat et conducit ... ad ... Et
nota quod prima temptacio facta in loco qui dicitur Quarentena iuxta fontem
cuius aquas sanavit Heliseus sale apposito. Distat autem iste mons a deserto
quod dicitur ... duo miliaria. Prope templum. Utrum autem eo die
vel ... non est nobis per scripturam determinatum. Et nota quod ...
cuius numerus dierum ... est decima. Unde et postea apostoli non stati-
tuerunt ... aliquos dies quibus ipsum ieiunium constitutum
ieiunat ecclesia. ... Dominica ieiunii. Quod autem ut ostendat nobis ... nos ascen-
dere ad requiem sicut quadragenarius numerus ascendit ad quingentenarium
... numerus ... Et ... omnibus partibus suis ascendit
ad ... Feria ... ...

Egressus Jesus secessit — Dominica secunda

Egressus Jesus secessit in partes Tyri et Sidonis. Dicit Ecclesiastes iii: Est
tempus perdendi et acquirendi et ... est tempus acquiren-
di et perdendi, scilicet amiciciam Dei et acquirendi amiciciam Dei. ...
duo ... mulieris Chananee que ... et
... suis demonem ... se ... amiciciam cum ...
... ut ipsa eam laudaret et demonem expelleret. Dicit ergo ... in ...
hac mulierem ... Dominus ... cum discipulis suis secessit a ...
... pharisei et scribe multa dicebant ... qui ipsi erant ... ypocrite
qui erant similes sepulcris dealbatis et ... erant ceci et duces cecorum
... ... furore ... quorum furorem cedens
secessit in partes Tyri ... que erant due civitates gentilium super mare
mediterraneum. ... ... et ... ... aut
... angustia. Sidon venacio sive piscatio. ... habebat ad
dextram et altam ad sinistram ... significacione expressa ...
sinistra ... vita ... Christi ... angustia paupertatis.
... ... afflictiones corporales ... observatus
... alapis cesus flagellatus spinis coronatus ... corpus lacera-
tus ... potuit. Tribulacio et angustia ... ad dextram vita
spiritualis ... venatus et piscatus ... ferens ...
... sagittas emittendo mirabilia faciendo ut eos caperet et
Domino ... presentaret. ... ... Dominus sic ... ...

mulier q̄da chananea sit dicta. q̄ erat de p̄plo chananeorum q̄
erat gentiles. Hec h̄bat filia q̄ p̄cis paup̄ erat s̄z multum
dilecta q̄ demon sup̄ mod affligebat. Hec audiens miracula qua
xp̄s faciebat s̄. q̄ demones expellebat. q̄ erga peccatores p̄ijs
sim̄g erat suit̄. cepit q̄ xp̄s ea exaudiret et claudens
ostiu domus sue relicta intus filia cu demone. lic̄z cu malo hospi
te cucurrit ad xp̄m q̄ xp̄s alonge videns intrauit q̄dam
domu cu discipulis suis adq̄escend q̄ exitinere fatigatus erat.
Venit illuc mulier s̄ne xp̄s approximatibus molaparet fact.
claudi ostiu. Hoc mlr cu diu pulsauit. et r̄sepat. q̄ optuit ho
stiu apiri q̄ ingressa posuit se ante ihesum. et flexis ge
nibus et cancellatis manibus et lacrimosis vocibus rogauit vt filiam
sua a demone liberaret. Ihesus aut q̄ consueuit peccatores benigne
recipe et rogantes se exaudire q̄ g more suu facit q̄ mu
lieri no r̄ndit. s̄ statim surgens ea relicta recessit cu discipulis
s̄. Mulier vero no recedens a ssa sua. s̄ cucurrit post eu et p̄
nimio dolore q̄ secu ferebat passione filie sue eleuans
voce clamauit d. Misereri mei fili dauid. Sic vocat eu.
q. d. Tu es saluator mundi. tu nam es de p̄ie mie. Vt q̄.
ne videaris dedignare ul dedignare misereri mei. Est em
q̄da inducio ad benefaciend recordacio p̄cedencium p̄um. Miser
eri in̄q no tm̄ filie mee. q̄ eius passio matris visca gaudit
et ciam affligit. Misereri mei et filie mee q̄ vno bene
ficio subuenis vtris. Na demo ea mo ad terra allidit oculos
subuertit mo capillos dissipat. mo ea spumare facit et s̄
lia mea vlt̄os omibus clamat. et no ea aliqs iuuat in oet me
lius s̄ mortua oet q̄ sine cordis angustia vider no possu eius
tormenta e mea calamitas. Hoc q̄ facit dns ewm̄ d. Q
no r̄ndit ei vbm̄. Ms videt dedisse. Ceca clamat misari
et visu recepit. Leprosus id vbm̄ p̄pacit et mundatus e. Meretrix
ho vbm̄ clamat et remissione peccatorum recep̄. Ipsa pat. misei mi
Et tu nl. dicis. Hoc no e irrideris volebat ea exaudire b̄
mul agenda et ondenda sibi eius et paciam et sapiam s̄t volut.
differre. Hoc q̄ facit prudens mulier cogitauit forte non
sit digna vt exaudia. s̄ si dil. q̄ st familiares eius et cu q̄
inuo intercedant exaudirentur. Cepit eos rogare omes quiter
et p̄gea singularit. na mo r̄pabat ipsu. mo ipsu ita q̄ ipi

tedio affecti et compulsi sunt dominum rogare pro ea. Unde dixerunt.
Dimitte eam quia clamat post nos. q. d. Tenes eam et non ex//
audis et ipsa non cessabit ab importunitate tua et nostra nisi petitionem
eius impleveris. Interea tacebat mulier expectans quid dominus
discipulis responderet et cogitabat intra se si cepit loqui metuit ita
pie et dulciter verba bona ei et blandia quibus se defendere non poterit
qui faciat quod peto. Dum illa hec cogitabat dixit christum quibus pul//
sabat respondit christus discipulis in auribus multis. d. Non sum missus
nisi ad oves que perierunt domus ysrl. Scilicet est intelligendum. Non sum
missus ad predicationem et miracula facienda nisi omnibus qui perierunt domus
ysrl. Et ipsa non est de omnibus ysrl ideo non rogate pro ea. Illi n.
ipso dispnori. Ut pute deq. natus erat. cui erat primo predi//
cando verbo et miraculis salvare omnes veniat qui fecit omnes
venio dominus salvator mundi. O bona chananea iam tercio es re//
pulsa quia ipsum in domo rogasti seu rogabas te fugit. quia in via
post ipsum clamabas non respondit. modo apostoli rogant. Et dicit
quod non sis exaudienda. Quid amplius vade ne amplius confundaris.
Prudens autem mulier videns quod christus venabiliter loquebatur cogitavit
quod negat devotiora plus supplere decreta. Unde veniens
ad christum prostravit se ad pedes eius dicens. Domine adiuva me. q.
d. Et si non sum de omnibus ysrl tu potes me extra adiuvare.
Quod audito quod respondit fons pietatis. Non est bonum sumere panem
filiorum ysrl. Filios vocat iudeos. gentiles canes. Panem dicit doc//
trina et miracula que danda erat iudeis non extraneis. Ecce
mulier expectabat graciam et recepit verecundiam filiam suam non liberat
et catellam se vocat forte melius erat silere quam sic audire.
Sed mulier bona aspiciens sco docta potuit contra se dicere. Postquam cepi
tractare causam meam cum ipso quamvis dure respondens sit. Adhuc
verum utile dicam ei et dixit Domine. Nam et catelli edunt de micis que cadunt de mensa
.q. d. Verum est quod dixisti canem me vocando licet sit in se sensus
tua. Nam et catelli. Hoc est ego non peto panem magnorum miraculorum
que fecisti inter iudeos filios tuos scilicet de suscitatione mortuorum et mun//
datione leprosorum et huiusmodi sed modicum miraculum quod apud illos inter
micas computaretur scilicet ut filia mea a demone liberetur. Quamvis me
sic canem computasti. fac mihi non sicut magno cani. sed sic catello
qui comedunt de salva de mensa domini filiorum tuorum. Dicens modo. Vere

habuit tanta humilitate et prudencia. Pr. ex inde premito sup. ca°.
Ut sit admeliora pensa. Filius meus. Cum habuit mulier
tanta humilitas et tanta prudencia certe si longo tempore fuisset ad
di. libris et xpi doctrina audisset satis esset. Unde christus fidem eius
attendens et sic pacienciam et quomodo victa humilibus verbis. Primo gra
dat ea. deinde exaudit. Inrecomendacione dixit. O mulier ma
gna est fides tua. quia sic fortiter credidisti. Bene quia potuit dicere
magna est paciencia tua. quia tociens repulsa et contempta non re
cessisti a spe quod domino posuisti. Magna humilitas qua operata cum
bus catula se vocasti. Ecce mulier que non erat digna apostolo dei
facta est apside filia dei. mulier ignara legis facta est ex...um omnibus
spiritualibus ... et eo exaudiri meruit. fiat tibi sicut vis non dixit fi
at filia tue. sed tibi. quia mater non filia graciam habere meruit. Cum
fiat tibi sicut vis. quia ea pono dicta libertate et volunte ut
cures ea si vis. O summa largitas domini nostri quod puellam ab
sente et fide xpi non habentem curauit ab omni infirmitate corporis
liberauit a potestate demonis et mundauit ab omni labe anime. quia sicut
dicit Gre. Nunc non sanauit in corpore quod non sanaret in mente
Mira res tantum apostolos audire noluit mulierem petentem dominus
exaudiuit. Sicut non. quia sepe viri peccabiliores acquirunt graciam quod illi
qui indigni sunt petere sibi obtinere non possunt. Exemplum de moyse qui pro
cato populo veniam impetrauit. Item de abraham qui loth et filios eius
obtinuit liberacionem de subuersione sodome. Re. Et sanata est fi.
De sanata quod in corpore et a...a liberata maior non erat infirmitas
anime quam corporis. Infirmitas anime erat ea infirmitas cor...is. Sumat
christus ex°. mulieris huius petitor ad xpm ut liberatur a potestate diaboli et
mundetur a sordibus peccati et efficiatur filia dei. Et pulcre dicit
ex illa hora quod sermo xpi de ore eius exiuit non dum mulier
a xpo recessit et filia iam sanata erat. Et dicit aliquis expositor quod
mulier inuenit filiam in lecto iacentem a demone liberatam. Post. omoria 80.

Erat ihesus eiciens Dominica tercia

demonium etc. Luc. xi. Tempus omnia est tempus tacendi et tempus
loquendi. Est summa fatuitas est homini infirmo tacere et ab
scondere infirmitatem suo medico. Et summa sapiencia est homini infir
mo loqui ad medicum et diligenter ei exponere suam infirmitatem ut eius

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

auxilio possit recipe sanitate qz oz. Ut Ang doctus ait. Qui
fatuus e ho q in pecco mortali vivit qz cu sit infirmus no solu
ad morte aie. s et corpis tn hic et qr multi infirmitatem
sua abscondit et sanitate sua recipe negligit. hac fatuitate
ondit. dns in ewio hodierno. D. P figura cuiusda demoniaci
surdi muti et ceci q sanavit ut illi q actenus tacuerut et in
firmitate sua absconderut. Modo tpe xlma p tps spua
lis medicine et pnie currat ad medicu aie et p ppas pfessione
infirmitate sua ondat. Ut sanitate dne gre recipiat
Dicit go ewm. Ut sed quida vice dns pdicass magno pplo
et pla miracla fecisset psentatus e ei quida ho q dyab lg possi
debat et dns pietate motus demoniu eiecit in gspectu oim.
hoc n officiu e xi pprie s. expelle demones a gspectu suo. Et
ecit n pmo pricipe demonios ad exitu suo dicete ne sar
et in conspectu suo. Ho. n pt dns sustine q petm vl pctor in
gspectu eius sit. Ps. Ho habitabit iux te malignus ets. Ei
ecit eos de corpe obsessi ut patet in omnib locis ewo. Ei
eicit eos virilr de mundo qz potuite sue passionis abstulit
eis ptate q hebat in homib q ad corpa et q. ad aias qs secu
ducebat ad inferos et captivos detinebat. Jo. xx. Nunc pn. s
huius mundi et ts. Eiciet eos etia in die iudicii in infernu cu om
bus pctoribs ut ibi sint et amplius no appat sup terra
Reditur et illud erat mutu no pmam s. possesiu qz homies
q possidet facit mutu. Dr. i ast. q erat cecus. Et
prib gre dyab l intit. auferre hom hos sensus s. lingwa
et visu q alios. Wn q isti duo sensus s. visus et lingwa pn
cipaliores st et directores alios et q dni dyab istos tenz ligat
tos in homie nuq pt pde. Un no timet dyab si pctor ap
mam et aliam dat. si vadit ad eccam. si aliqn audit pdi
cacion. Du mo cordis oclos teneat sit clausus q no gsidat q p
petm pdidit. pcdm inq. vivit. q cito sit moriturus q ta sit p
pnias utilitate gsecuturus. Un sup oia tene lingwa pctoris
ligata ne pateat gsiliu aie sue et ne gfiteatur. pctm suu. Qui
n q pfessione stati pdat eu. Bom Sello. q in ppbma dyabo
facit homagiu. Et de sacerdote spoia. Et ut dyab pctore
melius teneat ligat ne gfiteat. mo mittit icor eius vecun
dia gfitendi. mo timore pnia agendi. mo pmittit longam

Vite. mo swadet infinita mia dei. mo facit sperare salutem
infine ineversione sua. Rx expectare infine saluus est. Audi
quod dicit. Greg. Sit aut adversione ... peccator vt qui viuens
oblitus est dei moriens obliuiscatur sui. Ecce quam miserabilis est con-
dicio peccatoris cui tot vicia opponuntur et non potest ea euadere
nisi assit gracia saluatoris. Miserabilis peccatoris condicio quod diu sit
in cecus sit mutus semper est dyaboli seruus et moriens erit ei in
suo sociis. Audi est aut quod tam deo placeat. Dyabolo displiceat homini
vtile existat sicut vera peccatoris confessio. Hec aiam mundat. Deo asso-
ciat. gracia et virtutibus ditat. super omnia letificat cor et in paradysum portat.
O. saluator pie qui huic mutu loqui fecisti. fac et nos coram vi-
cario tuo peta confiteri vt possimus vtilitate confessionis consequi.
Debet aut hec confessio ex toto corde fieri dicit mps. Confi-
tebor tibi domine in toto corde meo. Rx cordis sunt quatuor partes scilicet
cogitacio. memoria. intelligencia. et volun. Debet aut pec-
cator confiteri excogitare scilicet premeditate ad confessionem procedit. ysa.
Recogitabo tibi omnes annos meos. Et memoria. vt. scilicet quod cogitauit
de re non obliuiscatur. Jere. Quorundam preuius memento... ... tc p
hensa. Et intelligencia. Vt scilicet intelligat quam grauiter deum
offendit quam grande dampnum peccatum incurrit. Jo. Videte meo
valle et scito quid feceris. Et volunte scilicet cum proposito satis faciende
et peccatum dimittendi. Ps. Ex volunte mea confitebor illi. Ut dicit
hec cum spe glie et gre. **Dicebatur**. Et cum eiecisset demonium
i. peccatum per confessionem postea loquatur lingua ad confessionem. Illa est
n. vtil et vera confessio quod precedit cordis contricio. In confessione
peccator absolutus inducitur et sic ecclesie aqua reconserat restituit.
Et admirate sunt turbe i. laya et mulieres de tam manifesta
demonis expulsione deca sunta infirmi sanacione quod deum de-
monem huic semper tacuit qua cito recessit os aperuit ad laudandum
deum quod vide admiracio ipsius plebis fuit causa salutis. Scriptores vero
et literati qui erant indicaciones visso miraculo sunt deteriores
eos inuidia stimulate et ceperunt miraculum calumpniari. Unde
quidam ipsorum dixerunt quod vt faceret istud miraculum vt ignem de celo
descendere faceret sicut fecit Helyas. Et ipse dominus respondit per ... eorum
peruersas cogitaciones. Cogitabat enim si non potest facere quod dicimus
insultabimus ei et si fecerit adhuc calumpnia inuenimus. Alii
nequiores hiis publice dixerunt in belzebub principe demonum
demonia hic ipse eicit. Hoc est tala sunt familiaritate et amicicia

cu principe demoniorum per adiuracione eius eiciat demonia. Et hoc
enim erat blasphemia iudeorum. Propter tacere non potuit. Ymo non
debuit. quia ut dicit Crisostomus. Iniurias diuinas esse equanimiter
tollerabile e diuinas vol dissimulare impium e. Et ideo dominus
non pacietur coram omnibus tam humiliter et racionabiliter confundit eos sibi
dicens multiplici racione. Prima sumitur ex parte demonum dura
bilitate quia non potuissent esse si inter eos fuisset discordia. Secunda ex parte
expellencium demones. scilicet sanctitate quia illi qui expellebant demon
es non erant maioris sanctitatis et quam Christus et tamen attribuebat spiritui
sancto. ergo id saltem debet attribuere Christo. Tercia ex pugnancium adinui
cem maiore fortitudine quia sicut forcior vincit minus forte. sic Christus
diabolum. Vnde non indiguit auxilio alicuius demonis. Quarta ex dissi
militudine operum operacione. Fuerunt enim opera sua contraria operibus diaboli
quia non habent familiaritatem adinuicem. sed discordia tamen auxi
lio vel operibus eius non vtitur. nunc exequamus istas racionis singulariter
videamus. Prima. Omne regnum inquo est diuisio et sic partes di
uise adinuicem desolabitur. id est destruetur. Videmus quod ubi sunt partes
volunt alia superare et ex hoc pugnant adinuicem et tandem vna
expellitur. et domus et edificia destruuntur et aliquando ipsis expulsa
pugnando alia superat et expellit et sic fiunt noue ruine domorum
et sic paulatim ciuitates et prouincie et regna destruuntur. hoc
per Lombardia. Et domus id est generacio vel familia nunquam fuit diuisio
supra. Domus cadet propter ruinam quam pacietur. Istis arguo. Si sa
thanas princeps demoniorum eiciat sathanam diuisio est in regno suo
et regnum ipsorum incepit a constitucione mundi cum quia iam transivit spa
cium sex milia annorum si inter eos esset diuisio modo ipsernus quia ad
demones esset euacuatus et regnum esset destructum. sed videmus
quod eius regnum durat. ergo non est diuisio inter eos. ergo demon non
persequitur nec expellit demonem. Ipsi enim quamuis sint ferores
ad inferendum mala hominibus. tamen adinuicem lupos inter concordant. Secunda
racio est talis. Si ego secundum assercionem vestram eiciam demonia vir
tute belzebub filii vestri exorciste nunquam eiciunt qui cottidie per eos
exorcismus id est adiuraciones diuinas expellunt demones
de hominibus. Et apostoli qui sunt filii vestri quia nati ex iudeis qui cottidie
faciendo mirabilia expellunt demones de hominibus cuius virtute
eos eiciunt dei. sed an diaboli. Constat quod ipsam expulsionem attribuunt
deo. quare ergo mea attribuitis diabolo. Tercia ex discordia loquitur cum non di

23v

deritis millies maiorem sanitatem. Ut vita maiora opera virtutis quam in me. Et ideo ipsi iudices vestri erunt. Hoc est in die iudicii in conspectu angelorum et hominum ipsi iudicabunt vos male et inique dixisse attribuendo opera illorum deo et meam dyabolo cum videritis me maiora sanitate quam millies **Sequitur** Porro si in digito dei etc. Quasi dicat dominus probavit duobus manifestis rationibus adversarios suos male dixisse et illi tamquam convicti et confusi tacuerunt ideo dominus istud verum subiunxit quasi vituperans eos dixit. Porro si in digito dei etc. Hoc est quod probamus verum est quod non virtute dyaboli sed digito id est virtute dei eicio demonia profecto id est certum et verum est quod regnum dei id est anima sanctissima venit id est veniet ad vos id est contra vos propter maliciam vestram. Ut regnum dei id est filius dei quod modo diceretur iudicans proveniat ad vos iuste in [illegible] die iudicii. Et post hanc interpretationem verborum dominus adhuc assignat tertiam rationem arguendo eos de falsitate dicens Cum fortis armatus custodit atrium suum id est domum suam in pace id est securitate sunt omnia que possidet. Sed si fortior illo superveniens et pugnans cum eo vicerit eum arma eius auferet et de domo eiciet. Sic enim est de me et sathan. Ipse enim est fortis super fortitudinem cuiuslibet hominis armatis peccatis et suffragiis. Et possidebat hunc hominem peccatorem quod faciat mutum in pace id est in magna securitate nullus de potestate eius se poterat liberare. Sed ego qui sum fortior eo superveniens vici eum et eieci de domo id est de corde et corpore eius. Et arma id est peccata in quibus confidebat destruxi dimittendo ea. Et spolia eius id est istum et alios peccatores quos rapuerat distribuam in ministros ecclesie quos ex eis constituit prelatos. Ergo quia fortior illo sum non est credendum quod ego utar virtute alicuius demonis. Verumtamen timere debemus si dyabolus dicitur fortis quia christus princeps eius fortior est. Sed enim propter passionem adeo debilis factus est quod non prevalet vincere nisi volentes. Ut dicit Greg. Quarta ratio est comparacionis huius. Illa opera mea contraria sunt operibus suis. Quia ego suadeo opera iusticie dyabolus culpe. Laboro salvare animas ille perdere. Ego colligo animas in unam viam et diversos errores dispersos reduco eos in unitate fidei et dilectionis. Ille vero congregatos dispergit. Ego amo concordiam ille autem discordiam. Ideo dicit qui non est mecum per conformitatem operum non congregat mecum sed dispergit. Sic dyabolus magis adversarius est et ideo constat quod non est meus familiaris sed inimicus et contrarius. Unde volunt enim eius vel adiutorio non facio. Ergo manifestum est vos false et inique dixisse. Et cum illa tamquam victi et confusi tacerent dominus eos et totum populum docere voluit quod dyabolus faciat quando revera primas de corde peccatoris

Inope faciendo quod deus iubet et dimittendo quod ipse prohibet. Item
ut sicut beata virgo lactavit filium suum ita quelibet mater deberet facere
si posset, quia numquam aliquod lac est ita male. Debet etiam cavere
ne nimis sit ebriosa vel alicui turpi vicio dedita quia puer ad
similia faciendi inclinatur. Exemplum de Alexandro. [illegible] o maria d. [illegible]

Homo quidam erat dives

Luce xvi. [illegible] expositum est ewangelium dominica prima post
festum trinitatis. [illegible] multis [illegible] de avaricia
divitis qui et [illegible] pauperi [illegible] noluit. Postea [illegible] magis
[illegible] non potuit. [illegible] dei iudicio ad infernum descendit.
Et de humilitate et pacientia pauperis [illegible] vita eius placuit
deo. Et post mortem ad Abraham sinum [illegible]. Ut [illegible] exulos
[illegible] aliis magis exemplo et humilitate [illegible] prima [illegible]
et [illegible] consolacionem patriam [illegible] custodia
anime. Luce xxi. In pacientia vestra possidebitis animas vestras. Et [illegible]
[illegible] sit [illegible] Jacobi de voragine. [illegible]
[illegible] considerat. ad [illegible] Homo quidam etc. Scriptura sacra non
[illegible] bonorum actiones ad [illegible] commemorat. [illegible] tormenta reproborum
narrat, ut [illegible] falso terreat
[illegible] supplicia reproborum [illegible] lectione ostendit. [illegible]
non [illegible] Lazari commemorat. [illegible] pena superbi divitis [illegible]
hortatur. Et ostendit [illegible] sive affectu elemosine et
dampnum avaricie. Homo quidam. Intelligitur quod ignotus [illegible]
nomine non designat. [illegible] Quid est quod [illegible] de paupere et divite
[illegible] non pauperis et non divitis non dicit nisi quia deus humi-
les novit atque approbat et superbos ignorat. Et si dicat pauperem
humilem [illegible] superbum divitem nescio. Erat autem dives valde [illegible] ho(mo)
iste dives fuisse ostenditur cum purpura et bysso indutus memoratur.
Et quod duplicat [illegible] dives [illegible] habendo divicias et amando divicias.
Primo modo non reprobat divites. Job xx[illegible]. Deus potentes non abicit
cum ipse sit potens. [illegible] Abraham erat dives valde non
[illegible] pauperibus. Secundo autem modo reprobat deus divites et abicit a regno
suo. Mt. xix. Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare
in regnum celorum. Et induebatur purpura et bysso, i. veste regia
et preciosa qua soli reges et imperatores olim induebantur. Purpura [illegible]

Purpura aut(em) color de sanguineus et carnis q(uam) purpura. Vocat(ur)
aut(em) ipse sanguis uas(?) ... spem. Et bysso quem est lini
egyptiaci candidissimi et mollissimi. Epulabatur cottidie sple(n)-
dide ad delicias non contentus natus. Epule e(nim) ad crapula(m) provocat
preciositas vestiu(m) ad inane(m) gl(or)iam. Et erat quida(m) mendicus no(n)
paup(er) s(ed) mendicus copia indicat. Et d(icitu)r mendicus q(uasi) manu dicens
s(ive) signo et non voce q(ui) plus debet excitare viscera pietatis. Noie
Lazarus. Ecce nomen non pauperis et superbi tacet non divitis. ...
Q. Neque hunc contentus ... ...
ro. Qui iacebat ad ianuas eius ut s(ecundu)m magis c(om)pararet Lazari
... ... cet ... divitis. q(ui) ... aliud ... vi-
de(re) poterat. Crisostomus. Iacebat ad ianua(m) Lazarus ut crudelitatem
divitis ... corpe demonstraret. Iacebat ad ianua(m) ut divitis
no(n) posset dici non vidi non in angulo fuit aspice(re) non potui.
Iacebat ad ianua(m) ut dives videt eu(m) egrediens ... q(ui) no(n)
respiciebat ad ianua(m) sua(m) iacente(m) quomo(do) quereret absente(m).
Q(uam) dissimilis erat beato Job qui peregrinos vocabat et s(ecundu)m Ab(raham)
hic ... q(ui) in ostio sui tabernaculi ut peregrinos susciperet
sedebat. Ulceribus plenus. Solet n(on) vulnera ... ...
tare affectu ... Prov(erbiorum) 12. Viscera impiorum crudelia. Et
sup(er) hunc locum dicit Petrus Rauen(nas). Vulneribus divitis obdurat(ur) ... Et
... vox clamat. In domo aperiendo cor eius totu(m) corpus pau-
peris vulneribus apuit ut q(ui) erant vulnera tot erant ora clamatu(m).
Unde ... Si q(uando) ... pauperibus reprehensibilia videmus despicere non debemus
q(ui) fortasse quos morum infirmitas vulnerat hos paupertatis medicina
curat. Et d(icitu)r ulcus ab oleo q(ui) oleat et est ulcus q(uo)d ... ...
... putredo ipsa q(ui) oleat. Cupiens saturari de micis q(ue) pauperis
... ... q(ue) cadebat de mensa divitis. Augustinus. Deli-
catus ... ad inventione cocorum gaudebat. Iste si caderent mice de
mensa eius expectabat. Et nemo illi dabat nec dominus nec fami-
. Gr. 1. lia crudelis. Dominus crudelis ~~...~~ familia. Gregorius. Qualem iudicem
... sit et miseri eius. Crisostomus. Infelix et si precepta dei non
... saltem miserearis ... tue ne tu ... afficiaris. Augustinus
Inexplebilis est sola avaricia divitis ... rapit et nunquam saciat. Nec
deum timet nec homines reveretur ... non parcit nec ... non
agnoscit. Fratri non obtemperat nec amico fidem servat. Viduam opprimit re
pupillorum invadit. Idem. Radix omnium malorum est avaricia q(ue) quidam

appetentes erraverunt a fide. Sed et canes veniebant et linge-
bant vlcera eius quia ab hominibus contemptus sit canes testantur. qui lingebant
vlcera eius. Factum est autem vt moreretur mendicus. Aliquo factum est
adeo vocatus ad gloriam et a miseria liberatus. Ps. Cum ipso sum
in tribulatione eripiam eum et glorificabo eum. Et portaretur ab angelis
pro honore sit portatur. Qui ab hominibus quam mendicans. Unde ps.
Gloria et honore coronasti eum domine. In sinum abrahe. i. in quieta se-
creta limbi in quo erat abraham pater omnium fidelium. Et dicitur locus ille
sinus propter quietem et tranquillitatem. quia in [illegible] sedet et abscon-
ditur. [illegible] ne [illegible] tangat eas et videat admonendo. Et licet
in [illegible] spiritualiter dicitur sinus abrahe. quia ipse fuit prima
via credendi. Et sinus [illegible] filios omnes dei. Augustinus autem dicit sinus
abrahe intellige quietem beatorum. Unde oramus animas defunctorum collocari in
sinu abrahe i. in loco quietis. Mortuus est et dives. Unde autem dives
mortuus dicitur. et morte culpe que separat animam a deo. Et morte
nature que dividit animam a corpore. Et sepultus est in inferno. Ecce [illegible] mors
que separat animam a gloria. Ysa. 14. Detracta est ad inferos superbia tua
concidit cadaver tuum. Elevans autem oculos suos s. de loco penarum cum
esset in tormentis vbi cruciabatur. Vidit abraham alonge notabiliter dicit
alonge. quia alonge sit ab illo abstractus a loco et [illegible] quia non possunt alter-
nare locum merendi. Et lazarum in sinu eius. Gregorius super Job. Dives
[illegible] abraham fiat quem lazarum in sinu videbat. ut est ad cumulacionem doloris
quia lazarum videt in gaudio. Sed magis ad cumulum dampnacionis. Gregorius. Ut
autem peccatores plus in iudicio puniantur. et eos videt gloriam quos contempser-
unt et de illorum pena torquentur quos inutiliter amaverunt. Et ipse cla-
mans dixit. Pater abraham. Gregorius. Qui miser dives cum cum in hac
vita misereri non voluit in suo supplicio positus pater misericordiam querit misi-
sereri mei tarde incipit clamans non vocat patrem quem imitari no-
luit. Crisostomus. Pater pius in hospitalitate fuisses filius abra-
he esses. Et mitte lazarum ut intingat extremum digiti sui in
aquam. Crisostomus. Qui in preciosis excellit in culpa vilissima petit in pena.
Qui minima non dedit in inferno minima querit. Gregorius. Multa aque
perciperat qui micas negaverat. Ut refrigeret linguam meam. Glo. Unde seq.
Quia in hac flamma crucior. Gregorius. Quod est quod in tormentis positus dives lin-
gue refrigerari postulabat nisi quia in convivio qui garrulando magis in loquacitate
peccaverat pro lingue culpa in lingua acrius ardebat. quia ardor
in hac flamma in quo dat. Unde quia penitentia peccatoris reddit in quibus pecca-

L

tormentorum. Augustinus. Conversatur contrarius pena refrigerium paupertate
purpura flama refectio mendicitate. Ut saliva sit aquae guttae patere.
Et dixit illi abraham. Fili quia filium appellat quia eum esse secundum carne
fuisse filium i. iudeum. Recordare quia recepisti bona temporalia ex aliquo merito
in vita tua que cum vita tua transierunt. Et lazarus similiter i. ita mala
i. penas temporales ex aliquo de merito que cum vita sua sunt finita. Glossa. Hugo.
Ro. quia dives iste aliquid boni habuit ex quo bona transitoria in hac vita re-
cepit. Et lazarus aliquid mali habuit quod ignis inopie purgavit. Nunc autem
hic consolatur eterna consolacione pro brevi et momentanea tribulacione. Jo.
16. Tristicia vestra vertetur in gaudium. Tu vero cruciaris eterno cruciatu pro mi-
nima et momentanea voluptate. Gregorius. 16. Eius dolore impletur
et extrema gaudii luctus occupat. Augustinus. Audiant hoc divites qui
nolunt esse misericordes. Audiant sibi irrogari supplicia qui nolunt erro-
gare suffragia. Et chaos magnum hic omnia que me excusant tamen ea quae
ab me absolvunt sed quia nullo modo possum tibi subvenire. Augustinus. Ideo
negatur opem misera diviti quia ipse dum vivit noluit misereri. Ideo
rogans dives non exauditur in tormentis quia rogantem pauperem non ex-
audivit in terris. Et vos cruciatos chaos magnum i. indefinita distantia
non loco definito sed dissimilitudine meritorum firmatum est i. iusticia dei
stabili et immobili constitutum. Et nota quod chaos dicitur profundum vel firma-
mentum. Et dicitur vorago vel profundum. Hugo dicit quod chaos i. profunditas
fossa vel confusa caligo. vel confusio rerum ut primo rerum. s. illa in qua omnia
sunt confusa et aqua omnia. Unde chaos primitivo ponitur in chaos i. in
principio. Chaos scilicet magnum ~~firmatum~~ firmamentum est ex dispositione iu-
sti iudicii dei ut nec isti ad illos. nec illi ad istos transire possunt.
Et hoc est quod subiungit. Ut hi qui volunt hinc transire affectu mi-
serendi ad eos miseros non possint ex adversa ad iusticiam dei
quia mutari non potest. Gregorius. Qui volunt de beatorum sede ad af-
flictos atque in tormentis positos transire non possunt quia iustorum anime quamvis
ipsae natura bonitate misericordiam habeant tamen tunc actoris sui iusticie coniuncte ta-
ta rectitudine constringuntur ut nulla ad reprobos compassione moveant-
ur. inde huc transire. Gregorius. Ut multi ad bonorum sorte tran-
seunt quia dampnatorum penam constringuntur. Et ait dives ab-
raham rogo te pater. tarde conclusio. quia tarde incepit. ille Zelare sa-
lute aliorum. meliorum. Ambrosius. Serum iste dives magister incepit
esse cum non discendi tempus haberet neque docendi. Ut mittas eum in
domum patris mei. Rogat eum mitti quia desperat ne sui liberi

amplius desperat. Sexto ita e q nemo exieus pt adeu tra
fire. Nec credendum est q dicat hoc ex caritate q ari no habuit.
Nec credendum est q dicat hoc ex caritate q ari no habuit
fire. Nec credendus est q dicat ho. excaritate q ar no habuit.
fire. Nec credendus est q dicat ho. excaritate q ar no habuit.

et gsat q nt. mo habat. Unde dt Augustinus. Ho pt q pg mor
te illu q pg habuit mutare affectu. Hoc q dicebat ex timore pe
ne q ampl exgsoraco frm suo auferet. Qui eos ipena videt. Sexto q..
Quat. diuiti et gemido paupis q respexit et memorie fcs. q re
lict. Ut decisa gtia desperati et depena ipotile amicorum am
plius punat. Habeo n quinque fres. Dimittas dico ut testet
illis ne et ipi s. veniat. i locu hunc tormatorum. Si peteti dil
lis ne et ipi s. veniat i locu tormatorum. Si peteti dili
Ut lazarus ipsum mittat. Abraham rndit doces sua mag fore
tudine q debeat face hnt Moysen q docz moralia. et fi
cioda et pphtas q tradunt mysteria q st intelligenda. Alitat
illos. Si dei va desperavit habet posse audire suos sequaces
no estimabat. Ipe rndit dives. No audiet illos pr abraha.
Si si qs ex mortuis ierit ad eos pniam agent. Secundo. stulticia dil
et om mundanorum plus n plus ee credendus mortuus q viuus
vel scripturis. Cui mox verax sma. Et ait si moysen et pphtas
no audiunt. neque si qs alius lazarus vel xpt ex mortuis re
surrexit credet. Plorat amaiori termiat abraha rnsione q ma
ior e auctas. Moysi et pphetarum q aliaus mortui. Et si illos no [?]
[audiunt] nec mortuos audient. Joseph [?] o maria [?]

Quis ex vobis arguet me de peccato. In passione

Quis ex vobis arguet me de pecto Joh 8°. Notes sic mape ipius ewam
post resuscitaciones Lazari q fuit feria sexta precedente
ipa dnicam xpt q vocat. Dnica de lazaro apud secu
lares cuius resuscitacionis ca mlti gusi fuerut adsug exoq.
principes iudeorum gturbati st sequenti die sic fuit habi gsiliu
sceruit. Sed caypphas dixit. Uos nescitis quicq cogitatis. Expedit vo
bis. Ut vnus ut mala dixit scm sua intencione et quibus h. gsiliu
haret sectu. xpt vere q omia scit psciuit et cognouit hec apm
Et sequenti die ho. e hodie xpt tplu ascendit et dixit i pdicacione
quare tractatis me occidere q scitis. Ka et ho e. Quis ex vobis arguet et
Ut pt sic mape. Hec dnica duobus noibus appellat. Vnu nomen
ipomit ei sto mt eccia. Si dnica depassione no q ho. facta fuit
Si q. aq resuscitacione lazari fuit admortem sententiatus. Ut habetur
Joh. xj. Et q ho. eccia de officio et missal incipit annunciare st

diebus quam diu te continuabit. Ut parasceven (?) ipsa facta fuit
Que quidem annunciacio tam longa ista continua sit quod dicta. Quarto
Ut sequamur mores antiquorum patrum sicut Jacob etc. qui steterunt
unt maiores suos multis diebus. Christus autem fuit maior homo qui numquam
fuit in vita ista sanctitate dignitate et potestate et ideo sua mors non tantum
.xl. diebus sed omnibus diebus nostris est deflenda. Et quia fletus iste
non potest sufficere post mortem eius tamen statim sequuntur gaudia eternorum ideo
premeditemus saltem .xl. diebus. Quinto. Ut illi qui alio non reducunt
ad memoriam passionis Christi saltem modo quando audiunt tam totiens
nominari moneatur ad dilectionem et graciam et accendatur in Christi
amorem. Ideo in memoria sancte passionis est multum utile quod multa
Primo quia peccatorem aptius revocat. Secundo quia ad agendam penitenciam
nos provocat. Tercio quia habundanciam divine misericordie nobis ostendit.
Quarto quia viam eundi ad celum nobis demonstrat. Quinto quia penitentie nostre
amaritudinem et omnem dolorem dulcorat. Sexto quia omnibus peccatoribus temp-
tacionibus repugnat. Septimo quia timorem dei in nobis conservat. Octavo quia
ad habendam humilitatem paciam perseveranciam nobis conformat. Nono
quia ad serviendum deo in magnis et arduis qui utilia duro et utili ser-
vicio servivit nobis. .x. quia nobis vitat quam magna sit gloria celi pro
nobis acquirenda Christus tam graviter passus est nobis testificat. Et sic notandum
quod sancta mater ecclesia ut passio Christi iugiter sit in memoria nostra que
recens fuit etc. Primum est quod signum passionis .i. crucem posuit in me-
diate ecclesie ut ingredientes statim levantes oculos ad crucem recordentur
passionem Christi et sic ad cordis humilitatem et devocionem provocentur.
Secundum est quod corpus Christi in missa consecratum populo ostenditur. quia .i. at-
tendite et videte quia est hic ille qui pro nobis passus est quia vos ondo (?)
in recordacionem illius dulcissime dilectionis qua ipsa nobis in cruce ostendit
dignatus est. Tercium est quod penitentibus penitenciam exteriorem imponit
abstinencia ciborum. austeritate vestimentorum. labore operum fatigaciones
peregrinacione. Ita huius corporalis afflictio est quasi passionis representacio
Christi glorificate et potestate. etc. Quartum. ut illi qui non diu assumpserunt
crucem penitencie audito quod dominus noster mortuus est in cruce pro peccatis nostris ab-
luendis. conformet attendere crucem penitencie Ut dicit Valerius passus sua.

Aliud nomen. imponunt ei seculares quia vocant eam dominicam de
lazaro cuius ratio dicta est supra. occasione disputacionis domini passus est
dicit hystoria evangelii. Narrat Johannes. de disputacione que fuit inter
Christum et iudeos et quia Christus se affirmabat filium dei voluerunt eum
occidere sed non valentes tunc hic postea continua cogitaverunt. Unde dicitur

ex v° m. Cum dns nr predicans iudeis volebat eos docere se esse
filiu dei . et ipse baptizaret et peccatores saluaret. Incepit aut
sic. Quis ex vobis etc. q dixit ipsi deus. Primo vt ondat se
omnibus sacre . et q nullus e in sibi q salve ipius pctis no sit
irrephensibilis. Intho. et dat. Illi qui uita predicatoris de ee irrep
hensibil et magis debet predicare vita q lingua . q sit dt. Gre. 9.
Ylg mon exo. q va. It aliby xpiang etc. dt viue q no poss
arqui de aliq. morli crimine . nec agentia . nec adeo . neq adquali
Mo. Vt iudei vobis suis fid adhiberet tamq sua . q decore eius
q e suma gracio no procedit n sim vom . nec vom n utilitate pple m
et ad xpo dixisset hoc vom et nullus videt sbuniorit. Si vitaz
dico vobis . hoc e q ego tibi sum planu e q qz loquor tom e vi.
Ergo q loquitur xpiang tota dt ee vom Ps. Dne qs. s xpiag
habitabit i tabernaculo tuo etc. Et dns videt. Qui loquitur veritatem
i corde suo. Ephe. Loquimini veritate vnusqsq etc. Et medicabis dt
ps. Qdes omnes locauit medicabis et q nullus eorum vnt adi fm
vom. Dns reddidit eis rom . q ipi no crediderunt ei et dixit
Qui ex deo e . i . q filius dei e pcram abstines de malo et bo
seruiens va dei audit . libenter frequentius venerant et audit no
solu aure nec q intelligencia et obediencia. Ho e dre. Ista e
ca qre no libent frequent venerat va dei audit nc ea ser
uare uultis q ex deo no estis . no estis filii dei . q dyali cuius opa
et volutate facitis. Iudei vo q ex eodem dm debebat conuerti et
ad bonu conformari . facti st deteriores et sic e disputancium
cu ignorans disputat cu sciente q cu no sit vom vnde tuerunt m
obpbriu et contumelia erupit. Et ipi fecerunt cu xpo vnus
pro omnibus videt accusacos habens . s duo opprobria va q xpm coram
omnibus medicauit vnept. Jo. Nonne benediximus nos . i . alias dixi
mus et mo et q samaritanus es tu et demoniu habes . Samari
tanus i . odiens nos tamq samaritanus vel opus legis et peccator sit
samaritani q no st de pplo dei et odit nos sit samaritani oderunt
vel de samaria pomaa. Et demoniu habes . i . insanus es et ira
dei data . ex eo qus te deo q insanu e et absurdu et arguit
hic eius vita tamq diuina eius planu . Ing. vo sciat melitis sit
s q dct samaritanus . sciebat n ipm ee iudeu . nacione . locacione
et gusacione . q sic iniqui no curauerunt mentiri du mo eu vi
tuparet iniusto . Et demoniu habes sicut es sit dyaly faces te

aq̄lem deo · q · d · io tibi no credimus · q̄ꝛ es dyab[olu]s · sub · Ista duo
va opprobria dn̄s pacient[er] sustinuit · Ad p[ri]mu[m] q[ui]de[m] n[on] respondit
ꝑt tria · Primo q̄ꝛ bn̄ sciebat ip[su]m ee iudeu[m] lz medaciter
et obprobriose vocaret eu[m] samaritanu[m] et io no[n] curauit eis re
sponde[re] · Secu[n]do q̄ꝛ iudei despiciebat samaritanos io noluit negare se
ee samaritanu[m] ne ipe videret[ur] eos despice[re] q̄ꝛ neminem despicit
q[ui] no[n] venit vocare iustos s[ed] pctores · Tercio q̄ꝛ ipe erat samarita[nus]
q[uod] s[e]c[un]d[u]m significacio[n]e[m] int[er]p[re]tat[ur] · i · custos · ꝗ ipe e[st] ille custos de q[uo]
d[icitu]r · No[n] dormiet q[ui] custodit isr[ae]l · Secundu[m] v[er]o breuit[er] et
humilit[er] rn̄dit dicens · Ego demoniu[m] no[n] habeo q̄ꝛ v[e]l q[ui]a honorifico
prem meu[m] q[ui] vos dicitis deu[m] v[est]r[u]m q[uo]d nullo mo[do] facerem si eem
demoniacus · honorifico n[am]q[ue] prem meu[m] volu[n]t[at]e[m] eius i[m]plendo ·
d[icitu]r · No[n] veni face[re] volunt[at]e[m] mea[m] s[ed] eius q[ui] m[isit] me · Gl[ori]a eius annu[n]
ciando et no[n] eius glificando · de b[e]n[e]fi[ci]is eius gr[ati]as agendo · Inhac
c[on]fusione honorifica[n]t[ur] · Dat nob[is] ex[empl]um dn̄s vt iniurias nobis
illatas paciet[er] portem[us] et si nob[is] p[e]c[ca]t[u]m obiicit[ur] humilit[er] excusem[us]
ut q[ui] deu[m] honorem[us] eius p[re]cepta s[er]uando · et opa b[o]na faciendo ·
ut dn̄s sit gl[ori]ficat[us] · Ego honorifico prem meu[m] et vos d[e]ho[n]o[rasti]s
me · i · vilipe[n]ditis m[e] iniuria · q̄ꝛ dixistis q[uo]d sim pctor s[ecundu]m lege[m] dei
et demoniacus · Ego aut[em] no[n] q[ue]ro gl[or]iam mea[m] · i · vindicta[m] inq[ui]a
homines huius s[e]c[u]li gl[or]iant[ur] · Est q[ui] q[ue]rat et iudicat · h[oc] e[st] pr
meus dato ip[s]am ingrat[us] · i · tradit ea[m] face[re] deuos t[em]p[o]re suo ·
Exe[m]p[l]o x[rist]i vindicta[m] iniuriar[um] n[ost]rar[um] deo s[er]uem[us] q[ue] d[icitu]r ·
Mihi vindicta et ego retribua[m] · Et cu[m] x[ristu]s sic rn̄disset no[n]
cessauit adhuc addendo · s[ed] dixit · Amen amen dico vobis
Si q[ui]s sermone[m] meu[m] s[er]uauit morte[m] no[n] gustabit i[n] et[er]nu[m] ·
Sermo dn̄i q[uo]d p[re]dicauit triplex e[st] · Primus fidei vt credam[us]
d[omi]n[u]m filiu[m] dei h[oc] e[st] vt credam[us] eu[m] vere deu[m] ee et homine[m]
p[ro] nob[is] passu[m] et mortuu[m] resurrexisse et venturu[m] ad iudi
ciu[m] · Joh[annis] · Ut omnis q[ui] cre[d]it in eu[m] no[n] p[er]eat s[ed] h[ab]eat vita[m] et[er]na[m] ·
Sc[dus] · q[ui] d[e] dilectione dei et p[ro]ximi · Joh[annis] · xv · Hoc e[st] p[rae]c[eptum] m[eum] · v[t] d[iligatis] i[n]v[icem]
Tercius q[ui] e[st] p[ri]mas agendi · d[icitu]r · p[ri]mas agite et c[etera] · triplex sermo
ita e[st] necessarius ad salute[m] vt si aliq[ui]s defuit no[n] erit saluus
Et q[ui] hunc sermone[m] bn̄ s[er]uat morte[m] s[cilicet] et[er]nam no[n] gustabit · i[ud]ei
iudei v[er]o ~~[illegible]~~ credentes eu[m] d[i]c[e]re d[e] morte corp[or]ali turbati
vehement[er] dixerunt · Nu[n]c cognouim[us] q̄ꝛ demoniu[m] habes · i · d[iabolu]s

es. na pdicat impossibile. q pmo q abraha cu locutus
e deg et pphe q spu sco inspirati st locuti omes mortui st
et tu sic audacit dicis. Si qs sermone meu s. Nuq tu
maior es sitate pre nro abraha q mortuus e. aut omibg
pphis q mortui st sic alij homines. Hec a Morit 3 doctus
ptr ut ddocta. Que te ipm facis i. q te ipm reputas. vel
ep te ee dic. Es tu forsitan maior deo. Cu omes ipi ser
uauerut sermone dei et tn mortui st. Ista fatua rnsione
fecerut iudei q mo cito et sine deliberatoe rnderut. De
kuerit sicqd dre xpo de q morte itellig tu corli aut etno.
Ex Sic no cogitabat q illa no curabat et sic ipi ita et
multi alij ho.. i magis timet homies morte corle q etnaz
q ipsa sint ipoz uita. Et q iudei sic videbat exaltare
abraha dicedo. Nuq tu maior es et. Ideo rndit uolens ondere
eis q maior erat q abraha et dixit. Si ego glifico me ipm
glia mea nl. e. hoc e q dixisti q te ipm fac. Et ego re
spondeo q no glifico me. i. no exalto neq magnifico me ipm
q glia mea nl. e. Et e pr meg q glificat me i magnu
et altu me ondit. Et no dixit ubi vl quibz vbis aut fact glifi
ficat eu pr. Nos aut dre possimg q pr glificauit eu i bapt mo
q tuc vox de celo facta e. Hic e filig meg etc. In morone qua
fecit cora gentilibg q venerat vide et audire eu h dixit.
Pr glifica filiu tuu. Et vox de celo etc. Clarificaui etc. In
mote tabor qn transfiguratg e etc. Hic e filig meg etc. In scrip
turis scis inquibg deg pr loqtur de filio. v. carnado. passio
re. In monibg miraclosis q nullg alig face potuit. Et aut xpt
dixisset. Est pr meg q glificat me scati scdit q vos dicit
q deg vr e et no cognouistis eu. pfida et pdilecte et mada
eig obseruatione. Hic vide e modg cognoscendi. Hii i fatent
se nosse deu factis aut negat. Ego aut nouj eu i. dilexi et
si dixo q no scio eu. i. no cognosco eu ero sim mendax loques
in veritate et ero sim silis uos qui dicit uos cognoscere deu et ma
data eig no oplet. Joh. 2. Qui dt se nosse deu et madata
ta eig no custodit mendax e. Et scio eu i. cognosco ei mo cogi
su et sermone eig seruo i. volutate eig facio. In q.. manifeste
se ostendit se ee filiu dei. q. dt. Si q ego sic et sic rndi

xpm q dixisti q te ipm facis. Modo rogat unde utrum sit
maior abraha. Abraha pr vr exultauit ut gauisus
est. i. toto corpore et corde desiderauit me vide oculis carnis pdi
cte miracula faciente. Similiter etiam omnibus operante. Et quia sic
ardenter desiderauit ipse et gauisus est. Hoc est dicere. Deus enim
ei revelauit et vidit oculis mentis ista omnia predicta clare. Vidit
ac si oculis corporeis vidisset et gauisus est i. deo gratias agens
de redemptione humana omnium et magis amore accensus est. q.d.
Modo cogitate quis est maior ego. Vel abraha qui desiderauit
vide me tamquam maiore se. Iudei autem irati quia dicebat se mai
ore abraha quia ipsi gloriabantur se esse filios abrahe et nullum
putabant maiore. Et sunt scandalizati sunt quia ipsi videbant xpm iu
venem esse et tamen dicebat quod abraha ipsum vidisset. Unde ita dicebant
ei. quinquaginta annos nondum habes et abraham vidisti i. triginta
annos non habes et abraham qui tot milibus annorum precessit et mortuus
est an mille annos vidisti. q.d. hoc est mendacium et impossibile
Constabat eis super facti nativitatis quod vellet dicere. Et mirum vi
detur quod dixerunt .l. annos cum ipse non duxerit xxx annos. Huius.
Dicendum quod dominus propter nimiam abstinenciam et graues labores sic erat
desiccatus et calor illius terre calida est et copia sic consumpserat
eius delicatissima naturam quod videbatur longe maioris etatis quam esset.
Cui dominus quam eorum ridens ait. Amen amen dico vobis quod
antequam abraham fieret. Intelligi non dixit esset. sed fiet. quia creatura in m
undo formaretur. ego sum sine principio sic deus qui fui sum ero. Et
iudei vero debuerunt ipsi defecerunt nec crediderunt. Sed sic conflabant
et ipsa cucurrerunt ad lapides ut lapidarent eum et quia disputa
erat in templo ubi lapides non erant exierunt de templo ut in
venirent et dum exierunt de templo dominus palam per ea exiuit et
abscondit se. Et illi cum lapidibus redeuntes non inuenerunt eum
et ideo non impleuerunt peccatum suum. Sic quaeritur quare dominus fugit cum po
tuisset eos sua virtute facere aut cecos aut aridos ita quod nullo mo
cum ledere potuisset. Respondetur. Dicendum quod propter duo fecit hoc dominus. Primo
quia nolebat eos cogere potencia seu violencia sed predicacionibus seu
[illegible] ad fidem suam conuertere. Secundo. ut daret intelligi nobis
exemplum quod non contendamus cum hominibus iratis sed debemus locum ire fere
dendo. et fugi. honor est homini qui separat se a contencionibus. Prov. xx.

ac dns in mundu venit ut p morte sua mundu redimet cur
no fugit morte cu p hoc potuit mundu saluare. Rn. .xij.
q xpc voluit occidi conpluta hoim seruicia ty iusticia. p° ut
morte sua redimeret culpa ade. Secunda ro qr ada erat in
pfecta et cpleta pfectione nae. qn peccauit. sic no e ipo cu e
.xxx. annos io xpc voluit differri morte sua usq ad pfecta eta
te mg no du erat. Tercia ro e qr ada comedendo cibu sati
du dignus fuit puniri morte latronu et io xpc voluit occidi
morte latronu q erat supplicium crucis. Quarta ro e qr peccatum ade
processit ex fructu ligni io xpc occidi voluit i ligno. Quinta e qr ab
eo pcessit peccatum ada transfudit i carne et sanguine eius io xpc
volut totu sanguine fundere vt totu genus humanu sal
uaret. Sexta e qr ada per peccatum adeo fuit sentencialr condempna
tus ad morte io xpc voluit phemes i. compleatu ad mortem
sentencialr condempnari. Septima qr ada per suas mortes fuit expul
sus extra paradisu et ibi mortuus e io xpc no in ipso no
voluit sed extra irlm voluit mori vt p morte sua ada
et filios eius reduceret iterum ad paradisum. Octava e qr ada erat
nudus qn peccauit io xpc nudus in cruce voluit mori. Nona e quia
adam comedendo fructu peccauit sensit delectacione i gustu
sic io xpc fellis amaritudine i cruce voluit potari. Decima e qr ada
peccauit sexta feria io xpc ipa die et ipa hora. s. sexta ho
ra q peccauit voluit mori. Undecima e qr ada cu rephenderet adeo
de peccato suo abscondit se sub ligno de quo comedat io xpc voluit
mori sub ligno crucis vt crux esset sup humeru eius. Convenit. n.
extra irlm baiulabat sibi crucem. Et nota sicut ada q bn portat crucem
prime i corde pponentes de die in diem assumere i corpe. sed nunq
ducunt opportunu ad effectu. Similiter portant ea i ore aliquos laudan
tes sed nunq ea amplexantur. Secunda n no sunt imitatores xpi. sed
illusores. sed q baiulat sibi crucem et sequitur eam .i. seruat doctrina
eius e verus xpianus et eius discipulus. Aut et alie due for
tissime rones quare no erat conueniens q xpc occideret. Illi mo
do. Prima e q q illi morte occidebant. erat solu p. infam
es qui infamia ut puta adultere matrimonium deturpantes. filii
rebellis et contumaces q prem. Malefici q trahebat ad idolatria

cultu. testis falsus q. compnia sua. Et blasphemus iudeus. Ideo
omnes sic comes lapidibus mactabat. Sed ne xpi putaret
reus fuisse noluit ymo nec debuit nec decuit tali morte mori.
Primo quia de lege moysi preceptum erat quod agnus paschalis non
debebat occidi et mandatum quod nullum os eius frangeret. quod datum est
in figura xpi qui erat agnus dei occidendus in ligno crucis propter quod
ita ut corpus eius integrum seruaret. Sic et mandauit quod ossa de
altari ita ut sit integer remaneat. Et non poterat occidi lapidibus
quin aliqua eius ossa confracta fuissent ideo tali morte non decuit subia-
cere. Colligo omnibus collectis quod nec tempus nec locus nec genus mortis
nec modus requirebat immo nec suppinebat xpm occidi talem. Quis
aut mors xpi fuit despecta et vilis tamen fuit nobis illa que
cor fuit ut ipse integre seruaret. viues voce mirum loqueret.
latroni secum morienti paradysum largiret. pro suis occisoribus precibus p-
caret. interea est fiendum quod adeo est factum quod filius mortem crucis mor-
eretur. ut eius memoria semper sit ante oculos fidelium conseruata in pictura
ad deuocionem haberet. Et ipsius signum in frontibus fidelium contra tempta-
ciones et denominaciones demonum quod omnia communia pericula et contra ho-
stes tamquam adiutorium fortissimum haberet. et tamquam vexillum et signum
honorabile xpianos ubique deferret. Require in oracione. 60.

Quibus confessio notatur cum dicitur

Pater peccaui in celum et coram te. id est coram an-
gelis et sanctis dei et te facere et videre. Quia igitur peccaui
coram te qui es iudex meus debeo multum erubescere et time-
re et coram angelis qui ipsi sunt custodes mei. Io. 9. Magna est nobis
si dissimulare non vultis indicta necessitas probitatis cum quia agitis ante oculos
iudicis cernentis. Quia peccaui et coram angelis qui sunt custodes mei
deo multum dolere quia quod ipsi fuit dos gratuita. Ysa. 33. Angeli
pacis amare flebunt. quia peccaui coram sanctis et coram celestis qui
suis meritis me nutriunt. Debeo multum flere quia ipsorum nutritum gratiam.

Satisfactio, quia notatur cum dicitur: fac me sicut vnum ex mercenariis
tuis. quia de patre suo amo vel seruire spe mercedis eterne. Est autem
differentia inter seruum. mercenarium et filium. Seruus est qui solo ti-
more supplicii timet agere. Mercenarius est qui intuitu mercedis
seruit et causam offensam. Filius est qui solo amore seruit et offensas

uitat. Ipse qui primo erat servus qui unum annum i. demoni adhe-
bat et qui porcos pascebat i. brutales motus saciabat. Postea
factus est mercenarius qui spe eterne mercedis servire voluit. Po-
ter celestis eum filium facit quem ad hereditatem recepit. Ecce quanta
benignitas dei quod peccatorem servum diaboli a servitute extrahit ipsum
tamquam mercenarium spe mercedis eterne servire facit et tandem
tamquam filium ad eternam hereditatem eum recepit. Sed hic nota benignitatis
dei receptionis: Recipit enim eum velociter. dulciter. honorabiliter.
et letat. Velociter quidem recipit eum unde dicitur et accurrens etc.
Sp. n. deus in miserando est promptus. in puniendo est tardus. Et tar-
dus sit in puniendo. dicitur Gen. Cum audisset adam vocem dei ambu-
lantis in paradiso ad auram post meridiem etc. Ecce quod vadit ad puniendum trans-
gressorem non currebat. sed deambulabat. i. lento passu vade-
bat et non ibat impulsu ad auram. sed quasi aura. quod qui ad puniendum
vadit sua ira ei resistit et non venit in meridie sicut quando adam
peccavit. sed expectavit usque post meridiem. Vadens vero ad miserandum
dicitur hic quod non ibat. sed currebat. Unde sicut dicit Crisostomus. Illud
quod homo quasi invitus facit pigre facit. id est tarde quod homo libenter facit cito facit.
Sic deus quasi invitus facit punire et ideo ad puniendum est tardus. quia homo
naturaliter inest ei misereri et parcere ideo ad parcendum et miserandum est promp-
tus. Dulciter recipit eum dulciter quod notatur cum dicitur. Cecidit super collum
eius. facit deus erga peccatorem ad similitudinem volturis qui sicut cadaver
a longe videt deinde advolat postea descendit super id tamquam super mortuum
sic et dominus facit. quod cum adhuc a longe esset eum vidit imme-
diate. Deinde accurrens alis amoris et virtutis ad eum volavit. Postea
super collum eius accubuit seu incubuit et descendit et tamquam eum
deosculans et regaliando super ipsum et tamquam suum membrum ...
Honorabiliter recipit eum honorabiliter. quod eum induit stola prima i. in-
nocentia quam in baptismo recepit sed peccatum eum perdidit. primas vero
innocentia eum reparabit seu reparabat. Sed quod non valet habere innocentiam
nisi fiat opera bona. quod non sufficit abstinere a malo nisi fiat quod bonum
est ideo subditur et date anulum in manum eius i. graciam operandi. Gracia
n. dei anulus signaculum est quo signantur servi dei a servis diaboli
deus signando dicitur eum in terram firmum fundamentum dei stat habens signaculum hoc.
Cognovit deus qui sunt eius. Sed quod in operando multa ad-

ipsa sepe occurrit io indiget forti pacia et hoc e dr calcamenta
spec eius. Calcamenta n pedes muniunt q duricia vie tuo
sicut quantacu q adversa. Scdo rapit eu letat unde dixit
mandacamq et epulemur q, filiolus mortuus in peccatoris magnum e
gaudiu. unius i d luce. xv. Gaudiu erit angelis dei sr uno peccatore [peccata]
p. agi. Ita gaudet deus. gaudet angeli et omes sci. vn di.
ysa. 44o. Jn leticia ingrediemini. s. de peccatis et in pace deducemini
s. ad premia. montes i. altitudo sublimitatis diuinas psonas et colles
i. altitudo angelorum cantabunt coram vobis laude et omia ligna regionis
i. collegium omnium plaudet manu.

6 Magna valde velut mare

e gloria tua. Treni 2o. Sicut
n mare continet omes aquas orientales ita vera pnia amaritudo
continet omes pnias intelligendum e hoc q ad pfecta pniam quatuor in
sunt requiruntur. Primu e ut pnia sit vniuersalis. Dilatata pnia
n particularis et dispa no dr ee salubris sicut curacio corporis no
dr ee salutifera si aliquod po manet occul. io dicebat Ezechias
recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Recogitabo tibi omnes an
nos. Scdm ut pnia mentalis pfundata. quia sicut medicina q solu in
superficie consistit dr superficialis sanare et no salubris ita pnia
q pcedo oris no cordis no e salutifera. hec petebat david.
Saluum me fac deus qm intrauerunt aque usque ad aiam mea.
Aque n pnales no sunt salubres donec interiora aie sint
depressa. Tercium e ut pnia sit penalis applicata. quia sicut corporalibus
corporalibus accidentibus doloris curatur paciditate medicine ita in
moralibus morbis peccata amaritudine pnie. quia pnia sit quedam
pena. ut dr. 12o. Ethicorum. hec petebat david. Quoniam ego
i flagella paratus sum. Quartum e ut pnia sit affectualis affectata
quia sicut videmus in moralibus q nullus reputat satisfactione placata
illa q e violenter extorta et no voluntarie assumpta. ita theolo
gicus quanta e pnia magis voluntaria. tanto magis satisfactoria io di
cunt sci doctores q modica de pnia voluntaria plus efficit q multa
purgatorio quia illa no e voluntarie assumpta. vn iudic 4o
legitur. Q Delbora et baraths obtenta victoria decantare ceperunt. Qui sponte obtulistis de isrl aias vras ad piculum ben
dicite deu. Sciendum e q 4or sunt actus vere victoria q

requirit. notaria ad absolucione pcti mortalis. Primus actus est | **Primus actus**
recordacionis pcti preteriti. Nullus enim de pcto penitet nisi ipsum ad me
moriam reducat. Apoc. Memor esto unde excideris et age
pniam et prima opa fac. Attendendum tamen est quod isto actu recor
dacionis occurrit pctm sub quadruplici racione. Primo quidem ut peremptiuum
diuine gre et meritis aduentus. Sic pcto aia spualibus bonis spoliatur.
2o ut lucriuum infinite pene et pena condigna pcti mortalis est
gehenna inextinguibilis. 3o ut amissiuum glorie quia nullus in
pcto mortali habet hereditatem in regno xpi et dei. 4to quia mag
e vim ut offensiuum maiestatis diuine quam altissimus odio habet
peccatores et inmisericors est penitentibus. Sap. 14o. Odio sunt deo impius
et impietas eius. Secundus actus contricionis est penitentia omnis quia | **Secundus actus**
nullus pctm ad memoriam reducit et displicet nullus de pcto peniteret.
Unde Job. 10o. Tedet aiam meam vite mee. dimitta aduersum me
eloquium meum. Attendendum est quod quatuor res solent odiri et racione.
Prima quia feda sit honestas sordidum condempnatur. Sic enim homo
imaginem dei mala voluntate denigrare. Unde Tren. 4o. De
nigrata est sicut carbones facies i. ymago eorum et non sunt cogni
ta. Secundo quia amorum similis est voluntas motiua aie quasi nata
est sequi desiderium et sic appetit bonum et abhorret malum sim
diffusis enim conscio ideo est quod scintilla racionis in latrone non est ad. quod
lumine intellectus agnitis ad notariam timoris illius habitus vel dona
diate vel quedam imperceptibile stillo quod habetur indicium peccate viri.
Illa mentis similis sic quedam aculeus pungit aiam in pcto vilitate
et non permittit eam quiescere. Ps. Conuersus sum in erumpna mea i.
in miseria dum configitur spina. Tertio quia onerosum ita enim grauat
ut ea opprimat et surgere negat viribus propriis. Unde Greg. in
om. super ezech. Sed. Dona peccatum quod est ptm non permittit aiam ad
sublimia leuari. ideo dicitur in ps. Filii hominum usquequo graui corde quod dilu
ii. Quoniam iniquitates mee supergresse sunt caput meum. Sicut onus graue grauate
4to quia nociuum venenum et ex dulcedine inficit corpus ita pctm
tu aiam. Jacob. Pctm cum consumatum fuerit generat mortem et ideo gau
ratibus istis condicionibus in memoria satis nobilis per voluntas ipsum per
tu odire. **Tertius actus** est actionis i. afflictionis vel confusio
nis quod idem est explicite voluntatis. Sicut enim odium sequitur recordacionem mali
ita tristicia sequitur ipsam odicionem. Unde aduertendum est quod sicut voluntate

gmesurat .. actus pcti . et io qto maior e actus volendi i volun-
tate maior fit delectaco . et qto maior e actus volendi tanto
maior tristicia . Cuius signum e q̄ qlibz homo aq̄ .. inegl̄it delectat
s̄m q̄ inegl̄it desiderant illa bona et inegl̄it mala aq̄ .. me
gl̄it tristant s̄ q̄ inegl̄it odiunt illa mala . et io felicitas est
sume volita . s̄m bugone . ita miseria sume nolita et ita mea
suma tristicia et q̄ actu amoris incensio fit incensa delectaco
sic actu odij tristicia . Vn sponsa cant . Tenui eu nec dimitta .
Ista aut tristicia de malo nolito vocatur .. attricio et d isto actu at
tricionis gsequēte actu odicois et r̄spectu pcti recordati dicunt doc
tores . 4or . cuilibz gsideranda . quaz . Primum e q̄ ipa attricio
no meretur morli pcto remissione de gdigno . i . de iusticia q̄ ex
puris nalibz nullus pt r̄surge de morte aie . sic nec d morte
corpis . q̄ minor e . Nullus aut ex puris nalibz pt ee actus
et gsat . q̄ culpa morlis e mors aie . Scdm e q̄ ipa attricio
no meretur i fusione gre de gdigno . q̄ nullus actus nal est d
se gdignus dono sr nali . cu dicit errauit pelagius . Actus
aut attricois e actus nalis liberi arbitrij . ergo . no pt ee gdignus
dono gre q̄ e sr nale . Sdm e q̄ ipa attricio met remission
em culpe d gdigno q̄ no gsruit q̄ alquis ad impossibile obliget .
s possibile est alicui mereri remissione illius culpe d gdigno
h . i . no pt ee n attricio . Qrtum e q̄ attricio met infusionem
gre de gruo q̄ cuius beniuolo dno dr sufficere ad eius capienda
beniuolenciā si seruus offat ei obsequiu q̄ pt . Lz eius gral no
sit gdignu et io q̄ creatura no pt ex puris nalibz place deo cu
pctm nisi cu actu attricois deus de gruo illud accepit gsua beniuo
lencia . Lz no sit ei gdignus et sic dicitur .. q̄ e mereri d gruo
et d gdigno dr .. q̄ mereri de gruo e q̄ qn qs no dat qm̄ va
let primu . sic qn qs alq̄ obsequio met .. alicuius amore vel intu
q̄ magis vel melius ē obsequio . Mereri vo de gdigno e qn quis
r̄ndit obsequiu eq̄le merito . **Quartus actus** . attricois
gtricionis gmisse tristitudis . q̄ sic attricio se odicione ita gtricio se
attricione . raco q̄ d . sic nam psupponit i . b . s̄m nam et actus gt
tricois est sr nale aliquo mo cu actus gtricois bz gsiderare . 4or theo
logicas vel theoricas virtutes . Prima e q̄ actus attricois et
gtricois sic eenler q̄ cu actus attricois meatur gras de gruo no met
eā p se tali pprio mo mispa q̄ .. elicitur q̄ hic ita acto qlz cet ingra

& sic attritio non pervenit ad contritionem. Sed memento. ea propter ista mensura
adeo profunda. Secundum quod attritio est ascensior vel remissior & tunc dampna
ti descendit. adeo & tunc attritio sit contritio propter sola gratia gratificationem
sic eadem est pulchritudo hominis in tenebris & in lumine. Sed quod est in
tenebris non delectat nisi in lumine ponatur. Secunda virtus est quod
actus attritionis & contritionis differunt accidentaliter sicut oculus hominis in
tenebris dormientis qui est sine visione & vigilantis qui est visionem gratis
ita attritio est gratia privata adhuc. Sed contritio quod est ei gratia sociata
Ut ideo sicut dominus non habet acceptum servicium quod ei facit servus extra
ipsum non iussus & non existens infra dominium. ita de actu attritionis &
contritionis. Genesis. 4. Respexit dominus ad Abel & ad munera eius
quod erat gratus. Non ad Chaym qui erat attritus & gratiam quod id fuit actus
quod erat gratus. Non ad Chaym qui erat attritus & ...
offerendo. Tertia virtus est quod ipse actus contritionis meretur remissionem
mortalis culpe & infusionem gratie non solum de congruo quod condigne potest
mereri. De condigno id est quod magis est potest nullus magis idem quod nunquam
est cum omnimodis dignitas requiratur. Actus autem attritionis existentis infra
meretur de congruo gratiam. et cetera magis gratiam. & culpe carentia quia
sit ordinata ad aptitudinem sicut ad finem. Quarta virtus est quod actus contritionis
non est dignus cari pretii extrema sua. Sed ex sola ordinatione
divina. quod nulla natura inferior potest esse condigna superiori se digna sicut
spiritualia corporibus non possunt comparari & ideo extrema. actus contritionis est
inferior actu habituali & gratia non potest esse aliquid condigna extrema natura
Sed ex institutione divina. sicut si aliquis rex instituat. quod parum aqui esset
in marca auri. tunc esset parum condignum ex institutione regis non
autem cum equus sit melior cum auro. vel vite. Quod ipse ac
tus tamen habet acceptum sicut omne sacrificium. ideo dicebat Azarias in
oratione sua. Daniel 3. Non est ibi hostie sacrificium. Sed in animo contrito
& spiritu humilitatis suscipiatur. ad terram deus / **Circa tertium notandum**
tatis sermonis de statu puta circa contritionis qualitatem occurrunt
4or considerenda. Ut primo videatur qualis est necessitas. Secundo qualis
eius oportunitas. Tertio qualis eius quantitas. 4o qualis eius utilitas. Qu
antum ad primum dicitur quod contritio est simpliciter necessaria sine qua sine
ideo homini non potest. Sicut medicina. Dicitur necessaria quod sine ea nullo
potest homini sanitas & quod felicitas est ultimus finis hominis homini non
potest sine contritione ut homines peccatores ipsam felicitatem amittant

et peccatum amittere non potest nisi per contritionem. Circa est summe necessarium. Ipsius autem necessitas quadruplicem declarat. Primo in sacramento regenerationis quod est summe necessarium inter omnia sacramenta. Joh. 3°. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto etc. Et tunc contritio est magna ad salutem necessaria. Quia nullus adultus per baptismum sine contritione potest salvari. Quia sine ea accedens ad rem sacramenti non suscipit si obicem ponat. Postea vero sola contritio ipsum purgat. Secundo in sacramento confessionis quod sacramentum proxime post sacramentum baptismi summe est necessarium. Luc. 13. Nisi penitentiam habueritis simul peribitis et tunc contritio est maxime necessaria quia illud sacramentum aut illud sine contritione non proficiat et tunc votum necessitatis sola contritio sufficiat sine isto sacramento. Immo an illud confert gratiam quam provenit. Tertio in sacramento communionis quod est intuitu salutis locorum et temporibus determinatum. Joh. 6°. Nisi manducaveritis carnem filii hominis etc. Et tunc contritio est amplius necessaria quia sine determinatione locorum et temporis imparata est. In omnibus aliquos excusat impossibilitas et inoportunitas. In contritione autem nulla cadit excusatio quia sine ipsa si peccator moritur necessario dampnatur. Quarto autem tante necessitatis huius precepti est quod contritio sit est acceptate voluntatis prima actio. Quarto in sacramento passionis redemptionis quod fuit summe necessarium ad humanam salutem. Joh. XI. Expedit vobis ut unus moriatur etc. Et tunc in isto sacramento actus contritionis anime Christi quam fuit in ea contritio de omnibus peccatis maius dicitur fuisse salubris quia passio anime est fortior et ad merendum efficacior dolore sensuali corporis. Quod autem in Christo fuit contritio. Letare. Deuteronomium 20. Cruciatus est anima mea usque ad mortem et ipsa tristicia de peccatis nostris fuit ad summam curam quia est contritio Christi habuit virtutem omnes contritiones nostras ad delendum peccata. Ysa. 61. Spiritus domini super me eo quod unxit me ad annunctiandum mansuetis misit me ut mederer contritos corde.

Quartum contritionis optimitate est advertendum quod medicina est summa optima quia est vallata quadruplici causa. Primo quia est facillima quam aliqua medicina sed ita difficiles quod homines pellicerent infirmari et quam mori. Quadam modo multe illa amorosa quam curavit dominus fuit multum amaris. Ex defacilitate contritionis. Unusquisque in libero velle arbitrio. Nam ita est in potestate voluntatis sic actus eius cum sit eius liber est quod licet aliqua causa possit compelli ad remanendum ut impedire ad agendum

tn nulla prorsus adulend. Ut volend. et q actu volendi se
ipa attas et ipa gtio io illis tn immo volunte sit gtio
et sit ipa medicina e facillima. Nono qm e valerma q diu
turne infirmitas no solu curat infirmu. Sz et attendit medi
cus q no tardat. Sz eos instancia qua applicat et sanat sic sol emittit
radiu suu. Et q inpossibile e omni colirio pecti sanar egri
tudine. Et q impossibile e oiu eoru peti sanare egri
acone w omia sanent cu diuina indulgencia no sit diuisa
Nono qm e certissima q tu tn e infecto io dicit sic q
nupt nuq incorpe sanauit alq n spm sil curauit dicit Q to
qm e saluberrima. Un medicina tu e optima qm ipa sup
qm e saluberrima. Un medicina tu e optima qm ipa sup
ta mox sanitas e introducta. Tlis fuit medicina qua Naaman
syrus fuit sanatus. 4o. R. 4. Tuc aut ipa medicina gtcois q
sanat petm et curat plaga no tn. Sz et gram q e infectio in
te spualis inducit et actus pservat. Un ps. Sanat gtos
corde qm adpseruacione petoru et alligat gtiones eos qm
adplaga. Quantum ad contricionem. Q fruitate est
aduertend q gtio q instituta e pmia pcti mortal est et pe
na gravissima q sit maxia pena debeat maxima cura ita
maxima culpa requirit sm iusticia distributam maxima pena.
Un Deut. 24. Pmensura pcti erit et plagar modus. q pt.
te morte et maxima culpa mq offenditur maiestas infinita mo
Ideo principali pena e instituta gtiois q e maxima. Ve dr t
sicca sit maxia pena. Pbat. q includit tristicia abicois q idem
tristicia dr ee pena penarum. Mag aut pene magnitudo declarat
qdr Via. Maxima sunt origine in inferno. Pena. n. demonu
e maxi cu petm angeli fuit maximu. Ut tepa diuina sepa
Ezech. 4. maxia culpa debeat maxia pena et tn pena sensus
q e in demonibg no e n tristicia. Ro n possit aliqua calefieri
ul gburi cu sint spt nc dolore sensibile inmutari cu sint in
ldoto sepati nc patiunt. Jtllctu. Sz sm volunte q pctauerunt mg
no pt alq affligi n tristicia. Scda fuit origine ipurgatorio
q sm Augustin. inmundo no e alqua pena ita magna sic illa
purgatorio q infligit aiabg sepat ab corpe. Sz aut aie no possit
sit pati aliqua ipsa cenera cu ipa sit immaterialis et ignis no
possit inerem inducere alq qualitate corpea. Sz affligit mpo et non

vanitatem quam in ipso non ponit. Aliqua passio afflictiva et sit voluntate
cuius pena est tristicia. Tertio sumit originem ex hac vita cum sit
volontaria et maximum istud supplicium mors gerit quod aliquis eligit mor-
tem ut fugiat tristiciam vel ut adveniente morte penam maiorem ac-
cipiat sive acceptat. Illud autem declaratur in illo qui infligat se ipsum propter
tristiciam aut sibi mortem parat ut aliquis evadat tristiciam. Ut patet in
Paulo 2º Cor. 7. Quarto sumit originem in paradiso. Et secundum Richardum
Si conformitas posset assumi amore et voluntate non esset pena
ista sicut arguitur. Quia si felicitas paradisi posset esse tristicia tunc non esset
gloria cum nullum molestum delectabile sit et ideo tristicia est maxima
pena que totam felicitatem absorbere potest quod non potest maria et delicia
ipsi patri. Ex quo non tenetur non ex deobiecto beatifico. Et propter hoc ista
maria fuit gravissime constituta adeo pro illa culpa et tanta et ita
decens est ut illi pena consulta peccatori stat placatus ex qua pena de-
bita supprimet. Psalmus: Cor contritum et humiliatum deus non despicies.
Sexto adquartum quod est contritionis utilitas est adiutorium quod actus remissionis
summe utilis debitoribus est. Cuius autem actus utilitatis quadruplex declaratur.
Primo quod propter eterna pena totaliter dimittitur. Quod enim maior est
pena condempnacionis tanto maior est actus solucionis et redempcionis et ideo
cum pena inferni illata que propter mortale sit infinita et infinite utilitatis
est actus quo ista pena totaliter sit dimittitur. Iste autem est actus utilissimus
pomai actu contritionis pena inferni eterna quam omnibus peccatis erat debi-
ta dimissa est totaliter. Secundo quod propter pena purgatorii maxime di-
mittitur. Ex quo in actu contricionis pena inferni totaliter dimittatur vel ad
penam temporalem obligatur. Et si contritio non sit tanta ut sufficiat
ad totam evacuandum tunc pena purgatorii diminuitur. Pena enim mun-
di et quod tristicia est pena penarum ut patuit ita maxime diminuit
ista pena frequentata et totaliter annichilat. Tertio propter gratia divina
semper augetur. Et secundum Augustinum: Caritas semper meretur augeri et aucta
meretur perfici. Ita quod quilibet actus elicitus ex caritate dum sit interius
meretur caritatis augmentum et consequentis gratie quod autem omnis sit id autem
sit adequatum. Actus autem contritionis numquam elicitur nisi ex voluntate inqua-
tum est. Quia actus talis auget gratiam et facit deo magis gratum et di-
lectum quod sunt homines sicut omnia bona desiderare. Quarto quod propter
actum contritionis gloria eterna semper cumulatur quod per hunc actum contritionis meretur
deo gratus felicitate eternam. Sic actus penitencie et caritate sit informatus

et quia semper ipsum merito[rum] ill[ius] feliciatate augmentu[m] s[ecundu]m aliq[uem] gradu[m]
p[ro]p[ter] plura merita h[ab]ent maiore[m] gl[or]iam. Et sic t[ame]n h[ab]ens q[ui]s illos
gradu[s] erat p[er]fecte b[eat]us sic m[u]lt[os] c[ar]itatis gradus c[on]stituat et io q[ui]a
gradu[m] erat p[er]fecte b[eatu]s sic m[u]lt[os] tu[m] v[er]o r[ecipit] eternu[m] s[ecundu]m a[li]q[uem] grad[um] ad r[e]sple[n]dent[iam]
actu[m] g[ra]c[i]o[n]is t[ame]n vale[n]s r[e]gnu[m] eternu[m] ante feliciatate ita g[ra]cio ante feliciatate
c[on]dig[n]o. V[nde] b[ea]tu[s] v[ir]g[o]... ante feliciatate ita g[ra]cio ante feliciatate
c[on]dicat. s[ecundu]m [illegible] C[on]fessa e[st] g[ra]cio florut v[er]a q[uia] post
c[on]cessa c[on]t[ri]c[i]o[n]is a[n]i[m]a r[e]manet tota florida to[tum] t[em]p[us] et si malo ut ne
candida ./.

Cum ergo de contricione

sit p[ro]ponendu[m] o[mn]ino p[ri]mo q[ue]
declarare actu[m] g[ra]c[i]o[n]is s[ecundu]m se e[st] n[on] c[on]sistens c[ir]c[a] g[ra]c[i]o[n]is q[ua]litate
p[er] actu[m] debemus ad remissione[m] p[e]cc[at]or[um] elic[er]e. S[ecun]do c[ir]c[a] c[on]tricio[n]is
q[ua]litate[m] ut q[ua]liter c[on]c[e]r[tu]m de[bem]us eu[m] p[er]fice[re]. S[ecundu]m ad p[ri]mu[m]
q[ua]litate. Ut c[um] q[uo]dq[ue] d[ici]t debemus eu[m] p[er]fice[re]. Q[uo]d sit dolor q[ui] est
s[ecundu]m e[st] g[ra]cio. d[icit] Aug[ustinus] 19 de ci[vitate] dei. Q[uo]d sit dolor q[ui] est
offensio aie sensitiue e p[ro] derelicta ex odio actu[m] a[n]i[m]e c[ir]c[a]
corp[us]. Ita tr[ist]icia q[ue] uocat[ur] dolore[m] d[ic]i e[st] p[ro] derelicta a p[ar]te
tu nolicio[n]is. V[nde] d[icit]. Q[uo]d tr[ist]icia e[st] dispensio a[n]i[m]i ab h[is] rebus
q[ue] nobis nolentib[us] accidit. Racio[n]e e[st] q[ui]a C[ontricio] ...

Ipsam materiam sup[er]ius dictam potes introduc[er]e ad materia[m] de gl[or]iosa
v[ir]gi[n]e maria ... et ad id p[er]t[in]et ornatiu[m] modu[m] et m[u]lt[ip]lic[a]t s[ecundu]m placitu[m] ...

~~Rapto ... eius ... et ... ipsis ...~~
~~... ... ...~~ p[ro]p[ri]e c[on]t[ri]c[i]o[n]e
hora sexta summo mane s[e]c[un]da f[eri]a post sexta[m] p[o]st laurenti[i] C.
littera d[omi]nicalis anno d[omi]ni M[illesimo] CCCC° ... L° sabbato ~~... ...~~ ./.

Quamvis dominus resurrec
donem sua sit asseruit duo ex discipulis suis · s[cilicet] Ja
cobus et Johannes fr[atre]s ei[us] · p[ro] utatas cu[m] s[er]vi post resur
rectione[m] su[am] in mundo regnare rogauerunt more[m] sua
ut ab eo petat aliq[uam] s[er]uam p[ro]pius · Cogitauerunt enim q[uod] t[em]p[o]re r[ati]one
pentecoste · Ita sorot mater ip[s]or[um] erat · s[er]uari deberat ei exaudire ·
Unde nota s[e]p[tem] sunt petitiones q[ua]s d[omi]n[u]s no[n] exaudit no[n]
p[ro]pt[er] indignitate[m] petentiu[m] · s[ed] p[ro]pt[er] indignitate[m] petitionu[m] · Prima
est q[uan]n[do] petit rer[um] t[em]p[or]aliu[m] affluentia q[ue] e[st] sepe ca[usa] hominib[us] su
p[er]bie gule et auaricie · Thi[mo]t[heum] · Qui uolunt diuites fi[eri] i[n]cidunt et[c]
Sc[ilicet]. Diuicie q[ue] geffata i[n] malu[m] d[omi]n[i] sui · Et io t[em]p[or]alia tam
vilia c[um] to pitura · malor[um] d[omi]n[i] atamata petenda no[n] s[unt] · Coll[oc]. Que
sursu[m] s[unt] q[ue]rite no[n] q[ue] s[unt] terra · s[ecun]da e[st] q[uan]n[do] petit[ur] inimicor[um]
vindicta q[ue] recte opponit caritati et fine dilectio[n]is · Qui n[on] s[ibi]
petit ondit q[uod] i[n]iuria s[ib]i illata no[n] dimittit · q[uod] p[ro]xi[m]u[m] no[n] dili
git · Ieronimo dicit · Et est ipsa petitio directe contra ordinatione[m]
d[omi]ni dicent[is] · Dimittite et dimittemini et si no[n] dimiseritis hominib[us]
pr[eci] u[est]r[o] no[n] dimittet vob[is] p[e]cc[at]a u[est]ra · Johannes · Qui odit fr[atr]em
suu[m] homicida e[st] · s[ed] Tercia e[st] q[uan]n[do] petit[ur] dignitas sua honor
secularis vel ecc[les]iastic[us] eminencie · Hac petitione ex ord[i]n[ari]is uoi[ta]te
vel ex fastu sup[er]bie p[ro]cede[re] nulli dubiu[m] e[st] · et io e[st] o[mn]i[n]o contraria
ordinacio[n]i d[omi]ni dicentis · Qui maior e[st] int[er] vos erit minister ve
ster q[ui] ista petit q[uod] g[ra]to e[st] i[n] loco superiori tanto cupido maiori v[id]e
s[un]t · Contra d[icit] d[omi]n[u]s · Nolite vocari ab hominib[us] rabbi · Quarta
e[st] q[uan]n[do] petit[ur] prolixior vita · no[n] a[nim]o deo seruiendi · s[ed] solu[m] ex ap
petitu viuendi · Q[uia] n[on] vita mea plana e[st] p[er]iculis · Ille a[utem]
s[ua] p[ro]p[ri]a p[re]ciu[m] diligit q[ui] impudicis cupit · Eccl[esiasti]ca · Qui amat p[re]ciu[m] in
illo peribit · S[anctus] Ambrosius · Quia vita p[ro]l[ix]a no[n] p[o]t[est] duci s[ine] p[e]cc[at]o
ille q[ui] plus viuit magis recadit grauius p[e]cc[at]o · Postea vir s[anctus]
appetiit vita[m] sua[m] finiri dicentes · Ps · Heu m[ihi] q[uia] incolatus meus
prolongatus e[st] · Omnib[us] aliquor[um] istor[um] petentib[us] d[icit] d[omi]n[u]s · Nescitis
q[ui]d petatis · Et Iac[obi] s[e]c[un]do d[icit] · Petitis et no[n] accipietis seu accipitis
eo q[uod] male petitis · Debemus aut[em] a d[omi]no pete[re] · petor[um] i[n]dul
gentia[m] dei mag[n]a[m] · diuinar[um] gra[tia]r[um] · p[ro]p[ter] h[oc] petitis [con]spect[um] et i[n] bono
p[er]seuerantia[m] · Amore dei et p[ro]x[imi] · Mundi c[on]temptu[m] · p[er]secucionib[us] paciam · in op[er]ib[us]
bonis exercitacione[m] · [con]tinua[m] mortis meditacio[n]em · Cordis mundicia[m] · Dei
regnu[m] et gl[or]iam · Ut miserit in[im]icum eo q[uod] m[u]lt[o] melius sit bla[n]

Ripcu[m] est enim ·
Quanto altior gra
dus tanto profundior
casus ··

D · marcia · ff

dia q̄ dixit. Unde d[icitu]r: mulier q̄ molliens sex[us] item p[ro]p[ter]
fragilitate tanq[uam] exaudiret. Isti discipuli adhuc non erat
disciplinati et credebat l[icet] male q[uod] xpus ēēt regnaturus
i[n] hoc mundo ac t[un]c regnu[m] ei[us] no[n] e[st] de h[oc] mundo, vt ipe d[icit].
Ut erat ambiciosi q[ui] sine meritis volebat alios p[re]ferri. Mr
uos q[uae] s[ecundu]m carne[m] tenerrime diligebat venit ad filios adoptiu[m]
et i[n] p[re]sencia alios discipulos petit ab eo flexis genibus vt vna
pua grac[ia] sibi daret. Voluit aut[em] d[omi]n[u]s vt illa cora[m] omnibus
petet vt omes sciret q[uod] peticione no[n] concedet vt ipsos di
scipulos cora[m] omnibus redargueret. Et dixit ad illa. Quid vis vt
faciam tibi. Vt d[icit] glo[sa]. No[n] interrogat d[omi]n[u]s ex ignorancia s[ed] vt illa
pala[m] desideriu[m] suu[m] aperiat et ipe occasione[m] docendi haberet. Et
illa dixit. D[omi]ne dic et ordina, q[uasi] d[icat], ordina ex nunc ita q[uod] non
me oportet amplius rogare, n[ec] alius possit me p[re]venire q[uod] hij duo
filij mei consanguinei et discipuli tui sedeant iux[ta] te vnus ad dex
tera[m] et alius a sinistris tuis. Erras bona mulier putas xpm in mundo
regnare. Et audi q[uod] d[omi]n[u]s fecit no[n] r[espon]dit mulieri q[uia]
vid[it] q[uod] dispat no[n] erat sua s[ed] filios quos vtilitate[m] procurabat et
q[uod] ea miserat, et i[de]o dixit illis, qui tendens se ad illos. Respicite q[uod]
petatis sic carnales et amore terreno plus honores cupidi secu
larium despiciatis ardentes sine meritis coronari et i[de]o no[n] est exaudienda.
R[espondi]t. Et interrogavit eos dicens potestis bibere cali
cem q[uem] ego bibiturus su[m] idest est pati similem passione[m] et mor
tem p[ri]ma sic ego p[ro] vobis vt d[icit] glo[sa]. Et ita h[ic] non potestis
bibere calicem etc. No[ta] q[uod] quadruplex est calix xpi. Primus est
calix sue sanctissime passionis q[ua]lis. Calicem quem dedit m[ihi] pater n[on] vis
vt bibam illum. Pocio huius calicis q[ua]ndo s[ecundu]m carne[m] xpo fuit amarissima
t[ame]n in membris i[d est] q[uia] salui sunt suavissima q[ui]a ipa est causa salutis om[nium]. Pro
nobis p[ro] nobis mortuus est. Et h[ic] est. Nos q[ue] assumamus.
Secundus calix est sacramentalis q[ue]m apls vocat. Ps. Calicem be
nedictionis cui benedicimus i[d est] p[er] exaltamus. Dicitur aut[em] benedictionis q[uia] p[ro]p[ter]
multi[plicem] benedictionem participacione huius calicis aufert[ur] i[n] nobis gra[cia] dei
dilectio proximi, corroboracio fidei. Tercius calix d[icitu]r mundus. Calix
mag[nus] inebrians q[ui] oblivione vanas delectationum inducit. Quar
tus est calix ymitacionis, de q[uo] d[icitu]r h[ic] potestis bibere calicem i[d est] potestis

me imitari in passione. V
saltem optando corde et mente. Ut ait:
Qui vult venire post me abneget semetipsum. Et licet
Christus sciret quod posset eum imitari in passione tamen interrogat
eos ut illis respondentibus audiamus quod nemo potest cum Christo comparare
in passione eius verumtamen mente fuit imitatus. Sic calicem passionis
et mortis Christi vult ipse quod semper in memoria habeamus. Tren.
3º. Recordare paupertatis et transgressionis meae. Quia transgreditur
passiones aliorum in tribus scilicet in acerbitate. Iere. O
vos omnes qui transitis per viam attendite et videte etc. In dignitate. Nam quanto
nobilior tanto maior passio iudicatur eius qui patitur. Sed Christus omnes
excedit. In utilitate nam aliorum sanctorum passio sibi ipsis fuit ad
meritum et nobis ad exemplum. Passio vero Christi fuit ad remedium. Ephil.
2º. Propter quod et deus exaltavit eum. Ad Rom. 5. Petri 2º.
Christus passus est pro nobis vobis etc. Et totius humani generis remedium.
Ad Ro. 5º. Reconciliati sumus deo per mortem filii eius. Responderunt
discipuli aut interrogati a Christo an possent calicem eius bibere respon-
dentes possumus. Q. d. parati sumus et bene bibemus. Sperabat autem
ostensione et post hec dicti de passione petitio habere commissum.
Et dicit glossa quia ipsi adhuc mente Christi erat laus videbatur eis quod ex-
pertis tribuisset. Postea dominus respondit calicem quidem meum bibetis. q.
d. Vobis ideo donatum est ut habeatis sed passionis meae et crucis pe-
na pacientiam sed sessionem quam petitis non est meum dare vobis sicut ambi-
ciosis et superbis sed humilibus quibus regnum celorum paratum est. Et dicit glossa quia
regnum non est dantis sed recipientis. quia non est personarum acceptor apud deum
sed omnibus qui digni sunt accipit non in persona sed vitam personarum datur. Audientes
autem discipuli hoc audientes scilicet quomodo ipsi duo volebant preferri aliis in-
dignati sunt et moleste ferebant sicut eos malignus pferret. Et dicit glossa
Quia adhuc carnales erant sicut alii. Et ideo dominus videns eos ad se invocatis
illis et omnibus aliis loquendo et cepit eos humilitatem docere vero et exemplo.
Vos scitis quod infideles et homines seculares rectores et principes qui re-
gunt eos et ipsi sunt dominantur quod potestatem habent exercent super eos quod volunt a
subditis honorari sicut maiores eorum et filiis et omnia precipiunt eis
cum imperio et voluntates exequuntur ponunt ut tamquam potestates timeant. Sed
ego volo et ordino quod hoc numquam fiat inter vos. Hec regula quod semper servari
debet. Ut ille qui maior est vobis sive officio sive prelacione sive aliquo
alio modo sit servus et minister omnium aliorum et dignum et in speciali
non exercendi condicione sed ex humilitate et caritate scilicet ut sicut alios pre-

dit placere sit vos antecedat humilitate quia ille erit vobis omnibus
modo maior quam fuit humilior. Et quomodo vos docui sic. Volo vos
docere exemplo. Christus non qui sub dubio celestium terrestrium et infernorum.
Venit in mundum non voluit ut ministraretur ei in primo. Venit servire
humano generi conferre servicio, quia venit dare animam meam in vita mea
ad mortem amantissima redempcione multorum in eum salvandorum. Igitur
sicut boni discipuli Christi imitamur doctrinam magistri et sicut fideles boni
servi imitamur exemplum domini habentes inter nos caritatem et humilitatem
tem per quos veniamus ad eternam beatitudinem. Quo nos perducat Ihesus
filius Christi. Amen. Et sic est finis. Deo gracias. 1441 in die Burkardi hora duodecima
post meridiem per me Conrad leben.